YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv01i07

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 1 Issue 7
February 1919

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 1, Iss. 7)

Keywords

International Ladies’ Garment Workers’ Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies’ Garment Workers’ Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences. *Gerechtigkeit* was the Yiddish-language edition of *Justice*.

This article is available at DigitalCommons@ILR: https://digitalcommons.ilr.cornell.edu/gerechtigkeit/60

GERECHTIGKEIT

גערעכטיגקייט

בצדקתי החזקתי ולא ארפה (איוב, כ"ז, 6). אַן מיין גערעכטיגקייט האַלט איך זיך שטאַרק, און וועל איהר נים אָפּ־לאָזען.

„מיר ווילען, מיר מוזען זיין גערעכט אפילו צו די, צו וועמען עס גלוסט זיך אונז צו זיין אונגערעכט". וואודראָ ווילסאָן.

אָפיציעלער אָרגאַן פון דער אינטערנעשאַנאַל לײדיעס גאַרמענט וואָירקערס יוניאָן

Vol. I. No. 7. Price 3 cents. Friday, February 28, 1919. פרייטאג, דעם 28טען פעברואר, 1919.

אַן איבערבליק

אַ פּאָר ווערטער פון אַ געשפּרעך מיט ב. שלעזינגער, פּרעזידענט פון דער אינטערנײשאַנעל. — פּראָגרעס אויף דער גאַנצער ליניע. — דער סטרייק פון די וויסט און דרעס מאַכער אין בעסטען צושטאַנד. — די טשילדרענס דרעס מייקער'ס קאַמפּף ניין-צעהנטעל געוואונען. — דער סטרייק פון די קימאָנאָ און ראַפּער-מייקערס איז אויך באַלד צו ענד. — די באַסעס זעהען איין, אַז קיין אַנדער אויסוועג, ווי נאָכצוגעבען די פאָדערונגען פון די סטרייקערס איז ניטאָ. — בעסטע אויסזיכטען פאַר די פאָדערונגען פון די אַרבייטער אין דער באָנאַז-עמבראָידערי אינדוסטריע, און פאַר די אַרבייטער אין דער סווים-עמבראָידערי אינדוסטרי. — די גאַנצע אינטערנײשאַנעל איז אין קאַמף, פול-באַוואָפענט צום קאַמף, און פון אַלע זייטען ווינקט דער גרויסער, דער אומפאַרמיידליכער זיעג.

מיר: נו, וואָס הערט זיך?
ער: אַלעס אויסגעצייכענט.
מיר: קען נאָר בעסער ניט זיין?
ער: ניין.
מיר: דהינו, דערצעהלט.
און ער האָט גענומען דערצעהלען...

ער, דאָס איז ב. שלעזינגער, און מיר, דאָס איז די רעדאַקציע.

געוועהנליך איז דעם פּרעזידענט'ס פּנים האַרט און שטייף, אַזוי ווי ער וואָלט נאָר-וואָס עפּעס אונאַנגענעהמעס איינגעשלונגען, און איינער טראַכט זיך: אַ שוועדער מענש, אַט דער פּרעזידענט; אַז מען זאָל זעהן כאָטש אַ שמייכעל אויף זיין פּנים.

דאָס מאָל אָבער איז שלעזינגער געווען אַזוי ווייך, כמעט צערטליך. זיין גאַנצער פּנים האָט געלויכטען, און פון זיין גאַנצען וועזען האָט אַרויסגעשטראַהלט נצחון.

און מיר האָבען ווירקליך ניט אַזוי-פיעל זיך צוגעהערט צו דעם, וואָס ער האָט גערעדט, וויפיעל מיר האָבען געקוקט אויף איהם, און מיר זיינען געוואָרען איבערציינט, אַז עס שטעהט ווירקליך אַלעס אויסגעצייכענט.

אחוץ די קלאָוקמאַכער, זיינען אַלע טריידס, וואָס בילדען די אינטערנעשאַנאַל לײדיעס גאַרמענט וואָירקערס יוניאָן, אין קאַמפּף אָדער אויפ'ן שוועל פון קאַמפּף, און דאָס אַליין קען דאָך שוין ווירקליך מאַכען איינעם פיהלען אמת-גוט.

מענשען דערשלאָגענע געהען ניט אַרויס אַזוי לייכט אין קאַמפּף. עס מוז אָנגעוואונדעט ווערען נאָר אַ באַזאָנדערס שטאַרקער דרוק, אום אויפצוטרייסלען אַזעלכע מענשען צו אַ קאַמפּף. נאָר מענשען מיט שטאַרקע הערצער, מיט מוט, מיט העכערע שטרעבונגען ריזיקירען אַ קאַמפּף. און דער פאַקט, דאָס די צעהנדליגע טויזענדע מיטגליעדער פון דער אינטערנעשאַנאַל געהען אין קאַמפּף ווי צום טאַנץ, צייגט קלאָר, פון וואָס פאַר אַ גרויסען, וואונדערבאַרען מענשען-מאַטעריאַל זי באַשטעהט. טו ווי זאָל דער פּרעזידענט פון אַזאַ אָרגאַניזאַציאָן ניט פיהלען זיך גוט?

אָבער עס איז ניט דאָס אַליין, כאָטש דאָס אַליין איז שוין גענוג צו ברענגען איינעם אין אַ גוטער שטימונג. דאָס אמ'ע פרעהליכע קומט ערשט. אַט איז שוין די זעקסטע וואָך, ווי די מיטגליעדער פון דער לײדיעס וויסט מייקערס יוניאָן זיינען אין סטרייק. נו, קען אימיצער אָנווייזען אויף וועלכע ניט איז צאָהל סטרייקער, וואָס האָבען פאַרלאָזען זייערע רייהען, זיינען געוואָרען פאַררעטער צו זייערע ברידער, שוועסטער און צו זיך אַליין, און האָבען זיך געלאָזט פאַרנאַרען פון די באַסעס?

קיין איינציגער און קיין איינציגע! אַלע שטעהען זיי אַזוי פעסט, אַזוי סאָלידאַריש, ווי אין דעם ערשטען טאָג פון קאַמפּף! טו ווי קען מען אַנדערש פיהלען, אחוץ שטאָלץ און גליק, אַז מען איז דער פיהרער פון אַזעלכע מענשען?

היינט פּרובירט וואַרפען אַ בליק אין לאַגער פון שונא: וועה, וואָס פאַר אַ חורבן! די גאַנצע וועלט נעגען זיי — ניט נאָר די אַרבייטער-וועלט, נאָר אויך זייער וועלט, די, וועלכע זיינען פלייש פון זייער פלייש, בלוט פון זייער בלוט, האָט זיך אָפּגעקעהרט פון זיי, ווי פון „קייקס", פון נפשות, וואָס ווייסען גאָרניט, וואָס דאָס מיינט אַן עהרליכער, אַ גראַדער קאַמפּף; און וועלכע זיינען דאַרום שוין לאַנג, לאַנג געשלאָגען, און זיי ווייסען עס.

און זיי ווייסען ניט, די אונגליקליכע, אַז מיט יעדען טאָג, וואָס זיי ציהען אָפּ זיך אונטערצוגעבען, און מאַכען אַלערליי טריקס, טאַמער וועלען זיי, ווי די שפּינען, קענען אַריינגאַרען די שוואַכע אַרבייטער-פליגען (כאַ! כאַ!) אין זייער שפּינוועבס, מאַכען זיי זיך אַלץ אומגליקליכער, אַלץ לעכערליכער און אַלץ מעהר און מעהר גראָבען זיי פאַר זיך זייערע אייגענע קברים. טו, ווי זאָל דער קאָמאַנדיר פון אַזאַ אָרמעע ניט פיהלען גוט, ווען עס איז פאַר אַלעמען באַשיינפּערלאַך, אַז דער שונא איז שוין אַזוי דעמאָראַליזירט, אַזוי פאַרטשמעליעט, אַז ער וואַקעלט זיך אויף זיינע פיס, ווי אַ שכור'ער, און אַז עס איז נאָר אַ פראַגע פון מינוטען, ווען ער וועט זיך איינגאַנצען איבערקוליען און זיך אויסציהען אין בלאָטע?

דאַן באַטראַכט די אַנדערע, די נייע, די פרישע אָרמעען. נעהמט צוערשט די אָרמעע פון די טשילדרען דרעס מייקערס. ערשט אַרויס אין קאַמפּף, און די מייסטע שעפּער אין טרייד זיינען שוין פאָלשטענדיג יוניאָניזירט, און עס איז נאָר קיין צווייפעל ניט, דאָס אין אַ פּאָר טעג אַרום וועט דער זיעג פון דער אָרמעע זיין אַ פאָלשטענדיגער.

און די קימאָנאָ און ראַפּער מייקערס? שוין אויך כמעט ווי געסעטעלט. איין קאָנפערענץ האָט שוין שטאַטגעפונדען צווישען די יוניאָן-פאָרשטעהער און די פאָרשטעהער פון דער באַסעס אַסס'ן; די פאָדערונג פון דער 44-שטונדיגער אַרבייטס-וואָך האָבען זיי שוין נאָכגעגעבען. די צווייטע קאָנפערענץ וועט געוויס פיהרען צו אַ פאָלשטענדיגער נאָכגעבונג פון די אַנדערע פאָדערונגען פון דער יוניאָן, און דער זיעג פון דער אָרמעע איז פאָלשטענדיג.

דער קאַמפּף פון די ווהייט-גודס אַרבייטער.

און אָט איז נאָך אַן אָרמעע, וואָס איז אַרויס די וואָך אין קאַמפּף. דאָס איז די ווהייט גודס וואָירקערס יוניאָן. דאָס איז דיזעלבע יוניאָן, וואָס איז מיט עטליכע יאָהר צוריק געווען בלויז אַ טרוים פון אַ פּאָר גאַנץ אונפּראַקטישע מענשען, ווייל וועלכער פּראַקטישער מענש האָט געקענט נאָר רעכענען, אַז מען קען אויפבויען אַן אָרגאַניזאַציע פון אָט די מיידלעך פון אַלערליי נאַציאָנען און שפּראַכען, וועמעס גרעסטער „ווידזש" איז געווען דריי-פיער דאָלאַר אַ וואָך און זיי האָבען זיך נאָך געפיהלט גאָר ווי גאַנצע פּריצטעס? דער נס איז אָבער געשעהן. די מיידלעך וואָס אַרבייטען ביי ווהייט-גודס האָט מען אָרגאַניזירט, און שוין יאָהרען-לאַנג, ווי זיי „סטיקען" צו זייער יוניאָן. די הילפלאָזע, די שטומע, די פאַרשקלאַפטע ווהייט-גודס וואָירקערס בילדען איצט מיט זיך אַ שטאָלצע, פעסט-אָרגאַניזירטע יוניאָן, אַ טייל פון דער אינטערנעשאַנאַל, מיט וועלכען ניט נאָר זי האָט זיך ניט וואָס צו שעהמען, נאָר אויף וועלכען זי איז מיט רעכט שטאָלץ. זי, אָט די ווהייט-גודס וואָירקערס יוניאָן, איז עס די וואָך אַרויס אין קאַמפּף פאַר אַ 44-שטונדיגער אַרבייטס-וואָך און פאַר אַ העכערונג אין ווידזשעס, און, מערקווירדיג, קיינער, קיינער צווייפעלט גאָר ניט, אַז זיי וועלען אויספיהרען יעדע פאָדערונג זייערע.

מיט יאָהרען און יאָהרען צוריק, ווען זיי זיינען נאָך געווען אַזוי שוואַך און שטום, האָט זיך געמוזט אַ רעוואָלט אַריינמישען, אַז עס זאָל אַביסעלע פאַרבעסערט ווערען זייער טרויעריגע לאַגע. היינט, צום שטאָלץ פון דער אַרבייטער-באַוועגונג, דאַרף מען שוין ניט קיין רעוואָלט'ען און קיין אַנדערע הויכע באַשיצער. עס איז די אייגענע קראַפט, אויף וועלכער די ווהייט גודס וואָירקערס שטיצען זיך. עס איז זייער קלאָרער ציעל-באַוואוסטזיין, וואָס מוז זיי פיהרען צום גרויסען זיעג. זיי ווייסען עס, און די באַסעס ווייסען עס אויך. מעהר ניט, זיי פּרובירען אפשר וועלען זיי זיך קענען אָפּבעטען. זיי מיינען אָבער שוין איינזעהן, אַז עס וועט ניט העלפען, אַז די ווהייט גודס וואָירקערס זיינען ניט מעהר די הילפלאָזע מיידלעך פון אַמאָל, און זיי וועלען געוויס זיין קליגער, ווי די לײדיעס וויסט באַלעבאָס'ים, און וועלען ניט וואַרטען, ביז דער חלף וועט זיי שוין ליגען אויפ'ן האַלז.

איז דאָס שוין אַלעס?

ניין, עס זיינען דאָ נאָך אָרמעען. עס איז דאָ אַ באָנאַז-עמבראָידערי אינדוסטריע, אין וועלכער עס זיינען באַשעפטיגט גאָר פיעלע אַרבייטערינס, און זיי אַלע געהערען צו דער יוניאָן. קענען זיי בלייבען רוהיג ביי זייער אַרבייט, ווען זייערע שוועסטער און ברידער זיינען אַרויס אין קאַמפּף פאַר ווענינגער אַרבייטס-צייט און אַ העכערער באַלוינונג? ניין. און זיי האָבען אַרויסגעשיקט אַ בריוועל צו זייערע אַרבייטס-געבער מיט דעם געוועהנליכען נוסח: אַזוי און אַזוי, אויב איהר ווילט זיך פאַרשפּאָרען טראָבעל, טו זיינען מיר באַרייט צו סעטלען פריידליך...

און שלעזינגער'ס פּנים שטראַהלט: „זיי וועלען סעטלען, זיי וועלען ניט זיין אַזוי נאַריש און ריזיקירען אַן אומזיסטען קאַמפּף".

און עס איז דאָ נאָך אַן אָרמעע: די סווים עמבראָידערערס. דאָס איז אַ טרייד, אין וועלכען די אַרבייטער אין ניו יאָרק זיינען 100 פּראָצענט אָרגאַניזירט, און עס איז קיין פראַגע ניט, אַז די געשטעלטע פאָדערונגען וועלען פון די באַסעס נאָכגעגעבען ווערען. דער איינציגער שוואַכער פּונקט אין דעם טרייד איז ביז איצט געווען ניו דזשוירזי. דאָרט האָט די יוניאָן ביז איצט ניט געהאַט קיין גרויסע מאַכט, אָבער אין דער לעצטער צייט איז אויך דאָרט גאַנץ אַנדערש געוואָרען. די אַרבייטער שליסען זיך אָן אָן דער יוניאָן אין גרויסע צאָהלען, און עס איז ווידער קיין צווייפעל ניט, אַז באַלד און עס וועט פאַרשווינדען אָט דער שוואַכער פּונקט אין דער סווים-עמבראָידערי אינדוסטריע.

אָט דאָס איז די לאַגע אין גאַנץ פּראָזאַאישע ווערטער, אָבער אום ריכטיג אָפּצושעצען ווי גלענצענד עס איז די לאַגע, האָט איהר פאָרט באַדאַרפט זעהן דעם זאָנסט גאַנץ שטייפען, האַרטען, זעלטען ווען שמייכלענדען שלעזינגער. איהר וואָלט דאַן, ווי מיר, געווען איבערצייגט, אַז די לאַגע איז ווירקליך אַזאַ, וועלכע יעדער אמת'ער און דענקענדער מיטגליעד פון די אַרבייטער קען נאָר ווינשען.

אינהאַלט-פאַרצייכניס

נומער 7 „גערעכטיגקייט"

זייט 1. אַן איבערבליק. — רעדאַקציע.
זייט 2. ביי אונז אין לאַנד. — הלל ראָגאָף.
זייט 3. דער אינטערנעשאַנעל קריעגס-דעפּאַרטמענט — ל. פינקעלשטיין.
זייט 4. אונזער אינטערנעשאַנעל איבער'ן לאַנד—מאַקס ד. דעניש. ביי די שטיקשניידער און סעמפּעל מאַכער לאָקאַל 8 — ד. רובין.
זייט 5. איבלען פון שטיק-אַרבייט אין קלאָוק טרייד — מאָריס זיגמאַן. דער סטרייק-פאָנד פון דער גרויסער קלאָוקמאַכער יוניאָן. שוין דשמחה ביי די טשילדרען דרעסמאַכער — רעדאַקציע.
זייט 6. לעבען און טעטיגקייט אין די אָפיסעס פון דזשאָינט באָארד — אַ סטעף רעפּאָרטער.
זייט 7. איינדריקע פון דער מוני קאָנווענשאָן אין שיקאַגאָ — ישראל פיינבערג. די פרויען-וועלט — ראָזע בעדריק.
זייט 8. איינגעבאָרג (ראָמאַן) — ב. קעלערמאַן.
זייט 9. ראָמאַן. באָנאַז האַנד עמבראָידערערס פאָדערען אַ 44-שטונדיגע אַרבייטס-וואָך — אסיפ וואָלינסקי.
זייט 10. פון רעדאַקטאָר'ס נאָטיץ ביכעל.
זייט 11. ערשטער פריעדענס ליעג פּלאַן — א. זעלדין. ליעדער — ה. גודעלמאַן.
זייט 12. די פּוילישע דיכטערין פון אידישען עלענד — ל. לאַקסאַן. אין סטרייק — מרים קאַרפּילאָוו. (דורך אַ טעות האָט געפינט זיך דער שלוס פון דער ערצעהלונג אויף זייט 17).
זייט 13. שכירות און לעבענסמיטלען נאָך דער מלחמה — מ. קאַלטשין. אַ בריעף פון ניו-היווען — יצחק יפה. שלוס פון א. וואַהלינער'ס פעליעטאָן.
זייט 14. דער פּראָבלעם פון אַ היים פאַר דער אַרבייטער-מיידעל — —דזשוליעט סטוּרט פּאָינטץ. אַ נייע וועלט (פעליעטאָן) א. וואַהלינער.
זייט 15. בריעף פון שיקאַגאָ. אונזערע סטרייקס אין ניו יאָרק רופען אַרויס באַגייסטערונג אין שיקאַגאָ — מאָריס זיסקינד. שיקאַגאָער אינטערנעשאַנעל לאָקאַלס גרייטען זיך צום קאַמף—ה. שנייד. קורצע שמועסען צווישען רעדאַקטאָר און לעזער.
זייט 16. צו די לאָקאַלס און מיטגליעדער פון אונזערע לאָקאַלס (אויפרוף — אַב. באַראָף. אין די ברוקלינער קלאָוק און סקוירט שעפּער — ד. ניסנעוויץ. עדיוקיישאַנעל דעפּאַרטמענט — ס. ליבערטי.
זייט 17. אין סטרייק — מרים קאַרפּילאָוו (שלוס פון זייט 12).
זייט 18 און 19. אַדווערטייזמענטס.
זייט 20. די לעצטע ענטשיידונג אין דער קליוולאַנד קלאָוקמאַכער סיטואַציע. דער סטרייק אין בילדער, אינטערעסאַנטע קאַרטונס פון ס. ראַסקין.

פעהלער-אויסבעסערונג:

דורך אַן אונגליקליכען מיסטייק זיינען צוויי אַרטיקלען פאַרמישט געוואָרען: „אַ נייע וועלט", וואַהלינער'ס פעליעטאָן, און „אין סטרייק", פון מרים קאַרפּילאָוו.

דער אַנפאַנג פון פעליעטאָן איז אויף זייט 14 (אונטען), און דער שלוס — אויף זייט 13 (אונטען).

דער אַנפאַנג פון „סטרייק", איז אויף זייט 12, און דער שלוס אויף זייט 17.

די לאגע אין דער ווייטגודס אינדוסטריע

דער ריזיגער מאססמיטינג פון דער ווהייט גודס וואירקערס יוניאן לאק. 62, אין קופער יוניאן. — עס הערשט גרויס באגייסטערונג פאר א דזשענעראל סטרייק. — אלע מיטגליעדער פארשווערען זיך צו קעמפפען פאר די גערעכטע פאדערונגען פון זייער יוניאן.

די לאגע אין דער ווהייט גודס אינדוסטרי פארשארפט זיך פון טאג צו טאג און בעת מיר שרייבען דיעזע שורות שיינט עס, דאס אהן א דזשענעראל סטרייק וועט מען זיך דא ניט אויסדרעהען, און די וויטגודס ווארקערס יוניאן, לאקאל 2, מיט דער צושטימונג, נאטירליך, פון אונזערע אינטערנעשאנעל בעאמטע, מאכט שוין זאגאר אלע פארבערייטונגען פאר דעם סטרייק.

די יוניאן האט, פארשטעהט זיך, געטאן אלעס מעגליכעס צו קומען מיט די באסעס אסס'ן אין דער אינדוסטרי צו א פארגלייך דורך קאנפערענצען. פרעזידענט שלעזינגער און ברודער ס. שאר, דער מענעדזשער פון דער יוניאן, האבען געטאן אלעס צו קומען מיט דער אסס'ן צו אן אויסגלייך. ווי עס שיינט אבער האבען זיך דיעזע באסעס פארקוקט אויף זייערע חברים פון דער וועיסט און דרעס אסס'ן און זיי ווילען כאפען די זעלבע מפלה וואס יענע אויפ'ן אפענעם שלאכט-פעלד. טו זאלען זיי דאס האבען.

לויט די ערשטע ידיעות, זיינען אין דער ווייט גודס אינדוסטריע פון גרייטער ניו יארק באשעפטיגט צווישען 8 און 10 טויזענד ארבייטער. די מעהרסטע פון זיי זיינען נאך גאנץ יונגע מיידלעך, איינפאכע קינדער וואס געהען ארויס פון פאבליק סקול גלייך אין שאפ אריין. דער ווייט גודס שאפ איז דאס זייער טרויעריגער „הייסקול", וואו זיי פאנגען אן אפפינסטערען די בעסטע יאהרען פון זייער לעבען. און אז אך און וועה וואלט געווען צו אט די יונגע קינדער, ווען די ווייט גודס ווארקערס יוניאן וואלט ניט שטעהן אויף דער וואך אביסעל איינצוצאמען דעם אפעטיט פון די באסעס, אין זייער גרויסען לוסט דיעזע קינדער צו עקספלואטירען אויפ'ן שרעקליכסטען אופן!

נאטירליך, ניט אלע אט דיעזע יונגע מיידלעך זיינען קלאסענבאוואוסט, ניט אלע פון זיי פארשטעהען ווי וויכטיג עס איז פאר זיי צו האבען א יוניאן, צו האבען א קאמפף-ארגאניזאציע צו באשיצען זיך נעגען דעם אויסבייטערישען לוסט פון דעם באס, און ניט אלע פון זיי באלאנגען צו דער יוניאן. דיעזע מיידלאך געניסען אבער דאך פון דער ארגאניזאציאן אין דעם טרייד. זיי געניסען פון דעם וואס די אנדערע, די קלינערע מיידלאך, די מעהר באוואוסטזיניגע האלטען אויף די לעבענס סטענדארדס אין דער אינדוסטריע. איצט אבער, ווי ברודער ס. שאר, דער מענעדזשער פון דער יוניאן, גיט אונז איבער, ווערען געמאכט אלע אנשטרענגונגען צו ארגאניזירען דעם גאנצע טרייד; צו האבען אמת'ע יוניאן שעפער, און פיעלע, פילע מיידלאך, וועלכע האבען בעפאר צו דער יוניאן ניט באלאנגט, שליסען זיך אן מיט גרויס באגייסטערונג. עס קומט דארט איצט פאר אן אמת'ע ערוואכונג און דער גאנצער טרייד וועט באלד פאלשטענדיג ארגאניזירט ווערען. עס איז קיין פראגע ניט, דאס דער דזשענעראל סטרייק, וואס וועט קירצליך גערופען ווערען, וועט פיעל מיטהעלפען צו ארגאניזירען די גאנצע ווייט גודס אינדוסטריע אין גרייטער ניו יארק.

דער גרויסער מעמבער מאס מיטינג, וואס דיעזע יוניאן האט איינגערופען לעצטען דאנערשטאג אווענט, דעם 13טען פעברואר, אין קופער יוניאן, איז געווען אן אנפאנג פון אט דער גרויסער, נאבעלער ארבייט. דער מאססמיטינג איז געווען איינער פון די שעהנסטע ארבייטער דעמאנסטראציעס פון דער לעצטער צייט. דער גרויסער קופער יוניאן האל איז געווען בוכשטעבליך איבערגעפילט און א מערקווירדיגער ענטוזיאזם האט זיך ארומטראגען איבערן גאנצען זאל. עס איז גאר ניט צו באשרייבען דאס געפיהל פון קאמפף און איינינקייט וואס האט באהערשט אלעמען אין דעם גרויסען זאל, פון די לעצטע סיטס ביז דער איבערפילטער פלאטפארמע.

ברודער דייוויס, א ביזנעס איידזשענט פון דער ווייט גודס ווארקערס יוניאן, איז געווען דער טשערמאן פון דעם מיטינג. נאכדעם ווי ער ערקלערט אין קורצען דעם צוועק פון דעם מיטינג, שטעלט ער פאר מיס ראוז שניידערמאן, די פרעזידענטין פון דער „וויםענס טרייד-יוניאן ליגע", אלס ערשטע רעדנערין.

מיס שניידערמאן האט געהאלטען א באגייסטערטע רעדע וועגען טרייד-יוניאניזם בכלל און האט אנגעוויזען וואס א יוניאן מיינט פאר'ן ארבייטער און איבערהויפט נאך פאר דער ארבייטער מיידעל. זי צייגט אויך אן ווי שרעקליך עס איז געווען די לאגע פון די ארבייטער אין די ווייט גודס שעפער איידער די יוניאן איז ארגאניזירט געווארען און זי פאדערט אויף אלע אנוועזענדע צו שטעהן ביי דער יוניאן וועלכע וועט זיי פיהרען דורך קאמפף צום זיעג!

זי ווערט הארציג באגריסט פון'ם גאנצען עולם.

אונגעפעהר אין זעלבען זין רעדט אויך ברודער מאקס פיין, סעקרעטער פון די געווערקשאפטען, און מיס א'רײלי, א באוואוסטע רעדנערין פון דער „וויםענס טרייד-יוניאן ליגע".

דער נעקסטער רעדנער איז ברודער אב. באראף, דער סעקרעטער טרעזשורער פון אונזער אינטערנעשאנעל. ער פאנגט אן מיט דער באמערקונג, דאס זעהענדיג דעם גרויסען ענטוזיאזם פון די טויזענדע אנוועזענדע אויף דעם מיטינג, ווייס ער ניט, צו מען דארף נאך איבערהויפט האלטען פאר זיי אגיטאציאנס רעדען. „אזא באגייסטערטער עולם — זאגט ער — נויטיגט זיך ניט אין קיינעמס אויפמונטערונג".

ער פארזיכערט דאן די אנוועזענדע, אז אויב עס מוז קומען צו אן אפענעם קאמפף מיט די באסעס, וועלען זיי ניט שטעהן אליין, וועלען זיי האבען צו זייער הילף די גאנצע אינטערנעשאנעל יוניאן. ער אפעלירט דאן צו אלעמען דאס וויבאלד עס וועט קומען דער מאמענט, ווען מען וועט זיי רופען אין קאמפף צו פארטיידיגען זייער יוניאן און קעמפפען פאר זייער רעכט, זאלען אלע ווי איינער גלייך ווארפען די ארבייט.

„קינדער — רופט ער אויס מיט גרויס באגייסטערונג, — שטעהט מיט אייער יוניאן, די צוקונפט באלאנגט צו אייך!"

פרעזידענט שלעזינגער פאנגט אן זיין רעדע מיט אן איבערבליק איבער דעם צושטאנד פון דעם טרייד. ער ווייזט אויף סיסטעמאטיש, וואס די ווייט גודס ווארקערס יוניאן האט אויפגעטאן פאר די ארבייטער אין פארלויף פון איהר עקזיסטענץ און — רופט ער אויס — „אויב מען וועט דארפען פייטען די בעלי בתים, דארף דאס זיין פאר אייך א כבוד צו טאן!"

איהר וועט קעמפען — זאגט ער — פאר א 44-שטונדיגער ארבייטס-וואך, פאר א העכערונג אין שכירות פון 15 פראצענט און פאר דער עקזיסטענץ פון אייער באליעבטער יוניאן. דאס מיינט פאר אייך, שוועסטער און ברידער, מעהר לעבען, מעהר ברויט, מעהר ליכט, מעהר אויפקלערונג! און איז דאס ניט — פרעגט ער — ווערטה צו קעמפפען דערפאר?"

דער רעדנער ווייזט דאן אן אויף די ווירדיגע קעמפפער פון די אנדערע לאקאל יוניאנס. ער ווייזט אן, ווי העלדיש עס קעמפפען די בראווע וויסט מאכער און ער דריקט אויס די האפנונג, דאס ווען נור זיי וועלען אויך גערופען ווערען אין קאמפף, וועלען זיי ארויסווייזען די זעלבינע בראווקייט, די זעלבינע אונערשראקענהייט.

דער נעקסטער און לעצטער רעדנער פון דעם אווענט איז ברודער ס. שאר, דער מענעדזשער פון דער יוניאן, וועלכע ווערט זעהר געשעצט און געאכטעט פון דער גאנצער מיטגליעדערשאפט פון דעם לאקאל.

ברודער שאר האט געהאלטען א זעהר איינדרוקספולע רעדע. אלס פיהרער פון דעם לאקאל האט ער גערעדט גאנץ אינטים, ער האט אויפמערקזאם געמאכט די מיטגליעדער פון דער יוניאן אויף דער שלעכטער זייט, פונקט ווי אויף דער גוטער זייט וואס א סטרייק ברענגט מיט זיך. „מיר האבען — זאגט ער — אלעס געטאן דעם סטרייק צו פארמיידען. מיר האבען געזוכט אויפצוהאלטען די פריינדליכע באציהונגען מיט די בעלי בתים, ווי אין די לעצטע זעקס יאהר. אבער די באסעס ווילען ניט מעהר נאכגעבען די גערעכטע פאדערונגען פון דער יוניאן, טו וואס בלייבט אונז איבער צו טאן?"

—סטרייקען! — האבען אלע פארזאמעלטע געענטפערט אין כאר. דאס איז געווען א מערקווירדיג ספאנטאנע סטרייק-ערקלערונג!

א סטעף רעפארטער.

דער סטרייק אין בילדער

ווי שלעזינגער זעהט אויס ווען ער צוקאכט זיך אמאל האלטענדיג א רעדע.

„אונזערע טרענטשעס זיינען די פיקעט-ליינס! אהין געהט!" — פון א רעדע פון סיסטער שאפירא.

נאכ'ן פיקעטען כאפט דער עולם א טענצעל.

פארפארטיגענדיג א ליסטע פאר דאס אויסצאהלען פון סטרייק-בענעפיט.

דער אינטערנעשאַנעל קריעגס דעפּאַרטמענט

פון ל. פינקעלשטיין

די אינטערנעשאַנאַל סטרייק־אַרמעע וואַקסט. — ווייטגודס אַרבייטער אין אַ דזשענעראַל־סטרייק. — „עס לעבע די יוניאָן!" שרייען די מיידלעך פאַרלאָזענדיג די שעפּער. — די קאַטערס יוניאָן לאָקאַל 10 באַטייליגט זיך אין די אַלע סטרייקס. — די צווייטע העלפט פון דער אינטערנעשאַנאַל „קריגס־דעפּאַרטמענט". — דיפּלאָמאַטיע. — די פאַראַנטוואָרטליכקייט פון דעם יוניאָן־פיהרער. — די שווערע אַרבייט פון דער סעטעל־מענט־קאָמיטע. — וואָס סעקרעטער באַראָף האָט וועגען דעם צו זאָגען.

אונזער אינטערנעשאַנאַל יוניאָן פיהרט איצט אָן אין ניו יאָרק אַ גיגאַנטישען קאַמפּף, אַ קאַמפּף אויף פיער באַזונדערע פראָנטען. דאָס איז פיליכט צום ערשטען מאָל אין דער געשיכטע פון דער אַרבייטער־באַוועגונג, דאָס איין קערפּערשאַפט זאָל אין איין און דער זעלבער צייט אָנפיהרען אַזוי פיעל סטרייקס אין איין שטאָדט.

אונזער אינטערנעשאַנאַל סטרייק־אַרמעע וואַקסט און עס קומען צו אַלץ נייע קעמפּפער. די מיטגליעדער פון אַלע אונזערע לאָקאַלס אין ניו יאָרק האָבען פעסט באַשלאָסען, אַז ס'איז גענוג צו אַרבייטען 44 שטונדען אַ וואָך. אויף דער טאָגעס־אָרדנונג פון כמעט אַלע אונזערע לאָקאַלס שטעהט איצט די פראַגע: „ענטוועדער מיר וועלען אַרבייטען 44 שטונדען אַ וואָך אָדער גאָר נים!" און פיער באַזונדערע אַרמעען פון אונזער אינטערנעשאַנאַל אין ניו יאָרק שטעהען שוין איצט אין שלאַכט־פעלד, קעמפּפענדיג פאַר אָט דער גרויסער, נאָבעלער פאָדערונג, וואָס מיינט אין דער אמת'ען מעהר געזונד, מעהר גליק און אַ לענגערעס לעבען! און אַזוי ווי די מעהרסטע פון אונזערע קעמפּפער זיינען פרויען, מיינט דאָס אויך אַ בעסער און געזינטערער צוקינפטיגער דור!

די ערשטע אַרויסצוגעהן אין קאַמפּף זיינען געווען די בראַווע וויסט און דרעס־מאַכער לאָקאַל 25. דאַן זיינען געקומען די טשילדרען דרעסמייקערס יוניאָן לאָקאַל 50. דאַן די הויזדרעס און קימאָנאָ־מייקערס יוניאָן, לאָקאַל 41 און דעם דינסטאָג, דעם 25טען פעברואַר, 10 אַ זייגער אין דער פריה זיינען צוגעקומען די ווייטגודס וואָרקערס יוניאָן לאָקאַל 62, אַ נייע, גרויסע אַרמעע. און מען דאַרף נים פאַרגעסען, דאָס אין די שעפּער פון אַלע אָט די באַזונדערע טריידס ווערען אויך באַשעפטיגט קאַטערס, מיטגליעדער פון לאָקאַל 10 און די קאַטערס פאַרלאָזען די שעפּער און באַטייליגען זיך אין די סטרייקס צוזאַמען מיט די מיידלאַך. דאָס מיינט, אייגענטליך, אַז אונזער קאַטערס יוניאָן לאָקאַל 10 איז אויך אין אַ דזשענעראַל סטרייק און דאָס מאַכט אונזער סטרייק אַרמעע נאָך גרעסער. דאָס מיינט פּאַקטיש, אַז אין סטרייק געפינט זיך נאָך אַ יוניאָן.

דער רוף צו דעם ווהייט־גודס סטרייק איז דינסטאָג פאַרטיילט געוואָרען אַרום די שעפּער פון הונדערטע באַגייסטערטע סטרייקערינס, און זיי זיינען אומעטום, ביי יעדען שאַפּ באַגעגענט געוואָרען מיט גרויס פרייד, זיי זיינען באַגריסט געוואָרען פון די לויכטענדע פנים'ער פון די יונגע מיידלאַך און פרויען אין וועמעס אויגען עס האָט זיך באַוויזען אַ טרער פון פרייד און האַרציגער שטימונג. מיט ליעבליכע שמייכלען האָבען זיי אַלע גענומען דער יוניאָנס סטרייק רוף און פאַרזיכערט די וואָס האָבען דעם רוף פאַרטיילט, דאָס זיי שטעהען מיט לייב און לעבען פאַר דער יוניאָן און דאָס פונקט 10 אַ זייגער וועלען זיי אַרונטער פון שאַפּ, ווי די יוניאָן פאַרלאַנגט דאָס פון זיי.

און אַזוי איז דאָס געווען. ווי גאָר דער זייגער האָט געשלאָגען 10, איז געוואָרען אַ דעמאָנסטראַציע ביי די ווייטגודס שעפּער. טויזענדע און טויזענדע מיידלאַך און פרויען האָבען צו דער מינוט פאַרלאָזען די שעפּער און מאַרשירט אין די האָלס, וואו זייער יוניאָן האָט זיי אָנגעוויזען. זיי האָבען אַריינמאַרשירט אין די סטרייק־האָלס מיט ערנסטע געזיכטער, מיט אַ סך ענטשלאָסענהייט און פיעל ענטוזיאַזם, מיט'ן באַוואוסטזיין, דאָס זיי פאַנגען אָן אַ גרויסען קאַמפּף, אַ הייליגען קאַמפּף, אַ קאַמפּף פאַר אַ שענער, בעסער און גרינגער לעבען! און אויף זייערע ליפּען איז געלעגען פאַרזיגעלט אַ הייליגע שבועה, די שבועה וואָס זיי האָבען זיך געגעבען מיט אַ קורצע צייט צוריק אויף דעם גרויסען מיטינג פון זייער יוניאָן אין קופּער יוניאָן, דאָס אויב די יוניאָן וועט רופען אין סטרייק וועלען זיי קעמפּפען ביז אַלע גערעכטע פאָדערונגען פון דער יוניאָן וועלען פאָלשטענדיג געוואונען ווערען.

און דיעזע בראַווע קעמפּפער וועלען זייער הייליגע שבועה האַלטען. די מיטגליעדער פון די ווייטגודס וואָרקערס יוניאָן האָבען שוין נים איין מאָל בעפאָר געוויזען אַז זיי זיינען ווירדיגע קעמפּפער, אויף וועלכע מען קאָן זיך פאַרלאָזען, און דעם מאָל, קעמפּפענדיג פאַר אַ גרעסערער זאַך, וועלען זיי זיכער האַלטען זייער שבועה.

אין דער ווייטגודס אינדוסטריע פון ניו יאָרק זיינען באַשעפטיגט צווישען 8 און 10 טויזענד אַרבייטער און מיט אַזוי פיעל ווערט איצט גרעסער אונזער אינטערנעשאַנאַל סטרייק אַרמעע.

* * *

שרייבענדיג לעצטע וואָך אין דער אָפּטיילונג וועגען אונזער אינטערנעשאַנאַל קריעגס דעפּאַרטמענט, איז אויסגעלאָזען געוואָרען אַ גאַנץ וויכטיגער טייל, און מיר געהען דאָס היינט גוטמאַכען.

לעצטע וואָך האָבען מיר בלויז אָנגעוויזען אויף דער פיבערהאַפטער טעטיגקייט אין דעם אינטערנעשאַנאַל אָפיס אין באַצוג פון אָנפיהרען דעם קריעג; מיר האָבען אָנגעוויזען ווי אַזוי שלעזינגער און באַראָף, מיט דער הילף פון נאָך אַנדערע דזשענעראַל'ן בעאַמטע קאָנטראָלירען אַלע אינטערנעשאַנאַל פראָנטען און באַקומען טעגליך ידיעות וואָס עס קומט פאָר אין אַלע אונזערע טרענטשעס. אָבער אַזוי ווי אַ מלחמה, איז אויך יעדער גרויסער סטרייק אַרומגערינגעלט מיט דיפּלאָמאַטיע, אַמאָל מיט אָפענע דיפּלאָמאַטיע און אַמאָל מיט געהיימע, און וועגען דעם האָבען מיר אפילו אַ וואָרט נים געזאָגט.

און ביי יעדען גרויסען סטרייק שפּילט די דיפּלאָמאַטיע אַ גאַנץ וואַזשנע ראָלע. עס העננט אָפּ פון דעם זעהר פיעל דער אויסגאַנג פון יעדען גרויסען סטרייק.

ווען אַ גרויסער סטרייק ווערט אַרויסגערופען און עס האָט אויף זיין זייט די עפענטליכע, געזעלשאַפטליכע מיינונג, איז דער סטרייק שוין אַ העלפט אַ געוואונענער, גלייך דעם ערשטען טאָג וואָס ער פאַנגט זיך אָן! און אַ פאַראַנטוואָרטליכער יוניאָן פיהרער, וואָס פאַרשטעהט גוט זיין פאַך, מוז אימער פיהלען דאָס ער דאַרף קריגען די עפענטליכע, געזעלשאַפטליכע מיינונג אויף דער זייט פון דער יוניאָן, און דאָס קען מעגליך זיין נאָר דאַן, ווען די דיפּלאָמאַטיע פאַר דער יוניאָן ווערט ריכטיג געפיהרט.

ווען נאַציאָנען זיינען איינע מיט די אַנדערע אין קריעג, האָבען זיי באַזונדערע פערזאָנען אַלס קריעגס פיהרער און באַזונדערע פערזאָנען אַלס דיפּלאָמאַטען. אָבער אַ יוניאָן, אפילו אַזאַ גרויסע יוניאָן ווי אונזער אינטערנעשאַנאַל, קען זיך אַזאַ לוקסוס נים פאַרגינען. אין דעם פעהיגען יוניאָן פיהרער ווערט פאַרקערפּערט אי דער קריעגס־פיהרער, אי דער דיפּלאָמאַט. דעם יוניאָן פיהרער קומט, אַלזאָ, אָפּ אויס צו טראָגען אויף זיך צוויי גרויסע פאַראַנטוואָרטליכקייטען, אי אַלס קריעגער אי אַלס דיפּלאָמאַט.

דער דזשענעראַל עקזעקוטיוו באָאַרד פון אונזער אינטערנעשאַנאַל, מיט פּרעזידענט שלעזינגער בראש, האָט זיך אַרויסגעוויזען פאַר אַ קערפּערשאַפט, וואָס פאַרשטעהט אויסגעצייכענט ביידע זאַכען, אי די קונסט פון אָנפיהרען קריעג, אי די קונסט פון דיפּלאָמאַטיע. ברודער שלעזינגער האָט אין דער היינטיגער אַרויסגעוויזען אמת געניאַלע פעהיגקייטען און דער „קריעגס דעפּאַרטמענט פון דער אינטערנעשאַנאַל" קאָן מיט רעכט אויך אָנגערופען ווערען אַן ערשטע קלאַסע „דיפּלאָמאַטישער קאָרפּוס" — ווי דאָס ווערט גערופען אין דער שפּראַך פון די דיפּלאָמאַטען. קומט נור איצט אַריין אין אינטערנעשאַנאַל אָפיס און איהר וועט דאָס גלייך באַמערקען.

עס פליהען טעלעגראַמען אַהין און אַהער פון פיעלע גאָר אָנגעזעהענע מענשען אין דער געזעלשאַפט, און עס קלינגט אויך אַ גאַנצען טאָג דער טעלעפאָן. עס רופען אָפּ פאַרשידענע מענשען, פּריסטער, כלל טוער, רעדאַקטערע פון די גרעסטע ענגלישע צייטונגען אין ניו יאָרק, באַנקירען, פילאַנטראָפּען, פינאַנסירען, קלוב־מענשען, רייכע „סאָסייעטי" פרויען, פּראָפעסאָרען פון קאָלעדזשעס, „טשיעפס" פון פאַרשידענע ביוראָס, רעגירונגס ביוראָס און פּריוואַט ביוראָס, קורץ, ווער נור עס נעהמט אַ אינטערעס אין דעם עפענטליכען געזעלשאַפטליכען לעבען אין ניו יאָרק, אינטערעסירט זיך מיט אונזערע סטרייקס און זוכט צו באַקומען פון פּרעזידענט שלעזינגער איינצעלהייטען.

די סטרייקס, וואָס די אינטערנעשאַנאַל פיהרט איצט, זיינען נים בלויז אונזערע סטרייקס, זיי געהערען צו דער גאַנצער געזעלשאַפט! אַלע רעכטדענקענדע מענשען אין אַלע קלאַסען פון דער געזעלשאַפט זיינען פאַראינטערעסירט אין זיי און יעדען טאָג קומען אַריין פיעלע אָנפראַגען פון פאַרשידענע מענשען, וואו עס האַלט, וואָרום אַלע, אַלע סימפּאַטיזירען מיט דער יוניאָן און פאַרדאַמען די נאַרישע און פאַרברעכערישע שטעלונג פון דער וויסט מאַנופעקטשורערס אַסס'ן, מיט זייער נאָך מעהר נאַרישען לאָיער, הערי גאָרדאָן, וואָס קריכט פון הויט זיך צו מאַכען אַ קאַריערע פון אַ פאַרביסענעם אַרבייטער פיינד און האָט, נעבעך, קיין שכל נים, ווי דאָס צו מאַכען.

און צו באַקומען די עפענטליכע מיינונג ביז אַזאַ הויכען גראַד אויף דער יוניאָנס זייט, מעג אפילו די יוניאָן זיין ווי גערעכט, וואָרום די יוניאָן איז דאָך אַ קלאַסען־קעמפּפערישע אָרגאַניזאַציע און מיר לעבען נאָך אין אַ קאַפּיטאַליסטישער געזעלשאַפט, — מוז באַנוצט ווערען דער העכסטער סאָרט דיפּלאָמאַטיע. און די רעזולטאַטען פון ברודער שלעזינגער'ס דיפּלאָמאַטיע האָבען דאָס פאָלשטענדיג באַוויזען!

אָבער דאָס איז נאָך נים אַלעס.

אין דעם אינטערנעשאַנאַל קריעגס־דעפּאַרטמענט איז דאָ נאָך אַ סאָרט דיפּלאָמאַטיע, וואָס איז פּונקט אַזוי וויכטיג ווי די ערשטע: דאָס זיינען די דיפּלאָמאַטישע פאַרהאַנדלונגען צווישען די יוניאָנס און די מאַנופעקטשורערס אַסס'ן.

אַ סטרייק, ווי אַ מלחמה, קאָן זיך נים אייביג ציהען, עס מוז זיך דאָך ווען ענדיגען. און אין דער צייט וואָס יעדער גרויסער סטרייק געהט אָן, ווערען אין דער זעלבער צייט געמאַכט פאַרשידענע פאַרזוכען דעם סטרייק עהרענהאַפט צו סעטלען, מיט אַ זיעג פאַר די אַרבייטער. און אין אַזעלכע דיפּלאָמאַטישע פאַרהאַנדלונגען דאַרף מען זיין פּונקט אַזוי קלוג, שאַרפזיניג און פאָרזיכטיג ווי ביים ענדיגען אַ קריעג. דער וואָוילזיין פון פיעלע טויזענדער אַרבייטער העננט אַמאָל מעהר אָפּ פון אַזעלכע דיפּלאָמאַטישע פאַרהאַנדלונגען, ווי פון דעם אָפענעם קאַמפּף אין דער פּיקעט ליין. ביי אַזעלכע פאַרהאַנדלונגען מוז דעם יוניאָן פיהרער'ס וואָרט זיין געוואויגען און געמאָסטען; ער טאָר נים איבערכאַפּען די מאָס, נים רעכטס און נים לינקס, — ביידעס קאָן קאַליע מאַכען און פאַרציהען דעם קאַמפּף פאַר נאָך וואָכען און וואָכען.

און אין דעם סאַמע מיטען פון פיהרען די סטרייקס זיינען אונזערע בעאַמטע אויך פאַרנומען מיט פאַרשידענע קאָנפערענצען, אויף וועלכע אונזערע קריעגספיהרער און דיפּלאָמאַטען קומען זיך צוזאַמען מיט דעם שונא רעדען וועגען שלום. זיי מוזען זייער טעטיגקייט טיילען אין צווייען, אָט פיהרען זיי די קעמפּפער אין דער פּיקעט ליין און מונטערן זיי אויף צו שטעהן אין קאַמפּף ביז צום זיעג, און אָט זיצען זיי שוין ביים קאָנפערענץ טיש און דינגען זיך אויף אַ דיפּלאָמאַטישען אופן צו באַקומען פאַר די סטרייקער אַלץ מעהר און מעהר.

יאָ, עס איז זעהר אַ שווערע און פאַראַנטוואָרטליכע אַרבייט צו זיין אַ יוניאָן־פיהרער! נים פיעלע קאָנען דאָס. און אויף דער אידישער גאַס איז דאָס נאָך קיין מאָל ריכטיג נים אָפּגעשאַצט געוואָרען.

* * *

לעצטע וואָך האָבען מיר אין דער אָפּטיילונג געשריבען וועגען דער אונערמידליכער אַרבייט פון דער „אום און טאון" קאָמיטע. אָבער יעדער אַנדערע קאָמיטע פון דער וואָונדערבאַרער מאַשין, וואָס איז באַקאַנט צו דער וועלט אונטער'ן נאָמען „דזשענעראַל סטרייק קאָמיטע", איז פּונקט אַזוי וויכטיג און מיר וועלען שרייבען וועגען יעדע איינע פון זיי.

נעהמט, למשל, די סעטלמענט קאָמיטע.

שוין דער נאָמען אַליין זאָגט
וואָס די קאָמיטע האָט צו טאָן — סעט
עס קאָן זיך דוכטען דאָס אַלעס וואָס ד
קאָמיטע האָט צו טאָן, איז אָפּצוסעטלען ד
שעפּער פון יענע בעלי בתים וואָס זיינען
ווילינג צו סעטלען מיט דער יוניאָן, גלי
נאָכדעם, ווי דער סטרייק איז גערופען ג
וואָרען.
עס איז אָבער ווייט נים אַזוי. די
אמת איז, דאָס די סעטלמענט קאָמיט
האָט מעהר אַרבייט און טראָבעל נים ב
דעם סעטלען די שעפּער, נור ביי דעם ני
סעטלען.
ברודער אַב. באַראָף, אונזער סעקרע
טער־טרעזשורער, איז דער טשערמאַן פ
דער סעטלמענט קאָמיטע אין דעם ווייס
און־דרעס סטרייק און ער האָט וועגען ד
גאָר אַ סך צו זאָגען.
קודם כל ווערט די סעטלמענט קאָמיט
פּשוט פאַרוואָרפען מיט אַרבייט גלייך ד
ערשטען טאָג וואָס דער סטרייק ברע
אויס. עס זיינען אימער דאָ אַ צאָהל מ
נופעקטשורערס וואָס זיינען גרייט
סעטלען נאָך איידער אפילו דער סטריי
ברעכט אויס, און דיעזע גיבען זיך אַ ל
צו דער סעטלמענט קאָמיטע גלייך ד
ערשטען טאָג פון סטרייק.
און דאַן — זאָגט ברודער באַראָף —
ענטשטעהט די גרויסע פראַגע, מיט וו
מען מען קאָן סעטלען און מיט וועמען ני
און דאָס מוז גאַנץ שטרענג אונטערזוכ
ווערען. וואָרום עס טרעפט אָפּט, דאָס
געוויסער מאַנופעקטשורער זאָל קומ
„סעטלען" מיט דער יוניאָן אום ד
סטרייק צו שאַדען. ער טוט דאָס מי
דער אַבזיכט, צו קאָנען מאַכען אין ז
„געסעטעלטען" שאַפּ די אַרבייט פון אַ
דערע מאַנופעקטשורערס, אום יענע ז
לען קאָנען לענגער שטעהן אין סטריי
„צו ברעכען", ווי זיי רעדען זיך איין, ד
יוניאָן. „דאָס — זאָגט ברודער באַראָ
— איז אַזאַ מין „סאַבאָטאַזש" פון ד
בעלי בתים! מען דאַרף דעריבער זי
גאַנץ פאָרזיכטיג איידער מען סעטעלט מי
אַ פירמע. די זאַך מוז גרינדליך אונטער
זוכט ווערען, און דאָס האַלט אָפּ די סעט
מענטס אפילו פון יענע בעלי בתים, וועל
כע זיינען עהרליך און מיינען נים קיי
הינטערפיסלעך.
ווערט דערווייל אַ געשריי צווישען ד
סטרייקער. נים פאַרשטעהענדיג ווי פאָ
זיכטיג מען מוז דאָ זיין, באַשולדיגען ז
אָפּט די סעטלמענט קאָמיטע, אַז זי אָ
ביים „צו סלאָו", אַז מען „האַלט זיי אוי
זיסט אין סטרייק" און אַזוי ווייטער. ד
קאָמיטע מוז, אַלזאָ, אומזיסט און אוי
גישט אויסהערען די קריטיקען פון ד
סטרייקער, טראָץ דעם וואָס זיי אַרבי
טען אונערמידליך, טאָג און נאַכט, ד
סעטלען, פאַרשטעהט זיך, בלויז יענע ש
פּער, אויף וועלכע עס איז קיין שום חש
ניטאָ, אַז דאָרט וועט געמאַכט ווער
סקעב אַרבייט, אונטער אַ מאַנטעל פון
געסעטעלטען יוניאָן שאַפּ.
צוזאַמען מיט באַראָף'ען אַרבייטען אי
דער קאָמיטע, טאַקע מיט לייב און לעבען
נאָך אייניגע ברידער און שוועסטער. ברו
דער ס. זיידמאַן, דער וויס טשערמאַן פו
דער דזשענעראַל סטרייק קאָמיטע און מע
נעדזשער פון די וויסט און דרעסמאַכע
יוניאָן, ברודער הורוויטש, ברודער עסט
פעלד און נאָך אַנדערע.
הונדערטער און הונדערטער שעפּע
האָט די קאָמיטע שוין אָפּגעסעטעלט או
פיעלע טויזענדער אַרבייטער, פרויען או
מענער זיינען שוין ביי דער אַרבייט או
געניסען דעם בענעפיט פון די נייע פאָדע
רונגען, וואָס די יוניאָן האָט אַרויסגע
שטעלט. זיי זיצען ביי דער אַרבייט מי
אַ ברכה אויף זייערע ליפּען פאַר זייע
יוניאָן, פאַר די אינטערנעשאַנאַל, פאַר אַל
פיהרער פון דעם סטרייק, פאַר די טוער או
אַקטיווע יוניאָן מיטגליעדער און די אַל
פאַרשידענע קאָמיטעס פון דער גרויס
דזשענעראַל סטרייק קאָמיטע.
און מיט פאַרגעניגען צאָהלען זיי ד
10 פּראָצענט פון זייערע פאַרדינסטען פא
די סטרייקער, פאַר זייערע שוועסטער או
ברידער וועלכע זיצען נאָך אין די „טרענ
טשעס" און קעמפּפען העלדיש געגען יענ
באָסעס פון דער אַסס'ן וואָס האָבען גע
מאַכט אַ פאַרשווערונג צו ברעכען אונזע
מאַכט, צו פאַרניכטען די אַרבייטער־פעס
טונגען — די יוניאָן. זיי וועלען דאָ
אָבער קיין מאָל, קיין מאָל נים דערלעבען!
מיר האָבען נאָך צו שרייבען אַ סך ווע
גען די אַנדערע קאָמיטעס, באַזונדערס
וועגען דער פּיקעט קאָמיטע, און וועגען
דער רעליעף און פינאַנץ קאָמיטע, פון
וועלכער אונזער וויס פּרעזידענט, ברודער
הערי וואַנדער, איז דער טשערמאַן. דאָס
מוז שוין אָבער בלייבען פאַר נעקסטע
וואָך.

ביי אונז אין לאנד

די וויכטיגסטע פאליטישע און עקאנאמישע פראגען פון טאג.

פון הלל ראגאף.

True translation filed with the Postmaster at New York City on Feb. 28, 1919, as required by the Act of Congress approved Oct. 6th, 1917, known as the "Trading with the Enemy Act."

די וואך האט אונזער לאנד צום ערשטען מאל זייט די פריעדענס-פארהאנדלונגען האבען זיך אנגעפאנגען אפגעווענדעט די אויגען פון פאריז און זיי געריכטעט אויף וואשינגטאן. נאך איידער ווילסאן איז צוריקגעקומען פון פראנקרייך האט שוין אין וואשינגטאן גענומען קראכען איין סענסיישאן נאך דער אנדערער. דער פרעזידענט האט פאר זיין אפפאהרען פארעפענטליכט פאר דער וועלט די קאנסטיטושאן פון דער ליעג אוו נײשאנס. ריכטענדיג זיך אויף אטאקעס אין קאנגרעס, האט ער געשיקט א ביטע מען זאל זיין געדולדיג און ווארטען ביז ער וועט צוריקקומען און פערזענליך ערקלעהרען די ריכטיגע באדייטונג פון דער קאנסטיטושאן. ער איז געגאנגען נאך ווייטער, און האט איינגעלאדען די צוויי קאמיטעס פון אויסערליכע אנגעלעגענהייטען, אין סענאט און אין די האוז אוו רעפרעזענטייטיוס, צו א דינער אין דעם ווייסען הויז, מיט דער פארשטענדניס אז ביי דיעזער געלעגענהייט וועט ער זיך מיט די קאמיטע לייט דורכריידען און זיי אנפארטרויען געוויסע סודות, וועלכע וועלען זיי אויפקלעהרען געוויסע שווערע פונקטען און פארענטפערען געוויסע קשיות.

גלייך נאכדעם האבען די באמבעס אין וואשינגטאן גענומען קראכען. צום ערשטען איז געקומען די סענזאציאנעלע נייעס, דאס סענאטאר באראה, איינער פון די פראמינענטסטע רעפובליקאנער מעמבערס אין דער סענאט-קאמיטע פון אויסערליכע אנגעלעגענהייטען, האט צוריקגעוויזען דעם פרעזידענט'ס איינלאדונג צום דינער. דאן האבען די רעפובליקאנער סענאטארען איינער נאכ'ן אנדערען ערקלעהרט, אז זיי וועלען זיך ניט רעכענען מיט דעם פרעזידענט'ס וואונש און וועלען גלייך אנפאנגען אין סענאט א דעבאטע וועגען דער קאנסטיטושאן פון דער ליעג אוו נײשאנס. און אויב דאס איז נאך ווייניג געווען, האבען זיך עטליכע פון די פראמינענטסטע דעמאקראטישע סענאטארען אנגעשלאסען אן די רעפובליקאנער און געגעבען נאטיס אז אויך זיי וועלען נעהמען א ווארט אין דער דעבאטע, געגען פרעזידענט, פארשטעהט זיך.

און נאך איידער מען האט זיך ארומגעזעהן האבען די אטאקעס אויפ'ן פרעזידענט זיך אנגעפאנגען. סענאטאר באראה האט ארויסגעשאסען דעם ערשטען הארמאט, און נאך איהם איז געקומען סענאטאר ריעד, א דעמאקראט. די צוויי רעדעס האבען אויפגעשטורמט דאס לאנד. די צייטונגען האבען געמאלדען, אז נאך סענאטאר ריעד'ס רעדע האבען די סענאטארען פון ביידע פארטייען פאר איהם געמאכט אן אונערהערטע אוואציע. זיי האבען איהם ארומגערינגעלט און גראטולירט און איהם איינפאך אויף די הענד געטראגען. זעלטען ווען האט מען אין סענאט אזא דעמאנסטראציע בייגעוואוינט. דער טשערמאן האט זיך אזש פארלארען און פארגעסען, אז דעמאנסטראציעס פון דיעזען סארט איז אין סענאט שטרענג פארבאטען.

דער הויפט פונקט אין די אלע אטאקעס איז געווען דער פאלגענדער: די אלטע טראדיציע פון אמעריקא איז געווען ניט צו מישען זיך אין דער פאליטיק פון אייראפא אדער אנדערע וועלט-טיילען; און דער פרעזידענט מיט זיין ליעג אוו נײשאנס געהט ברעכען דיעזע טראדיציע. ער געהט אריינפלאנטערען אונזער לאנד אין די געפעהרליכע מחלוקות און סכסוכים, וועלכע הערען ניט אויף צווישען די קליינע און גרויסע לענדער אין אייראפא, אזיען און אפריקא.

* * *

אין מיטען פון די היציגע דעבאטען, וואס זיינען אנגעגאנגען אין סענאט די גאנצע צייט וואס ווילסאן איז געשוואומען אויף דעם ים, האט זיך אריינגעמישט אן אונערווארטעטער אבער א העכסט באדייטענדער עלעמענט — עקס-פרעזידענט טעפט. ווערענד די הויפט פיהרער פון דעם רעפובליקאנער פליגעל אין סענאט האבען קריטיקירט און אנגעגריפען דעם פרעזידענט פאר זיין ליעג אוו נײשאנס איז טעפט ארומגעפאהרען איבער'ן לאנד און געהאלטען באגייסטערטע רעדעס פאר'ן פלאן. אויף די רעפובליקאנישע רעדעס אין סענאט האט ער געענטפערט מיט זיינע רעדעס צו גרויסע פובליקומס אין דער וועסט. דאס האט שרעקליך אויפגעבראכט די פארטיי-גענאסען זיינע אין סענאט און זיי האבען אויף איהם אויך גענומען שיטען פעך און שוועבעל. זיי האבען איהם אויפגעווארפען וואס ער נעהמט באצאהלט פון דעם קארנעגיע אינסטיטוט פאר זיינע רעדעס. זיי האבען איהם אויך דערמאנט אז אין דעם יאהר 1912 איז ער מיאוס דורכגעפאלען ביי די וואהלען, מיאוס'ער ווי אירגענד וועלכער פרעזידענט קאנדידאט פון די גרויסע פארטייען אין דער געשיכטע פון לאנד. זיי האבען איהם אויך געלאזט וויסען, אז ער שפיעלט ניט מעהר קיין ראלע אין זיין פארטיי, אז ער זאל ניט מיינען דאס ער האט אירגענד וועלכע אנהענגער אין די רייהען פון די רעפובליקאנער.

אין די פאליטישע קרייזען האט דיעזע אטאקע אויף טעפט'ן אנגעמאכט א רעש. מען האט גענומען ריידען, אז אזא געשיכטע קען אמאל פיהרען צו א ספליט אין דער רעפובליקאנישער פארטיי גופא, און טייטע פאליטיקער האבען זיך וועגען דעם ערנסט פארטראכט.

עס איז די מיינונג פון פיעלע, אז עס איז גאנץ מעגליך, דאס די ליעג אוו נײשאנס-פראגע וועט ווערען די הויפט פאליטישע אישיו פון לאנד אין די נעקסטע פאאר יאהר; אז זי וועט ווערען די אישיו אין דעם קומענדען עלעקשאן פאר פרעזידענט. ווען דאס וועט געשעהן, דאן איז צו ערווארטען, אז די צוויי גרויסע פארטייען זאלען זיך איינגאנצען איבערבויען, אז אן דער רעפובליקאנער פארטיי וועלען זיך אנשליסען די אלע דעמאקראטען, וועלכע זיינען געגען א ליעג אוו נײשאנס און אן דער דעמאקראטישער פארטיי וועלען זיך אנשליסען אלע רעפובליקאנער וואס זיינען פאר א ליעג אוו נײשאנס. מען קען ערווארטען הייסט עס, אז טעפט זאל ווערען א דעמאקראט און אז די קאנסערוואטיווע סענאטארען פון דער רעאקציאנערער סאוטה זאלען ווערען רעפובליקאנער.

צי עס וועט ווירקליך דערגעהן אזוי וויים בלייבט איבער צו זעהן. דערווייל אבער איז דער קאמפף צווישען פרעזידענט ווילסאן און די געגנער זיינע אין סענאט די וויכטיגסטע פאסירונג אין אונזער לאנד און פיעלייכט אויך די וויכטיגסטע פאסירונג אין דער וועלט. פון דעם רעזולטאט פון דיעזען קאמפף איז אפהענגיג זעהר, זעהר פיעל ניט בלויז אין באצוג צו דער פראגע וועגען דער ליעג אוו נײשאנס נאר אויך וועגען דעם אלגעמיינעם פריעדען וואס ווערט איצטער אויסגעארבייט אין פאריז.

* * *

אין דער דעבאטע אין סענאט איז זעהר אפט דערמאנט געווארען מעקסיקא. די געגנער פון דער ליעג האבען גע'טענה'ט דאס אונטער דער קאנסטיטושאן פון דער ליעג וועלען פרעמדע מעכטע זיך קענען אריינמישען אין אונזערע סכסוכים מיט מעקסיקא. דיעזער פונקט איז זעהר אינטערעסאנט, ספעציעל ווען מען נעהמט איהם אין פארבינדונג מיט א וויכטיגער פאסירונג, וועלכע איז פארגעקומען אונגעפעהר אין דער זעלבער צייט ווען די דעבאטע איז אנגעגאנגען.

מאנטאג אין דער פריה איז אנאנסירט געווארען אין דער פרעסע אין ניו יארק, לאנדאן און פאריז, דאס די גרעסטע באנקירען אין די פאראייניגטע שטאאטען, ענגלאנד און פראנקרייך האבען זיך פאראייניגט און אפאינטעט א קאמיטע פון 25, מיט מארגאן אלס טשערמאן, צו באשיצען די אינטערעסען פון די אלע קאפיטאליסטען, וועלכע האבען געלד אינוועסטעט אין מעקסיקא, אין די דארטיגע אויל קוואלען, פארשיעדענע מינען, אין די רייל־ראודס און אנדערע אונטערנעהמונגען.

די מעקסיקאנער פראגע איז אן אנגעוועהטאגטע. זאגאר ווען די מלחמה האט געהאלטען אין רעכטען ברען האבען געוויסע צייטונגען געראטען אמעריקא אפצוציהען קרעפטען פון אייראפא און „מאכען א סוף" מיט מעקסיקא. דא איז ניט דער פלאץ אריינצוגעהן אין א גענויער ערקלעהרונג וועגען די אורזאכען פון דיעזער פראפאגאנדא געגען מעקסיקא. די איצטיגע מעקסיקאנער רעגירונג אונטער פרעזידענט קאראנזא האט אנגענומען געזעצע, וועלכע ערלויבען איהר ארויפצולעגען שווערע טעקסעס אויף די נאטירליכע רייכטימער וואס געהערען צו אויסלענדישע קאפיטאליסטען. זי וויל דערמיט צווינגען דיעזע קאפיטאליסטען צו פארקויפען זייערע שערס דארטען, און איינמאל פאר אלע מאל פטור ווערען פון דיעזע לייט. דער וואס איז נאר עטוואס באקאנט מיט דער געשיכטע פון דער אומגליקליכער מעקסיקא וויים, אז דיעזע אויסלענדישע מיליאנערען, וועלכע האבען דורך פארשיעדענע אונעהרליכע מיטלען אריינגעכאפט אין זייערע הענד די רייכסטע אוצרות פון לאנד, זיינען פאראנטווארטליך געווען פאר א גרויסען טייל פון די בלוט פארגיסונג און פאלקס-פארשקלאפונג, וואס דאס לאנד האט צעהנדליגע יאהרען געליטען. דורך די נייע געזעצע וויל די רעגירונג איינמאל פאר אלע מאל זיך באפרייען פון דיעזער געפאהר.

וואס די ארגאניזירטע קאפיטאליסטען פון די דריי לענדער פלאנעווען צו טאן אום „זייער אייגענטום" אין מעקסיקא צו באשיצען, מאכען זיי ניט באקאנט. קיין צווייפעל אבער, אז זיי וועלען זוכען צו ווירקען אויף זייערע רעגירונגען זיי זאלען זיך איינשטעלען פאר זיי. מיר קענען אלזא ערווארטען אין דער נאהענטער צוקונפט צו לעזען אין אונזערע קאפיטאליסטישע צייטונגען מעשיות וועגען גרוילטאטען ביים מעקסיקאנער גרענעץ, וועגען „טיראנישע געזעצע" פון דער מעקסיקאנער רעגירונג, וועגען דער שרעקליכער אונארדנונג אין מעקסיקא און דא ווייטער. דיעזע צייטונגען וויסען שוין ווי אזוי צו מאכען דעם דזשאב פון העצעריי, געגען מעקסיקא אודאי.

* * *

אין דעם קאמפף צווישען די רעאקציאנערע און ליבעראלע כחות פון לאנד זיינען אין די לעצטע טעג פארגעקומען אייניגע וויכטיגע פאסירונגען.

1) אין סענאט אין וואשינגטאן איז אריינגעטראגען געווארען א ביל, וועלכער ציעלט צו אונטערדריקען רעוואלוציאנערע פראפאגאנדא. דער ביל פארבאט צו האלטען מיטינגען, אדער דרוקען צייטונגען, אדער אירגענד וועלכען סארט ליטעראטור צו אגיטירען פאר אומשטירצען דער רעגירונג דורך געוואלד אדער דורך א סטרייק. עס וועט ווערען פארבאטען צו טראגען אדער ארויסהענגען פלעגס, וועלכע געהערען צו אזא רעוואלוציאנערער פראפאגאנדא. די שטראף פאר איבערטרעטען דעם געזעץ איז פינף יאהר פריזאן און 5 טויזענד דאלאר שטראף.

2) דזשאדזש לאנדיס פון שיקאגא האט נאך א בעראטונג פון איבער א מאנאט צוריקגעוויזען די פאדערונג פון די פינף סאציאליסטישע פיהרער פאר א נייעם טרייעל, און האט זיי אלעמען פאר־משפט צו 20 יאהר פריזאן. איינער פון דיעזע פאר'משפט'ע איז וויקטאר בערגער, דער ערוועהלטער קאנגרעסמאן פון וויסקאנסין. עס פארשטעהט זיך, דאס איצטער וועט דער קאנגרעס איהם ניט ערלויבען אריינצוטרעטען אין זיין אמט. די פינף פאר'משפט'ע האבען פון א העכערען ריכטער באקומען דאס רעכט צו אפעלירען און פארלויפיג זיינען זיי באפרייט געווארען אונטער 25 טויזענד דאלאר בייל יעדער.

דיעזער אורטייל האט ערשטוינט סיי די ליבעראלען סיי די קאנסערוואטיווען אין לאנד. צוואנציג יאהר איז דער העכסטער פסק וואס מען קען פאר דעם פארברעכען געבען. פאר וויקטאר בערגער, וועלכער איז איצטער שוין א יאהר זעכציג, איז דיעזער פסק לעבענס־לענגליכע געפענגניס. קיינער האט ניט ערווארטעט, אז איצטער, ווען די מלחמה איז שוין געענדיגט, ווען אין אייראפא באפרייט מען שוין די פאליטישע פארברעכער וועלכע זיינען פארשיקט געווארען אין צייט פון קריעג, אז איצטער וועט א ריכטער זיין אזוי שרעקליך שטרענג אין זיין פסק, שטרענג צו מענשען וועלכע אלע גיבען צו, אז זיי האבען געטאן וואס זיי האבען געטאן ניט אוים שנאה צום לאנד, ניט אוים פארהאס צום לאנד, נאר אוים זייערע עהרליכע אידעאליסטישע איבערצייגונגען.

3) מיט א טאג בעפאר דיעזער ברוטאלער פסק איז ארויסגעגעבען געווארען אין שיקאגא האט אין ניו יארק פאסירט א פונקט פארקעהרטער פאל. נאך א בעראטונג פון דרייסיג שטונדען האט א דזשורי דא באפרייט דעם בארימטען סאציאליסט סקאט ניערינג, וועלכער איז געווען אנגעקלאגט אין עהנליכע פאליטישע פארברעכענס ווי די פינף סאציאליסטען אין שיקאגא. ביי קיינעם איז קיין צווייפעל ניט, דאס וואלט ניערינג גע'משפט געווארען מיט עטליכע מאנאטען צוריק, ווען די מלחמה איז נאך אנגעגאנגען, וואלט ער זיך ניט ארויסגעדרעהט אזוי גרינג. די דזשורי האט זיך הפנים גערעכענט מיט'ן פאקט, אז די מלחמה איז געענדיגט און אז איצטער קען מען זיך ערלויבען צו זיין ליבעראלער מיט פאליטישע אנגעקלאגטע. דזשאדזשעס ווייזט אוים האבען א גאנץ אנדער פסיכאלאגיע ווי פראסטע דזשורי לייט.

* * *

עטליכע טעג האט זיך אין דער פרעסע געאכט וועגען א גרעסע אונטערזוכונג אין דער נייווי און עס האט אויסגעוויזען, אז די זאך וועט זיך ענטוויקלען אין א געוואלדיגער סענסיישאן, אבער פלוצלונג איז וועגען דעם שטיל געווארען.

עס איז דערצעהלט געווארען, דאס אין דעם ניו יארקער דיסטריקט פון דעם נייווי דעפארטמענט האבען זיך אין די מלחמה-יאהרען אפגעשפיעלט די ערנסטע סקאנדאלען. מען האט דארטען גענומען און געגעבען גרעפט אויף וואס די וועלט שטעהט. רייכע טאטעס האבען פאר זייערע זיהן געקויפט פלעצער אין דער נייווי, וואו מען איז זיכער געווען געגען טויט. יונגע ביזנעס לייט פון דרעפט־עלטער האבען מיט געלד זיך אריינגעדרעהט אין דער נייווי, געקראגען דארטען כלומרשט שטעלען אויף דער יבשה און אפיס און זיך אטענדעט צו די אייגענע ביזנעס. מען האט געזאגט, אז איין בעאמטער אין דער נייווי האט געמאכט פון דיעזע געשעפטען ניט ווייניגער ווי א האלבען מיליאן דאלאר.

דער סעקרעטער פון די נייווי האט פארשפראכען א גרינדליכע אונטערזוכונג. פארלויפיג זיינען א פאר מענשען ארעסטירט געווארען.

* * *

די באוועגונג צווישען די ארגאניזירטע ארבייטער צו סטרייקען געגען דעם פראהיבישאן געזעץ ווערט גאנץ ערנסט. די סענטראל פעדערייטעד יוניאן פון ניו יארק האט ביי איהר לעצטען מיטינג די פראגע פארהאנדעלט. עס איז דארטען באריכטעט געווארען, דאס זיעבען יוניאנס, וועלכע צעהלען א מעמבערשיפ פון 181 טויזענד ארבייטער, האבען דורך א רעפערענדום וואוט שוין באשלאסען ארויסצוגעהן אין סטרייק אזוי שנעל ווי דער געזעץ וועט אריינטרעטען אין מאכט. אנדערע יוניאנס אין ניו יארק שטימען איצטער וועגען דער פראגע און עס איז קיין צווייפעל ניט, אז פיעלע פון זיי וועלען אננעהמען דעם זעלבען באשלוס. דער עסעקס קאונטי טרייד קאונסיל פון נוארק האט שוין דעם באשלוס אנגענומען מיט א צייט צוריק. פון פארשיעדענע טיילען פון לאנד קומען אן באריכטען, אז די ארבייטער וועלען זיך באנוצען מיט זייער שטארקסטער וואפע, דעם סטרייק, צו באקעמפפען די גזירה געגען ביער און שנאפס.

דער אמענדמענט צו דעם קאנסטיטושאן פאר פראהיבישאן טרעט אריין אין קראפט ערשט אין יאנואר 1920. אבער דער פרעזידענט האט פארבאטען די פארברויכונג פון ביער פון דעם קומענדען מאנאט דזשולי. ער האט עס געטאן אלס א מלחמה-מיטעל איינצושפארען תבואה. אבער אזוי ווי דער קאנגרעס האט אנגענומען דעם אמענדמענט וועגען פראהיבישאן, וועט דער פרעזידענט העכסט וואהרשיינליך זיין באפעהל ניט צוריקרופען, און מיר וועלען האבען פראהיבישאן דעם ערשטען דזשולי. אויב די יוניאנס וועלען זיך האלטען ביי זייער באשלוס, קען מען ערווארטען „דעם סטרייק" אין אלע טיילען פון לאנד אין אנפאנג מאנאט דזשולי.

וויכטיג פאר סעקרעטערע און מענעדזשערס פון אונזערע לאקאלס!

מיר ווילען דא באקאנט מאכען צו די סעקרעטערע און מענעדזשערס פון אלע אינטערנעשאנעל לאקאלס, פון ניו יארק אזוי גוט ווי פון די קאנטרים, דאס די באריכטען וועגען דער טעטיגקייט אין זייערע לאקאלס, וואס זיי ווילען האבען געדרוקט אין דעם לויפענדען נומער, מוזען מיר האבען אין רעדאקציע ניט שפעטער ווי דינסטאג. דאס זעלבע באציהט זיך אויך אויף קארעספאנדענצען, בריעף־שרייבער און אזוי ווייטער.

רעדאקציע „גערעכטיגקייט".

איבלען פון שטיק-ארבייט אין קלאוק-טרייד

פון מאריס זיגמאן

2.

די שטיק-ארבייט סיסטעם איז א קוואל פון אינטריגעס און מאכט מעגליך פאר די באלעבאטים און פארלייטע צו פארביטערן דעם לעבען פון די ארבייטער.

לאמיר פרובירען ערקלערען, ווי אזוי דיזע סיסטעם מאכט דאס מעגליך.

ווי אונז איז שוין באקאנט פון די פאריגע ארטיקלען, איז ניט מעגליך אפצושאצען דעם באשטימטען ווערט פון דער ארבייט פון יעדען גארמענט, אזוי אז עס זאל ניט זיין קיין אונטערשיעד פון גארמענט און גארמענט, און אז פאר די ארבייטער אין שאפ זאל ניט זיין קיין חילוק וועלכע שטיק ארבייט מען באקומט אויפצומאכען, אז פאר יעדען גארמענט זאל אן ארבייטער אין דער זעלבער ארבייטסצייט קענען פארדינען ניט מעהר און ניט וויינעגער פון די אנדערע ארבייטער אין שאפ, אויב, נאטירליך, ער איז פונקט אזוי פעהיג, אדער ער זאל פארדינען פראפארציאנעל נאך זיין פעהיגקייט, אין פארגלייך מיט די אנדערע ארבייטער.

מיר זיינען שוין אויך באקאנט מיט דעם פאקט, אז דער פארמאן פון שאפ איז דער וואס צוטיילט די ארבייט צו די ארבייטער. מיר ווילען דא אויך ערקלערען, אז אין א סך פעלע, זיינען די באלעבאטים אליין די, וואס טיילען אוים די ארבייט צו די ארבייטער.

אז אונזערע פרייז קאמיטעס אין די שעפער באשטעהען פון די מעהר אקטיווע און מעהר אנפארטרויטע ארבייטער אין די שעפער, איז אונז אלעמען קלאר, ווייל ווי קען דאס דען אנדערש זיין? אלזא, ווען די פרייז קאמיטע סעטעלט די פרייזען מיט דעם באס, פארמאן, אדער מיט ביידע, קומט דער פרייז קאמיטע אוים צו קומען אין שטארקען קאנפליקט מיט זיי, צוליעב דעם, וואס זיי ווילען ארויסקריגען א בעסערען פרייז פאר דער ארבייט.

דעם באס און דעם פארמאן פארדריסט גאנץ שטארק אויף דער אויסגעהאלטענקייט פון דער פרייז קאמיטע, און זיי פארצייכענען ביי זיך גוט אין מח, זא צו זאגען, די לידערס פון דער קאמיטע. זיי האבען שוין דערביי אויך אין זינען די אנדערע אקטיווע ארבייטער אין דעם שאפ מיט וועמען די פרייז קאמיטע באראט זיך גאנץ אפט דורך דער צייט פון דעם סעטלען פון די פרייזען, און וועמען זיי באטראכטען אויך פאר די שולדיגע אין ארויסקריגען א בעסערען פרייז פאר דער ארבייט. דער באס און דער פארמאן זיינען פאראינטערעסירט זיך אפצורעכענען מיט די ארבייטער, וואס האבען זיך איינגעשטעלט פאר א בעסערען פרייז, און זיי פיהרען דעם טייפלישען פלאן דורך.

איידער איך וועל ערקלערען אויף וואס פאר אן אופן דאס ווערט געטאן, וויל איך ארויסברענגען נאך א וויכטיגען פונקט, וואס העלפט דעם באס און דעם פארמאן דורכצופיהרען די אינטריגעס געגען די בעסערע יוניאן לייט אין שאפ.

אין טרייד איז דא אזעלכעס, ווי גרויסע און קלענערע באנדעלס, באנדלעך פון איין קאליר און באנדלעך פון א סך קאלירען. עס זיינען אויך פאראן סינגעל גארמענטס פון פארשיעדענע קאלירען און פארשיעדענע סטיילס. אט דורך דיזער אונגלייכהייט פון די פרייזען און פארשידענארטיגקייט פון די סטיילס, קאלירען און באנדעלס איז מעגליך פאר די באלעבאטים און פארלייטע צו באשראפען, צו נעמען נקמה אן די ארבייטער, וועלכע זיי קענען אלס נוטע און געטרייע יוניאן לייט.

אין וואס באשטעהען די אינטריגעס? לאמיר דאס ערקלעהרען.

ווען אן אפערייטאר, לאמיר זאגען, באקומט א באנדעל ארבייט פון 5 אדער 10 גארמענטס פון איין קאליר ווארע, מאכט דאס, אז ער קען פארדינען מעהר. ווען דערזעלבער ארבייטער באקומט צעהן באזונדערע, דאס הייסט איינציגע גארמענטס, מעגען זיי אפילו זיין פון איין-און-דעמזעלבען קאליר, וועט ער זיכער פארדינען פיעל וויינעגער, כאטש זיי זיינען פון דעם זעלבען סטייל, פון דעם זעלבען קאליר ווארע, און פון דעם זעלבען פרייז פאר דער ארבייט ווי דער באנדעל פון די צעהן גארמענטס צוזאמען. עס איז דעריבער זיך לייכט פארצושטעלען, אז ווען אן ארבייטער באקומט פינף, אדער צעהן, איינצעלנע גארמענטס, סינגעלס פון פארשיעדענע קאלירען און באזונדערע סטיילס, אז דאס מיינט איינפאך, אז דער ארבייטער איז אוועקגעשטעלט געווארען אין אזא לאגע, דאס ער זאל ניט זיין אימשטאנד צו פארדינען אויף א לעבען צו מאכען. ווייל אויפצוארבייטען די איינציגע גארמענטס נעמט צוויי מאל אזוי פיעל צייט, ווי איין באנדעל פון צעהן גארמענטס פון איין קאליר.

אלזא, ווען א באס, אדער פארמאן, וויל זיך אפרעכענען מיט די בעסערע יוניאן לייט, פארזארגט מען זיי מיט דיזע איינציגע גארמענטס פון פארשידענע קאלירען און סטיילס, מען רופט דאס אביסעל מעהר פארטיקולארע ארבייט, און מען שרייבט דאס צו דערצו, אז מען גיט דיזע גארמענטס דיזע ארבייטער ווייל זיי זיינען, זא צו זאגען, די בעסערע מעכאניקער.

ריכטיג גערעכענט, וואלט דער סארט ארבייט געדארפט צוטיילט ווערען אזוי, אז יעדער ארבייטער אין שאפ זאל באקומען א גלייכען טייל פון די גרויסע באנדעלס, פון איין קאליר און אויך פון די מעהרערע קאלירען, און די איינציגע גארמענטס, די סינגעלס, פון די פארשיעדענע קאלירען, און פארשיעדענע סטיילס. דאס ווערט אבער ניט געטאן, און בלויז די איינציגע פון די ארבייטער ווערט געגעבען די סינגעל גארמענטס, אונטער פארשיעדענע פרעטענזיעס פון דעם באס אדער פארמאן; טרייבט דאס צו פארצווייפלונג און אונערטרעגליכע ליידען.

עס זיינען דא אנדערע באלעבאטים און פארלייט, וואס טוען פונקט דעם היפוך. זיי טיילען צו די בעסערע ארבייט און גרעסערע באנדעלס צו די אקטיווערע יוניאן לייט אין דעם שאפ, דערמיט טרייען זיי צו דיסקרעדיטירען די בעסערע יוניאן לייט און אריינברענגען מיסטרויען צווישען די ארבייטער. זייער ציעל איז צו שאפען א געגנערשאפט ביי די ארבייטער געגען די ווארטפיהרער אין דעם שאפ.

די יוניאן האט אנגעווענדעט אלע מעגליכע מיטלען דיזע אינטריגעס פון די באסעס אפצושאפען, און א דאנק דעם פאקט איז דיזער איבעל ניט אוועק צום עקסטרים, אבער טראץ דעם איז דער איבעל ניט אפגעשאפט געווארען. די שטיק-ארבייט סיסטעם מאכט איהם מעגליך, און די שטארקסטע יוניאן וועט דאס ניט קענען אויסראטען, ווייל די סיסטעם גיט די מעגליכקייט דעם באלאבאס אויסצונוצען דאס געגען די ארבייטער.

לאמיר דא ברענגען א ביישפיעל:

אין יעדען שאפ ווערט געמאכט ביליגערע און טייערע ארבייט. ארבייט וואס ווערט געמאכט פון בעסערע סחורה און ווערט פארקויפט פאר א העכערען פרייז, און ארבייט וואס ווערט געמאכט פון ביליגערע ווארע, און ווערט פארקויפט נאטירליך פאר א ביליגערען פרייז. די ארבייט וואס ווערט געמאכט פון בעסערע סחורה, ווערט געמאכט אין קלענערע קוואנטיטיס, און קומט אויך אריין אין קלענערע באנדעלס און אין סינגעלס. אלזא, ווען עס קומט צו דער פראגע פון צוטיילען די ארבייט גלייך, ווי מיר האבען פריהער ערקלערט, ענטפערט דער באלעבאס גאנץ אונשולדיג: וועל, דיזע לייטע זיינען די בעסערע מעכאניקס און איך האב א רעכט זיי צו געבען די בעסערע ארבייט. צו זיי האב איך דעם צוטרוי אז זיי וועלען די ארבייט מאכען

[...]היכטיג, און אויב זיי פארדינען ניט [...] גאר גרויסע ווייזשעס, איז דאס [...] וואס זיי זיינען טאקע נוטע אבער [...] זאמע מעכאניקעס. די פרייזען זיינען [...] סעטעלט כשר, מיט דער זעלבער [...] קאמיטע, און עס איז ניטא קיין [...] כע, ווארום זיי זאלען ניט מאכען די [...] בייט.

די יוניאן קען דאס אבער ניט [...] ליידען, און דער סוף איז, א סטרייק [...] אפגעסטרייקט און געוואונען, אבער [...] איבעל איז אלץ פאראנען. ווייל ווען [...] ווערט נאר אביסעל שטילער אין [...] ארבייט, און דער באס האט זיך [...] פארגעסען אן דעם סטרייק, וואס די [...] ניאן האט צוליעב דעם געגען איהם [...] געפיהרט, פאנגט ער אן ווידער [...] דיזעלבע מאנעווורעס.

אונטער דעם וואכען-סיסטעם [...] די באלעבאטים ניט האבען די [...] טען פאר קיינע אינטריגעס, און חוץ [...] וועט זיך דאס זיי ניט לוינען. זיי [...] לען דערפון גאר ניט קענען [...] פארקעהרט, עס וועט זיין [...] פאר זיי, ווען די ארבייטער אין [...] שאפ וועלען זיין גוט געשטימט.

די ארבייטער ווידער וועלען [...] אז זייער סקייל פון ווייזשעס איז [...] געסעטעלט און די איינציגע [...] וואס זיי האבען פאר זיך אין דעם [...] איז אויפטאן אן עהרליכען טאג [...] און מאכען די ארבייט גוט. גרויסע [...] קליינע באנדעלס, קאלירטע אדער [...] קאלירטע ארבייט, איינציגע [...] אדער גרויסע באנדעלס, דאס אלעס [...] מעהר די ארבייטער ניט קימערען [...] זיי וועלען ניט דארפען ליידען קיין [...] קונגען פון אזא פאר-פוילטע סיסטעם [...] די יעצטיגע.

דער סטרייק פאנד פון דער גרויסער קלאוקמאכער יוניאן

אין דער געשיכטע פון דער גרויסער קלאוקמאכער יוניאן האט נאך ניט פאסירט, אז ווען עפעס א גרויסע זאך ווערט אונטערנומען, זאל דאס ניט דורכגעפיהרט ווערען מיט ערפאלג. דאס זעלבע קען מען שוין זאגען וועגען דעם ספעציעלען סטרייק-פאנד, וואס די יוניאן האט זיך לעצטענס אונטערנומען צו שאפען.

אזוי גיך ווי דער דזשאינט באארד פון דער קלאוק, סקוירט און ריפער מאכערס יוניאן האט באשלאסען צו באשאפען א ריזיגען סטרייק פאנד און עס איז ארויסגעלעגט געווארען א טעקס פון 5 דאלאר אויף יעדען מיטגליעד, מאן אדער פרוי, פון אלע לאקאל-יוניאנס, וואס שטעלען צוזאמען דעם דזשאינט באארד, און אזוי גיך ווי אלע דיזע לאקאל יוניאנס האבען דעם באשלוס גוטגעהייסען, האט זיך גלייך אנגעפאנגען אין דער יוניאן א פיעבערהאפטע טעטיגקייט דעם באשלוס דורכצופיהרען אין לעבען, און דאס ווערט געטאן גאר אויף א גרויסען שטייגער. די ארבייט איז שוין איצט אין פולען גאנג. עס איז באשלאסען געווארען צו געבען שעהנע סואווענירס אלס א ווערטפולען אנדענקען צו אלע שאפ-טשערליים פון די קלאוק-שעפער, וואס צייכענען זיך אוי[ס] אין דער ארבייט פון קאלעקטען דעם פאנ[ד] און אויך יעדער מיטגליעד וואס צאהל[ט] איין דעם טעקס באקומט א שעהנעם [...] טאן, א פרעזענט פון דער יוניאן, וואס [...] ווייזט אן אויף זיין לאיאליטעט צו דע[ר] ארגאניזאציאן. יעדער לאיאלער מעמבע[ר] פון דער יוניאן דארף טראגען דעם [...] טאן, וואס ווייזט אז ער איז איינער פו[ן] דער גרויסער קלאוקמאכער ארמעע, וועל[...] כע מאביליזירט זיך צו א גרויסען קאמפ[ף] פאר די פאדערונגען פון דער יוניאן, וועל[...] וועלען קירצליך ארויסגעשטעלט ווערען צ[ו] די קלאוק-מאנופעקטשורערס.

נעקסטע וואך פאנגען מיר אן דרוק[ען] אין דער „גערעכטיגקייט" דעם „ראָל או[ף] האנאר", די עהרען-ליסט פון די קלאוק-שעפער, וואס האבען שוין איינגעצאהל[ט] זייער טעקס צום סטרייק-פאנד. ווי מע[ן] גיט אונז איבער, געהט פשוט אן א „רייס" צווישען די קלאוק-שעפער, וועלכע פון זי[י] עס זאלען ארויפקומען אויף דער עהרען-ליסט די ערשטע — וועלכע פון זיי [...] זאלען די ערשטע פארשריבען ווערען אי[ן] דער געשיכטע אלס שעפער „הונדערט פראצענט יוניאן."

1919. דאס מיינט, דאס פון דעם 15טען פעברואר אן און ווייטער וועט יעדער מיטגליעד און אונזער לאקאל באצאהלען 25 סענט א וואך דיוס, אנשטאט 21 סענט.

די וואס וועלען ביז צו דעם 15טען מערץ ניט באצאהלען זייערע ריקשטענדיגע דיוס, וועלען דארפען אלע ריקשטענדיגע דיוס באצאהלען אויף דעם פרייז פון 25 סענט א וואך. מיטגליעדער געדענקט דאס, און קומט וואס שנעלער באצאהלען אייערע ריקשטענדיגע דיוס, אום שפעטער זאל ניט פארקומען קיינע מיספארשטענדניסע.

צוליעב דעם צוועק רופען מיר א מיטינג פון אונזערע מיטגליעדער דעם 8טען מערץ, 1919, אין בעטהאווען האל, 210 איסט 5טע סטריט, פונקט צוויי א זייגער נאכמיטאג. מיר וועלען דעם מיטינג אויך אדווערטייזען אין די צייטונגען. מיר ווילען אויך זאגען דאס ביי דעם מיטינג וועט די פראגע ניט זיין די איינציגע. מיר האבען נעגוג פראגען פאר אייך פארצולייגען. מיר דיינען בעפאר א נייעם אגרימענט מיט אונזערע קלאוק מאנופעקטשורערס, און איבער דעם איז דא פיעל צו דיסקוטירען, און איבערהויפט פאר אונזער לאקאל. וואס איהר דארפט נאר טאן איז קומען צום מיטינג. וויכטיג און אינטערעסאנט דעם מיטינג צו מאכען — דאס לאזט איבער צו אונז.

* * *

יעדער פון אונזערע מיטגליעדער איז שוין היינט באקאנט דאס די דזשאינט באארד האט באשלאסען צו קאלעקטען א 5-דאלארדיגען סטרייק-טעקס. דער טעקס האט זיך שוין אנגעפאנגען צאהלען, און אין צייט פון די קומענדע 4 וואכען מוז יעדער איינער האבען דעם טעקס באצאהלט. מיטגליעדער פון אונזער לאקאל, זעהט דאס איהר זאלט ניט זיין הינטערשטעליג אין דעם צאהלען פון דעם טעקס. עס איז צוליעב אייער איינענע טובה. עס איז כמעט ווי זיכער דאס ווען מיר וועלען האבען א סוקסעס מיט דעם קאלעקטען פון טעקס, איז דא א מעגליכקייט צו פארמיידען א סטרייק. מיר מוזען זיך דאס מאל מעסטען מיט די כחות מיט וועלכע די קלאוק מאנופעקטשורערס פארבערייטען זיך.

שטיק-שניידער און סעמפעל מאכער, באצאהלט דעם טעקס און בלייבט א סעמפעל אין דעם פאל, אזוי ווי איהר זייט אין אייער פאך.

ד. רובין, סעק.

ששון ושמחה ביי די טשילדרענס דרעס מייקערס

דער סטרייק אין דעם טשילדרען דרעס טרייד איז שוין כמעט ווי געענדיגט. בלויז א קליינע צאהל ארבייטער פון די קלענערע שעפער זיינען נאך אין סטרייק. די גרויסע צאהל טשילדרען דרעס-מאכער זיינען שוין צוריק ביי דער ארבייט, האבענדיג געוואונען אלע פאדערונגען פון דער יוניאן — א 44-שטונדיגע ארבייטס-וואך, א העכערונג אין שכירות און א ג ר ע ס ע ר ע און מעכטיגערע יוניאן!

אין דער וואך צייט, וואס דער סטרייק אין דעם טרייד האט אנגעהאלטען, האט די טשילדרען דרעסמאכער יוניאן צ ו ג ע ק ר א ג ע ן איבער פופצעהן הונדערט נייע מיטגליע ד ע ר! עס זיינען ארגאניזירט געווארען שעפער אין דעם טרייד, צו וועלכע מען האט פריהער קיין מאל נאר אפילו ניט געקענט צוקומען.

ווי אונזערע לעזער ווייסען שוין פון פריהער, האט פרעזידענט שלעזינגער, צוזאמען מיט די בעאמטע פון טשילדרען דרעסמאכער יוניאן לאקאל 50, אפגעהאלטען א רייהע קאנפערענצען מיט די בעלי בתים פון דער אסס'ן אין דעם טרייד. דיעזע בעלי בתים האבען זיך ארויסגעוויזען צו זיין פאלשטענדיגע בזיונעס-לייט און עס איז געלונגען ברודער שלעזינגער פאר זיי גאנץ קלאר צו מאכען, דאס זיי וועלען גאר ניט קענען אפדינגען פון די נערעקטע פאדערונגען, וואס די יוניאן האט זיי ארויסגעשטעלט.

אלזא, די מייסטע און וויכטיגסט[ע] בעלי בתים פון דער אסס'ן האבען איינ[...] געזעהן די ווירקליכע לאגע און האבען נאכגעגעבען די פאדערונגען פון הער יוני[...] יאן נאך איידער דער סטרייק האט אויס[...] געבראכען. אבער אלע שעפער זיינען דאך אפגעשטעלט געווארען, כדי בעסער צו ארגאניזירען די גאנצע אינדוסטריע.

און די רעזולטאטען זיינען גלענצענ[...] דע. ברודער גרינבערג, דער זעהר ענער[...] גישער, מענעדזשער פון דער יוניאן, איז ממש אין זיבעטען הימעל! און דאזועל[...] ביגע אויך דער גאנצער עקזעקוטיוו באארד פון דעם לאקאל.

העכסט באגייסטערט פאר דעם רעזול[...] טאט פון אט דעם קורצען סטרייק זיינען אויך די אנדערע בעאמטע פון דער יוניאן די ברידער מ. סיראטא, לואיס עקאוס[...] און ה. גרינפעלד. זיי האבען [...] געהאלפען צום גרויסען ערפאלג [...]

אונזער אינטערנעשאנאל איבער'ן לאנד

פון מאקס ד. דעניש.

די קלאוקמאכער אין קאליפארניא.

ניט קיין סך קלאוק מאכער פון דער איסט און די מיטעל וועסט ווייסען, דאס עס זיינען פאראן קלאוק און סוט שעפער אויף די זוניגע ברעגען פון פאציפישען ים, און נאך ווייניגער ווייסען זיי, דאס אין יענעם געגענד זיינען דא לאקאל יוניאנס פון קלאוק מאכער און נאך גוט ארגאניזירטע לאקאלס אויך!

נעהמט, למשל, די שטאדט לאס אנדושעלעס.

דורך די לעצטע 12-10 יאהר זיינען א צאהל קלאוק מאכער פארווארפען געווארען אין יענער שטאדט. מאנכע פון זיי זיינען געפאהרען אהין, ווייל עס האט זיי פשוט דערעסען דאס לעבען דא אין דער איסט; אנדערע זיינען געפאהרען אהין אויפ'ן ראט פון דאקטוירים, נאכדעם ווי זיי זיינען דא געוועזען א גרויסען טייל פון זייער לעבען אין די קלאוק סוועט שעפער פון די פריהערדיגע יאהרען, און אזוי נאך האבען עטליכע הונדערט קלאוק מאכער געפונען באשעפטיגונג אין יענע שעפער, וועלכע זיינען געווארען אלץ מעהר אין צאהל.

די קלאוק מאכער אין לאס אנדזשעלעס זיינען אויסגעצייכענטע ארגאניזאציאנס מענשען. מיר הערען פון זיי זעלטען ווען אויף אונזערע קאנווענשאנס, וועלכע ווערען מעהרסטענטיילס אפגעהאלטען אין די איסט, און פאר יענע דארטען איז עס פשוט א צו ווייטער מהלך צו פאהרען. זיי האבען אבער דאך באוויזען אויפצובויען אין לאס אנדזשעלעס א פעסטע ארגאניזאציאן, זיי האבען 100 פראצענט יוניאן און גוטע ארבייטס באדינגונגען, אין באצוג שכירות, שטונדען און ז. וו. וואס זיינען כמעט דיזעלבע ווי ביי אונז אין ניו יארק. זיי האבען טרייד אגרימענטס מיט די מאנופעקטשורערס, און זיי ווערען בכלל פאררעכענט אלס א ווירדיגער טייל פון דער דארטיגער ארבייטער באוועגונג.

ברודער סעמועל טאובער, זייער אונערמידליכער סעקרעטער, וועלכער ארבייט פאר יענער יוניאן שוין פיעלע יאהרען, האט אונז לעצטענס געמעלדעט, דאס די קלאוק מאכער פון לאס אנדזשעלעס האבען ארגאניזירט צוויי נייע, אינטערנעשאנאל לאקאלס, איינער באשטעהט פון ווייסט און דרעס מאכער און דער צווייטער באשטעהט פון לידיעס טיילארס. ביידע דיזע לאקאלס האבען שוין באקומען טשארטערס פון דעם אינטערנעשאנאל אפיס און אין די טריידס ווערט אנגעפיהרט א שארפער ארגאניזאציאנס־קאמפיין. מיר קאנען דעם גייסט פון אונזערע מיטגליעדער אין לאס אנדזשעלעס און מיר האבען ניט דעם מינדעסטען צווייפעל, דאס עס וועט ניט נעהמען פיעל צייט און יעדער לידיעס טיילאר און ווייסט מאכער אין לאס אנדזשעלעס וועט זיין אנגעשלאסען אן די לאקאל יוניאנס.

* * *

אויך אין סאן פראנציסקא האבען מיר אן איבערגעבענע גרופע קלאוק מאכער, די מיטגליעדער פון אונזער לאקאל 8. אבער דער קלאק מאכער טרייד אין דער שטאדט איז קליין, ניט קיין סך ארבייטער ווערען דארט באשעפטיגט, און זיי נעהמען דעריבער אריין אין דעם לאקאל מיטגליעדער אויך פון אנדערע צווייגען אין דער לידיעס גארמענט אינדוסטריע. פאר איינינע יאהר צייט האט דער לאקאל געדארפט קעמפען פאר זיין עקזיסטענץ, און איז איין מאל שיער אין גאנצען אונטערגעגאנגען. אבער פאר די לעצטע 2 יאהר איז דער לאקאל געווארען אן אקטיווע, גאנץ לעבעדיגע ארגאניזאציאן און טוט אלץ וואס איז נור מעגליך פאר יענע ארבייטער.

לעצטענס האבען זיי דארטען אנגעפאנגען א שטארקען ארגאניזאציאנס קאמפיין צווישען די לידיעס טיילארס, און ווי ברודער גרינבערג מעלדעט אונז, ערווארטען זיי אין גאר א קורצער צייט צו האבען אלע ארבייטער פון די לידיעס טיילאר שעפער אין דער שטאדט, אין דער יוניאן. ברודער גרינבערג איז א זעהר געטרייער און איבערגעבענער טוער, און אז ער זאגט קאן מען זיך אויף איהם פארלאזען.

דאס וואס פרעזידענט שלעזינגער האט ניט באזוכט די לאקאלס ביי די ברעגען פון פאסיפישען ים, ווי ער האט עס געדענקט צו טאן לעצטען מאנאט אקטאבער האט אין יענער געגענד ארויסגערופען א סך ענטוישונג. זיי האבען זיך דארט געגרייט צו געבען איהם א הארציגע אויפנאהמע און אויסצונוצען זיין אנוועזענהייט פאר ארגאניזאציאנס ארבייט. אבער די גרויסע פאסירונגען וואס זיינען לעצטענס פארגעקומען אין די טריידס ביי אונז אין דער איסט האבען געמאכט אוממעגליך פאר פרעזידענט שלעזינגער צו מאכען דעם טור צו די פאסיפישע ברעגען און אונזערע פריינד אין קאליפארניא וועלען נאך מוזען אביסעל צווארטען, ביז עס וועט זיין מעגליך פאר ברודער שלעזינגער צו מאכען די רייזע.

די קלאוק מאכר אין סט. לואיס.

ברודער בען גילבערט, דער דזשענעראל ארגאנייזער פון דארטען, שרייבט אונז:

„דער ערב סיזאן אין סט. לואיס האט געבראכט א סך אונרוהיגקייט צווישען די ארבייטער. די באלאבאטים האבען געמאכט א פאראייניגטען שטאנד צו פארקלענערען די פרייזען פאר מאכען די גארמענטס, טענה'ענדיג דאס איצטער וועלען די ארבייטער מוזען אננעמען אירגענד וועלכע באדינגונגען וואס זיי, די באסעס, וועלען זיין גוט גענוג זיי צו געבען. דאס איז ווירקליך געווען א שטיקעל שלעכטע צייט. ווארום אין די שעפער איז ניט געווען א שטאך ארבייט און מיר האבען גאנץ גוט געפיהלט אויף אונזערע רוקענס די לאסט פון'ם באס. מיר האבען זיך אבער דאך ניט פארלארען, ניט אפגעטרעטען פון אונזער פאזיציע. מיר האבען אנגעזאגט די פרייז־קאמיטעס פון די שעפער זיך ניט אפצושרעקען און פארלאנגען זייער פרייז, און גאר אין גיכען האט זיך די לאגע גענומען פארבעסערען. עס איז אונז געלונגען כמעט אין אלע פעלע צו באקומען די פרייזען וואס מיר האבען געפאדערט, און באלד טאקע האט אנגעפאנגען אריינקומען ארבייט. היינט ווערט ביי אונז געארבייט גאנץ „סטעדי" און אלע סמנים ווייזען, אז מיר וועלען האבען א גוטען סיזאן.

וואס מיר דארפען איצט אממייסטען איז א בעסערע, מעהר פאלשטענדיגע ארגאניזאציאן אום צו קאנען נאך בעסער קאנטראלירען דעם טרייד. אונזערע קלאוק מאכער נעהמען א גרויסען אינטערעס אין דעם סטרייק פון די ווייסט און דרעס מאכער אין ניו יארק און מיר אלע דא האפען, אז דאס וועט שוין זיין דער לעצטער פארזוך פון די ניו יארקער בעלי בתים צו ערקלערען א ביטערען קריעג, געגען אונזער אינטערנעשיאנעל."

די קלאוק מאכער אין באסטאן.

ברודער דזשייקאב וויטה, דער מענעדזשער פון דעם באסטאנער דזשאינט באארד, שרייבט אונז:

„די לאגע אין אונזער אינדוסטריע אין באסטאן און אומגעגענד איז איצט גאנץ צופריעדענשטעלענד. דער סיזאן איז אין פולען גאנג און אין די שעפער איז דא גענוג ארבייט. יעדער קלאוק מאכער אין שטאדט, אפילו די וואס זיינען בעפאר אוועק צו אן אנדער טרייד, און האבען זיך איצט צוריקגעקערט צו אונזער טרייד, איז באשעפטיגט. א דאנק אט דער גרויסער אויסערגעוועהנליכער ביזי, זיינען מיר געווען אימשטאנד דא איינצופיהרען באדייטענדע פארבעסערונגען. מיר האבען באקומען א 44 שטונדיגע ארבייטס וואך און א העכערונג אין שכירות פאר די סקוירט קאטערס און שטיק ארבייטער.

אבער די וויכטיגסטע רעפארמע וואס עס איז אונז דא געלונגען צו געווינען, איז נעמליך, דאס, וואס מיר האבען איינגעפיהרט וואך ארבייט אין ארום א העלפט פון אלע קלאוק שעפער אין באסטאן. אורטיילענדיג פון אונזער ערפאהרונג קאנען מיר זיכער זאגען, דאס עס וועט ניט איבריג שווער זיין פאר אונז, צום נעקסטען סיזאן איינצופיהרען וואך ארבייט אין גאנצען טרייד, און מיר גרייטען זיך שוין טאקע צו דערפאר.

לאמיר אייך זאגען, פארבייגעהענדיג, דאס מיר האבען א סך אכטונג און שעצען זעהר פיעל אונזער נייע צייטונג, די „גערעכטיגקייט". אלע אונזערע מיטגליעדער, וועלכע האבען דאס גליק צו באקומען די צייטונג רעגעלמעסיג, זיינען מיט דער מיינונג אז דאס איז די בעסטע צייטשריפט וואס די אינטערנעשיאנעל האט ווען עס איז ארויסגעגעבען. מיר אלע דא פיהלען, אז די צייטונג וועט באלד ווערען א שטארקע קראפט, א מעכטיגער וואפען אין קאמף פאר אונזער וואוילזיין!"

צווישען די קלאק מאכער אין מאנטרעאל.

בלויז מיט א צוויי וואכען צוריק האבען מיר געשריבען וועגען דעם פארטשריט וואס עס מאכט די מאנטרעאלער קלאוק מאכער יוניאן, און וועגען די גוטע אויסזיכטען פאר דער צוקונפט. עס איז ווירקליך וואונדערבאר ווי די לאגע אין דער קלאוק אינדוסטריע האט זיך דא אומגעביטען, — פון א פינסטערער פארצווייפלונג צו א האפנונגספולער טעטיגקייט, און ס'איז ווערט צו הערען נאך אמאל וואס די בעאמטע פון יענער יוניאן האבען צו זאגען וועגען דעם.

ברודער דזש. לענטש, דער נייער ארגאנייזער, אין מאנטרעאל, שרייבט:

„ווען איך האב איבערגענומען די ארגאניזאציאנס ארבייט דא אין שטאדט איז, ווי איהר ווייסט, כמעט גאר קיין יוניאן ניט געווען. עס איז, נאטירליך, געווען דא א יוניאן אפיס, אבער א יוניאן מיט מיטגליעדער — דאס ניט! עס זיינען געווען דא בלויז עטליכע מיטגליעדער און אויך זיי פלעגען כסדר טראכטען ווי אזוי איינגאנצען אויפצוגעבען די יוניאן. די לאקאלס האבען ניט געהאט קיין פרעסטיזש און האבען ניט ארויסגערופען ביי קיינעם אירגענד וועלכען רעספעקט.

ווען איך האב מיט א פאר וואכען צוריק אנגעפאנגען ארבייטען פאר דער יוניאן, זיינען די פרייזען אין די מעהרסטע שעפער שוין געווען אפגעסעטעלט, און אין מאנכע שעפער האבען די באסעס זיך אין גאנצען אפגעזאגט צו סעטלען פרייזען, און די בעסטע ארבייטער אפילו, האבען נישט געוואוסט וויפיעל זיי האבען פארדינט, ביז זיי האבען באקומען דעם פיי ענוועלאפ. מיט איין ווארט, די באסעס האבען זיך פארגענומען צו האבען א באזונדערס גוטע צייט, אויפ'ן חשבון פון די ארבייטער. עס האט מיר געשיינט, ווי דער אידעאל פון טרייד יוניאניזם וואלט פאר אייביג אויסגעלאשען געווארען אין אונזער קלאוק אינדוסטריע.

ווי עס זעהט אבער אויס, האבען די באסעס געמאכט דעם חשבון אהן דער אינטערנעשאנאל, די יוניאן וואס האט אימער צושטערט זייערע באליעבטע „פריעדליכע" חלומות.

מיר האבען זיך צו זיי א נעם געטאן מיט פולער ענערגיע און עס איז אונז געלונגען איבערצוסעטלען די פרייזען פאר שטיק ארבייט אין די מעהרסטע שעפער. נאך מעהר, אפילו די וואך ארבייטער האבען באקומען א העכערונג אין שכירות פון 2 ביז 5 דאלאר א וואך אין די מעהרסטע שעפער, און אין איינינע איז די העכערונג נאך גרעסער.

און די יוניאן האט אזוי נאך ווידער אויפגעלעבט און איז געווארען א מאכט, מיט וועלכער מען מוז זיך רעכענען. און מיר זיינען באמת שטאלץ דארויף! ווייל מיר האבען גוט געוואוסט אז אונזער קלאוק מאכער סיטואציע איז געווען דער איינציגער אנגעוועהטאגטער פלאץ אויף דער גאנצער לאנדקארטע פון אונזער אינטערנעשאנאל. און עס איז ביי אונז מעהר ניט א דער מינדסטער צווייפעל, דאס אונזערע ארבייטער האבען דורך דער טרויעריגער צייט געלערענט ווי נויטיג עס איז פאר זיי די יוניאן, אז אהן דער יוניאן קען מען פשוט קיין לעבען ניט מאכען. נאטירליך, מיר זיינען נאך מיט אונזער ארגאניזאציאן ניט אין גאנצען פארטיג; עס איז נאך פאראן גענוג פארבעסערונגען אויסצוקעמפען, אבער דער גייסט וואס הערשט אין אונזערע רייהען בארעכטיגט אונז צו ערווארטען גרויסע זאכען אין דער נאהנטער צוקונפט.

אין די לעצטע פאר וואכען האבען מיר דא געהאט אייניגע „סטאפעדזשעס" צו באקומען א העכערונג אין שיכרות. מיר האבען אויך געהאט סטאפעדזשעס אין צוויי פון די גרעסטע שעפער אין שטאדט, צוליעב דעם וואס עס איז איינפאך געווען אוממעגליך פאר די ארבייטער צו ארבייטען מיט זייערע פארלייט, און מיר האבען אונזערע אויסגעפיהרט אין ביידע שעפער. איהר קאנט פון דעם זעהן, דאס מיר לאזען ניט דורך קיין געלעגענהייט וואס מאכט זיך אונז.

לאמיך אייך שוין אין איין וועג אויך זאגען, דאס אונזער איינקונפט האט זיך דורך די לעצטע עטליכע וואכען א סך פארגרעסערט. אלע אונזערע אמאליגע מיטגליעדער קומען צוריק אין דער יוניאן און ווערען גוטשטעהענד. און ווארום זאלען זיי דאס טאקע ניט טאן? די ארבייטער זעהען שוין איין אז דאס איז די בעסטע אינוועסטמענט וואס זיי קאנען מאכען פאר זיך און זייערע פאמיליען."

ביי די שטיק שניידער און סעמפל מאכער ל. 3

פאר די לעצטע צייט איז אונז פיעלע מאל אויסגעקומען זיך ערנסט צו פארטראכטען איבער די פינאנציעלע לאגע פון אונזער לאקאל. נאך קיינמאל זייט דער לאקאל עקזיסטירט, איז די פינאנציעלע זייט פון אונזער לאקאל ניט געווען אזוי שלעכט ווי פאר איינינע מאנאטען צוריק. אונזערע מיטגליעדער, א דאנק דעם לעצטען סיזאן, וועלכער איז געווען זעהר א שלעכטער פאר די שטיק שניידער, האבען אבסאלוט קיין דיוס ניט געצאהלט, און מיר האבען אויך קיין פאראיבעל ניט געהאט אויף זיי. מיר האבען געוואוסט דאס זיי קאנען ניט צאהלען.

אבער פאר די לעצטע צוויי מאנאטען זייט דער סיזאן האט זיך אנגעפאנגען, איז די פינאנציעלע לאגע פון דעם לאקאל געווארען אביסעל בעסער. די מיטגליעדער האבען אנגעפאנגען צו באצאהלען זייערע אלטע שולדען נאך פון דעם פארלעצטען סיזאן. מיר נעהמען ערשט איין די דיוס פון אונזערע מיטגליעדער פון דעם סיזאן פון וועלכען זיי האבען ניט געארבייט. ווען זיי קימען באצאהלען בלייבען זיי נאך אימער שולדיג א פאר מאנאטען דיוס. דאס איז גאנץ לייכט צו פארשטעהן, אונזערע מיטגליעדער איז שווער אפצוצאהלען אלעס מיט אמאל.

די לויפענדע אויסגאבען פון דעם לאקאל זיינען אבער געווען דיזעלבע. דערפאר איז אויך לייכט צו פארשטעהן, דאס מיר זיינען געצוואונגען געווען אריינצוגעהן אין א סך חובות. די חובות זיינען אזעלכע דאס מיר ערווארטען ניט אזוי גיך פון זיי ארויסצוקריכען. ווייל ווי איך האב שוין פריהער געזאגט, קאנען אונזערע מיטגליעדער ניט באצאהלען אלעס מיט אמאל, אז פאר אונז זאל זיין א מעגליכקייט אלע אונזערע חובות צו דעקען באלד. מיר האבען אבער האפנונג, אז אזוי חי דער איצטיגער סיזאן איז אן אויסערגעוועהנליך גוטער פאר די שטיק־שניידער, וועלען דאס אונזערע מיטגליעדער באלד אויסצאהלען.

די עקזעקוטיוו באארד, צוזאמען מיט דער ארגאניזאציאנס קאמיטע, האט די פינאנציעלע לאגע פון אונזער לאקאל נאך אמאל אויפגענומען. האבענדיג אין זינען די לאגע פון אונזערע מיטגליעדער, דאס זיי קאנען זייערע שולדען ניט באצאהלען מיט אמאל, די חובות וואס מיר האבען — דער לאקאל, און צו דעם אלעם קאן מען זיך מיט קיין האפנונגען ניט רעכענען, ווייל די אונטערשריפט פאר א גאראנטי אויף האפנונגען קאן מען ניט נעמען ערנסט, און איבער אלעם מוז מען דעם לאקאל אויפהאלטען, האט די עקזעקוטיוו באארד באשלאסען דאס די דיוס פון אונזער לאקאל וואס אונזערע מיטגליעדער צאהלען, זאלען געהעכערט ווערען אויף 25 סענט א וואך, אנשטאט 21 סענט, ווי עס איז געווען ביז איצט. דער באשלוס נעהט אריין אין קראפט דעם 15טען מערץ.

GERECHTIGKEIT Maintained by and in the interest of the International Ladies Garment Workers Union, Office, 31 Union Square, New York, N. Y. B. Schlesinger, President; S. Yanofsky, Editor; A. Baroff, Sec'y-Treas.; E. Lieberman, Business Manager.

Vol. I. Friday, February 28, 1919. No. 7.

Entered as Second Class matter January 25, 1919, at the Postoffice at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919

איינדריקע פון דער מוני קאנווענשאן אין שיקאגא

פון ישראל פיינבערג.

איידער איך געה איבערגעבען מיינע איינדריקע פון דער קאנווענשאן, וועלכע האט שטאטגעפונדען אין שיקאגא וועגען דער באפרייאונג פון טאמאס מוני און ווארען ק. בילינגס, וויל איך בעטען אום ענטשולדיגונג ביי די לעזער פון דער „גערעכטיגקייט", וואס איך האב זיך אביסעל פארשפעטיגט. עס איז פשוט דערפאר, ווייל איך האב קיין צייט ניט געהאט. איהר ווייסט דאך, איך בין זעהר ביזי.

און יעצט צום ענין.

איך דענק ניט, דאס עס איז נויטיג איבערצודערצעהלען די גאנצע קייס, ווייל וועגען איהר ווייסען די לעזער זעהר גוט. טראכט איהר זיך אריין אין דיעזען שוידערליכען אנגריף, וועלכען די פינסטערע כחות פון לאנד האבען געמאכט אויף דעם ארבייטער-קלאס פון אמעריקא, א פארברעכען, וועלכער האט ניט זיין גלייכען אפילו אין די שוידערליכקייטען פון די פינסטערע צייטען פון רוסלאנד, פארשטעהט איהר זעהר גוט, ווארום אלע ארבייטער, קאנסערוואטיווע ווי ראדיקאלע, זאלען זיין פאראינטערעסירט אין דעם.

זעהר ריכטיג האט געזאגט בוירק קאקרען, דער לאיער פאר די ארעסטירטע, דאס אזוי לאנג ווי די ארעסטירטע וועלען ניט קריגען א נייעם טרייעל, וועלען אלע זיין איבערצייגט, דאס א פארברעכען איז באגאנגען געווארען געגען די עלעמענטארסטע פרינציפען פון גערעכטיגקייט.

ווען דיעזע ווערטער זיינען ארויסגעזאגט געווארען, האט איהר געקענט זעהן, דאס די הונדערטע דעלעגאטען, וועלכע זיינען פארזאמעלט אין דעם גרויסען זאל, פיהלען די פאראנטווארטליכקייט פון דיעזען מאמענט, און אז זיי טארען ניט און וועלען ניט שווייגען פאר דיעזען פארברעכען.

איך ווייס, אז א סך מענשען שטעלען זיך פאר, אז דאס גאנצע איז בלויז אן אויסדרוק פון פערזענליכער ליעבע צו דעם מאן אדער מענער, וועלכע ווערען יעצט באטראכט אלס די מארטירער פון א שרעקליכער פארשווערונג. די וואס האבען אזוי געדענקט, אדער דענקען נאך איצט אזוי, האבען א טעות. דער אמת איז, אז דאס איז אן אויסדרוק פון פראטעסט געגען דער יעצטיגער געזעלשאפט, וועלכע מאכט מעגליך, אז אזעלכע פארברעכענס זאלען באגאנגען ווערען.

אין דיעזען מאמענט האב איך ווירקליך געזעהן, דאס די מאסע דעלעגאטען, וועלכע פארטרעטען מיליאנען מיטגלידער פון דער אמעריקאנער ארבייטער-באוועגונג, זיינען ווייט ניט אזוי קאנסערוואטיוו, ווי מיר שטעלען זיי זיך פאר. ריידענדיג וועגען קאנסערוואטיזם, וויל איך אייך זאגען, דאס מיר שיינט, דאס מיר האבען איבערהויפט זעהר שטארק איבערטריבען דעם קאנסערוואטיזם פון דער אמעריקאנער ארבייטער באוועגונג. מיר האבען געמאסטען איהר באוואוסטזיניגקייט נאך די באשליסע, וועלכע זיינען געפאסט געווארען פון דער העכסטער אינסטאנץ פון דער אמעריקאנער ארבייטער-באוועגונג. ווי מיר ווייזט אויס, איז אונזער אויפפאסונג ווייט ניט די ריכטיגע. איך קען זיך עראינערען א פאל, וועלכער האט פאסירט ביי דער לעצטער קאנווענשאן פון דער אמעריקען פעדערײשאן אוו לייבאר אין סט. פאול. עס איז דאמאלס פארגעלעזען געווארען דער רעפארט פון דעם עקזעקוטיוו קאונסיל פון דער אויבענדערמאנטער קערפערשאפט און ווען זיי האבען גערעדט וועגען דער איירלאנדישער ארבייטער-באוועגונג און זייערע פיהרער האבען זיי זיי אנגערופען פאליטישענס. און ווען דער פרעזידענט פון אונזער אינטערנעשאנאל, בענדזשאמין שלעזינגער, האט געפאדערט, דאס מען זאל דיעזען זאץ אויסשטרייכען, איז געווארען א גאנצער טומעל און א געוויסער וויים-פרעזידענט פון דער א. פ. אוו ל. מיט'ן נאמען דאפי, האט געפרעגט דעם טשערמאן צו קען מען דיעזע פראגע אויסטייטשען אלס ניט פאטריאטיש און דערביי ערקלעהרט, דאס ער וויל ניט זיצען צוזאמען מיט שלעזינגער'ן אין איין קאמיטע. נאטירליך, האט איהם שלעזינגער אוועקגעגעבען א חלק, אז ער האט שוין חרטה געהאט, וואס ער האט אנגעפאנגען. אבער דער פאקט, וואס ער איז דער פארשטעהער פון זעהר א גרויסער יוניאן, איז געוועזען גענוג אורזאכע ניט צו פיהלען זיך באזונדערס גוט.

ווען איך בין אבער געזעסען ביי דער מוני-קאנווענשאן האב איך געהערט ריידען מעמבערס פון דער זעלבער יוניאן, פון וועלכער דאפי איז דער פיהרער, אז וועט ניט ענדערען זיין מיינונג אין באצוג צו ארבייטער-פראגען, זיינען זיינע טעג אלס לידער געצעהלטע.

איך ווייס, מען וועט פרעגען, אויב די רענק ענד פייל איז אזוי קלאסען-באוואוסט, ווי קומט עס וואס זיי קלייבען איהם אויס? אויף דעם זיינען פאראן פארשיעדענע ענטפערס. דא איז אבער ניט דער פלאץ פאר דעם. וואס איך וויל ארויסברענגען איז, דאס די ארבייטער-באוועגונג איז ניט אזוי ווייט ריקשטענדיג ווי מיר שטעלען זיך פאר. איך וועל זיך דא פאר אייך מודה זיין, אז זייענדיג ביי דער קאנווענשאן, האב איך געטרייעט די גאנצע צייט צו קוקען אויף דיעזער דעלעגאציאן ניט דורך אירגענד וועלכע ברילען. איך האב די גאנצע צייט געזוכט ניט הינגעריסען צו ווערען, נאר שטרענג געזוכט צו געפינען יענע מאטיווען, וועלכע האבען געמאכט מעגליך אזא באגייסטערונג. און וואס מעהר איך האב זיך איינגעקוקט אין זיי, אלץ מעהר האב איך געזעהן דעם גייסט פון דער נייער צייט, וועלכער דיקטירט מיט זיין גאנצער מאכט, און עס האט מיר ווירקליך לייד געטאן, ווארום די קאנווענשאן האט זיך ניט געקענט אפגעבען אויך מיט אנדערע פראגען.

איך מיין ניט, נאטירליך, צו זאגען, אז עס זיינען ניט אויפגעהויבען געווארען קיין אנדערע פראגען. פונקט פארקעהרט. נאר מען האט זיי ניט געקענט געבען די ריכטיגע צייט, וועלכע מען וואלט זיי געדארפט געבען. עס האט אויך געפעהלט די נויטיגע פערזאנען צו ערקלעהרען סיי די טעארעטישע, סיי די פראקטישע נויטווענדיגקייט פאר דער דורכפיהרונג פון די אלע אויפגעהויבענע פראגען. און דאך זיינען אלע פראגען דיסקוטירט געווארען אויף א העכסט אינטעליגענטען אופן פון מענשען, וועלכע ארבייטען שוין א שעהנע עטליכע יאהר אין מיללס, פאבריקען און מינען.

נאך אן אינטערעסאנטער פאקט. קיינער האט זיך ניט געזידעלט, ווי, למשל, ביי אונז, אויף דער אידישער גאס. ביי אונז, א דאנק גאט, טאר דער ארבייטער אליין נאר ניט זאגען וואס אנבאלאנגט סאציאלע און פאליטישע פראגען, ווייל אויב ער זאגט עפעס, ווערט ער ערקלערט אלס א מורד באינטעליגענציע און דאן זאל איהם איין גאט העלפען. און טאקע, ווי קומט ער עפעס צו וויסען? ער דארף ווארטען ביז די פאטענטירטע, זעלבסט-געקרוינטע אינטעליגענטען זאגען זייערס און דאן דארף ער, משה, נאכזאגען... אבער ענטשולדיגט, וואס איך האב זיך אביסעל אוועקגערוקט אן א זייט, ווייל מיר האט זיך אויסגעדראכט, אז עס האט צו טאן מיט דעם ענין.

איז ווי איך האב שוין געזאגט, איז עס בלויז געווען א שאד ווארום מען האט ניט געקענט מעהר דיסקוטירען איבער אנדערע פראגען, וואס וואלט ווירקליך געווען א גייסטיגער נענוס און פון א גרויסען היסטארישען ווערט.

אלענפאלס, נאך מיין מיינונג איז גאר ניטא וואס צו באקלאגען זיך, און נאך ווייניגער איז דא וואס צו זיין פעסימיסטיש אין באצוג צו דעם ארבייטער-קלאס פון אמעריקא.

אינטערעסאנט איז נאך א זאך. עס איז געווען א שטארקע שטימונג ביי די דעלעגאטען, אז אזעלכע קאנווענשאנס זאלען גערופען ווערען פון צייט צו צייט, און וועלכע זאלען אויך קענען באטראכטען אנדערע פראגען פון א סאציאל-פאליטישען כאראקטער. און איך וויל אייך זאגען, אז דאס וואלט גאר ניט געווען אין ווידערשפרוך מיט דער א. פ. אוו ל., ווייל זי איז דאך א שטרענג-עקאנאמישע ארגאניזאציע. אזוי האבען גע'טענה'ט א סך דעלעגאטען און ניט קיין עקסטרימיסטען. איך דערמאן דיעזען ווארט, ווייל די פארקויפטע פרעסע האט געוואלט מאכען דעם איינדרוק, אז דארטען זיינען געווען שרעקליכע רעוואלוציאנערען. אבער דאס איז ניט אמת. די דעלעגאטען, וועלכע זיינען געווען אביסעל ראדיקאלער ווי זייערע חברים ביי דער קאנווענשאן, האבען קלאר און דייטליך ערקלעהרט, וואס עס איז נויטיג, אז אמעריקא זאל באמת זיין א לאנד פאר דעם פאלק און ניט פאר א קליינעם טייל פון פאלק.

צום שלוס וויל איך זאגען, אז איך דענק, דאס עס איז ניט זעהר ווייט די צייט, ווען דער אמעריקאנער ארבייטער-קלאס וועט זיך שטעלען אין די רייהען פון אלוועלטליכען רעוואלוציאנערען ארבייטער-קלאס און צוזאמען מיט איהם קעמפפען פאר דער באפרייאונג פון דער מענשהייט. דער מאטעריאל איז דא. מען דארף איהם נאר וואס ווייטער אלץ מעהר ענטוויקלען.

די פרויען-וועלט

פון ראזע בעדריק.

אונזערע מיליאנערסקע אריסטאקראטקעס מאכען א „רעוואלוציע".

מיסעס בעלמאנט, מיס הערימאן, מיס פריק, מיס רוט און א פאר צעהנדליג אנדערע מיליאנערסקע אריסטאקראטקעס האבען לעצטע וואך געמאכט א פאלנע רעוואלוציע אין דעם „דזשוניער ליעג", א מין קלוב פון די ניו יארקער יחסנ'ישע דאמען.

די קרבנות פון דער דאזיגער „רעוואלוציע" זיינען פראפעסאר טשארלז ביערד, דר. דזשיימס הארווי ראבינסאן און טהארסטאן וועבלען. די רעוואלוציע איז געמאכט געווארען געגען מיסעס דאראטהי וויטני סטרעיט, פרעזידענטין פון א מיליאנערסקע בילדונגס-ארגאניזאציע מיט דעם נאמען „ניו סקול פאר סאשעל ריסוירטש (נייע שולע פאר סאציאלער פארשונג). די פרעזידענטין פון אט דער שולע, מיסעס סטרעיט, וועלכע איז אויך א מיטגליעד פונ'ם „דזשוניער ליעג", איז אפילו אליין א פיעלפאכע מיליאנערקע, נאר עס איז שוין עטליכע יאהר ווי זי איז, רחמנא לצלן, „ארונטער פונ'ם גלייכען וועג" און האט זיך אנגעהויבען חבר'ען מיט פראגרעסיווע און ראדיקאלע מענשען, און מיט פארטיידיגער פונ'ם פרייען ווארט און פרייען געדאנק.

די היגע „הויכע געזעלשאפט" קוקט שוין לאנג מיט פארדאכט אויף מיסעס סטרעיט און אויף איהר „אונגעווינשטער" געזעלשאפטליכער טעטיגקייט. איהר ערשטער „חטא", וואס האט ארויסגערופען א היבש ביסעל אונצופרידענהייט אין די „הויכע ספערען", איז געווען דאס, וואס זי איז געווען דער גרינדער און הויפט-שטיצער פון דעם פראגרעסיווען וועכענטליכען זשורנאל „ניו רעפובליק", וועלכער פארגינט זיך אפטמאל ארויסצוזאגען אנזערע מאגנאטען און מאכטהאבער אזעלכע אמת'ען, וואס מאכען זיי פיהלען זעהר אונהיימליך. טאמער איז נאך דאס ווייניג געווען, איז מיסעס סטרעיט די לעצטע צייט געווארען באזונדערס טעטיג אין דער ארגאניזאציאנס און בילדונגס ארבייט פון דער דערמאנטער שולע, די „ני סקול פאר סאשעל ריסוירטש." פון א מאדע-ארגאניזאציע פאר אינטעלעקטועלען צייט-פארטרייב פאר אריסטאקראטישע דאמען, ווי די דאזיגע שולע איז פון אונזערע מיליאנערקעס באטראכט געווארען, האט זיך מיסעס סטרעיט גענומען נאר מאכען דערפון אן אמת'ען און ערנסטען בילדונגס און פארשונגס-צענטער פאר די אינגערע דאמען פון דער „העכערער" געזעלשאפט. זי האט זיך דערצו זאגאר באנוצט מיט איהר מיטגליעדערשאפט אינ'ם „דזשוניער ליעג" און פלעגט דורך פאמפלעטען איינלאדען די מיטגליעדער פונ'ם ליעג צו פארשיעדענע ערנסטע לעקציעס, וואס זיינען דורך איהר פארמיטלונג אפט געגעבען געווארען אין איהר שולע פאר סאציאלער פארשונג. אויך דאס האבען נאך אונזערע סטאטעטשנע מיליאנערקעס ווי סע ניט איז ארונטערגעשלונגען און געשוויגען. איז זיך אבער מישב מיסעס סטרעיט און לאדעט איין צו האלטען לעקציעס אין איהר שולע אזעלכע דריי „טריפ'ניאקעס", ווי פראפעסאר ביערד, דר. דזשיימס ראבינסאן און טהארסטאן וועבלען: דער ערשטער — אן אויסגעשפראכענער ראדיקאל און לעהרער אין דער סאציאליסטישער רענד-סקול; דער צווייטער — אן ארבייטער-פריינד און באקעמפפער פון די פארפאלגונגען געגען ארבייטער-פיהרער; און דער דריטער — א מיטרעדאקטאר אינ'ם צוויי-וואכענטליכען פראגרעסיווען זשורנאל „דהי דייעל" — א זשורנאל, וועלכער, הגם ניט קיין סאציאליסטישער, פיהרט ער דאך אן א העפטיגע און ענערגישע אגיטאציע פאר גרויסע ראדיקאלע רעפארמען אין דער געזעלשאפטליכער ארדנונג.

נו, פארשטעהט זיך, אז אזא מין געוואגטע האנדלונג פון מיסעס סטרעיט, ווי איהר אויסוואהל פון אזעלכע דריי „געפעהרליכע פערזאנען" צו האלטען לעקציעס פאר די אריסטאקראטישע דאמען, האבען שוין אונזערע „בכבוד'יגערע" מיליאנערקעס ניט געקענט פארשווייגען. זיי האבען זיך באלד אנגענורט די לענדען און אונטער דער פיהרערשאפט פון מיסעס דזשאהן ט. פראט זיינען זיי ארויס אין אן אפענער רעוואלוציע געגען מיסעס סטרעיט און געגען איהר „טעריבעל רעדיקאליזם." אינ'ם „דזשוניער ליעג" טוט זיך עס איצט „אויף טיש און אויף בענק", און איין גאט ווייסט מיט וואס די דאזיגע „רעוואלוציע" וועט זיך ענדיגען...

א קאמפראמיס-רעזאלוציע איבער'ן דורכגעפאלענעם סאפרעדזש-אמענדמענט געפלאנט אין סענאט.

אין די רעגירונגס-קרייזען אין וואשינגטאן געהט אן אן ענערגישע באוועגונג ארייננצוברענגען אין סענאט, נאך איידער עס ענדיגט זיך זיין איצטיגער טערמין, א נייע רעזאלוציע וועגען דעם סאפרעדזש-אמענדמענט, וועלכער איז צוריק מיט א פאר וואכען אין דעם זעלבען סענאט דורכגעפאלען מיט בלויז איין שטימע דאגעגען. די נייע רעזאלוציע וועט זיין א מין קאמפראמיס-רעזאלוציע. זי וועט אריינגעבראכט ווערען פון סענאטאר דזשאונס, דעם טשערמאן פון דער „סענאט וואומען סאפרעדזש קאמיטע". דער קאמפראמיס אין דער נייער רעזאלוציע באשטעהט אין דעם, וואס זי שלאגט פאר צו געבען די פרויען די זעלבע רעכט, ווי עס האבען די מענער אין די באזונדערע שטאאטען. דאס הייסט, אז אין די מעהר דעמאקראטישע שטאאטען (אין דער וועסט אדער נארד, למשל), וואו אלע מענער, אהן אונטערשיעד פון ראסע אדער קאליר, האבען גלייכע רעכט, זאלען אויך די פרויען קריגען אלע רעכט גלייך מיט די מענער. אין שטאאטען, אבער, וואו ניט אלע מענער האבען די זעלבע רעכט, ווי, א שטייגער, אין איינינע שטאאטען אין דער סאוט, וואו די נעגער אדער אנדערע ראסען האבען ניט די זעלבע רעכט ווי די ווייסע אמעריקאנער, — אין אזעלכע שטאאטען זאלען אויך די פרויען-רעכט זיין אונטערווארפען די זעלבע ראסען-באגרענצונגען.

די דורכגעפאלענע רעזאלוציע, וועלכע איז געווען פארפאסט פון סוזאן ב. אנטהאני, איינע פון די גרינדער און הויפט-פיהרער פון דער אמעריקאנער סאפרעדזש באוועגונג, האט ניט געמאכט קיינע אויסנאהמען, נאר האט געפאדערט פאלשטענדיגע גלייכבארעכטיגונג פאר אלע פרויען איבער'ן גאנצען לאנד אהן אונטערשיעד פון ראסע אדער קאליר. די דעמאקראטישע סענאטארען פון דער סאוט האבען דעריבער געשטימט געגען דער רעזאלוציע און דערמיט געבראכט איהר דורכפאל אין סענאט. כדי צו געווינען די שטיצע פון אט די סענאטארען פאר דעם סאפרעדזש-אמענדמענט האט עס סענאטאר דזשאונס איצט אויסגעארבייט זיין קאמפראמיס-רעזאלוציע, וועלכע וועט גאר אין גיכען פארגעבראכט ווערען פאר'ן סענאט און, ווי עס זעהט אויס, אויך אנגענומען ווערען.

דער אמת'ער צוועק אבער פון סענאטאר דזשאונס'עס באמיהונג מיט זיין נייער רעזאלוציע איז צו ראטעווען דעם פרעסטיזש פון דער דעמאקראטישער פארטיי. עס איז פאר קיינעם קיין סוד ניט, און די דעמאקראטישע פארטיי-פיהרער גיבען אליין צו, אז אין די קומענדע אלגעמיינע וואהלען פון 1920 וואלט זייער פארטיי צו טייער באצאהלט פאר איהר דורכווארפען דעם סאפרעדזש אמענדמענט. משמעות, אז די פאליטישע מאכט פון די פרויען דא אין לאנד איז שוין איצט אזוי גרויס, אז די אלטע פאליטישע פוקסען מוזען זיך מיט איהר גאנץ ערנסט רעכנען...

אן אינטערעסאנטע קאריערע פון אן אינטערעסאנטער פרוי.

מיט דעם טויט פון דאקטאר מערי וואקער, וועלכע איז געשטארבען פארגאנגענען פרייטאג אין באנקער היל, נעבען אסוויגא, ניו יארק, אין עלטער פון 87 יאהר, איז געענדיגט איינע פון די אינטערעסאנטסטע קאריערען פון איינער פון די

לעבען און טעטיגקייט אין די אפיסעס פון דזשאינט באארד

פון א סטעף רעפארטער.

איך האב ווידער געמאכט א שפאציר איבער די אפיסעס פון דעם דזשאינט באארד פון דער וואונדערבארער קלאוקמאכער יוניאן און איך קאן זאגען אז עס איז ווירקליך א פארגעניגען צו באטראכטען ווי סיסטעמאטיש און צוועקמעסיג די ארבייט געהט צו אין אלע די אפיסעס. יעדער בעאמטער איז אין זיין פלאץ און אלעס ארבייט פינקטליך און הארמאניש.

אין אפיס פון פראטעקטיוו דיוויזשאן

לאמיר קודם כל ווארפען א בליק אויף דער טעטיגקייט אין דעם אפיס וואס איז באקאנט אלס „פראטעקטיוו דיוויזשאן"; דאס איז דער אפיס וואס קאנטראלירט די אסס'ן שעפער, וועלכער שטעהט אונטער אויפזיכט פון ברודער מאקס פינקעלשטיין.

ווי דער מענעדזשער פון דעם אפיס גיט מיר איבער, איז די לעצטע פאר וואכען דארט אטענדעט געווארען א 200 „קאמפליינטס" פון א פארשידענארטיגען כאראקטער. איך וועל דא איבערגעבען בלויז יענע „קאמפליינטס" פון א מעהר אדער ווייניגער אלגעמיינעם כאראקטער.

נעהמט, למשל, אזא פאל:

די פירמע מעכלאוויטש און סאנס האט זיך לעצטענס געמאכט א מאדע צו באהאנדלען די ארבייטער ניט ווי עס באדארף צו זיין. מיט א שטיקעל צייט צוריק האט די פירמע אריינגערופען צו זיך אין אפיס דעם שאפ־טשערמאן און די פרייז קאמיטע און מען האט זיך גענומען סעטלען פרייזען. מען האט זיך, ווי געוועהנליך, גענומען דינגען און דערביי איז איינער פון די בעלי בתים אזוי בייז געווארען, דאס ער האט זיך פארגעסען וואו ער איז אין דער וועלט. ער האט געמיינט, אז ער לעבט נאך אין יענע „גוטע, אלטע צייטען" פון בעפאר דער קלאוק מאכער רעוואלוציע אין יאהר 1910, ווען דער קלאוקמאכער אין שאפ איז געווען הפקר צום קאפריז פון באס, און ער האט זיך פשוט א ווארף געטאן שלאגען דעם שאפ־טשערמען.

די ארבייטער פון דעם שאפ האבען מאמענטאן אפגעשטעלט די ארבייט און עס האט ניט פיעל גענומען צו דערמאנען דעם בעל הבית אז די קלאוקמאכער זיינען ארגאניזירט און מען קאן מיט זיי מעהר אזוי ניט האנדלען. די פירמע האט נעבעך געמוזט איינשטימען זיך צו ענטשולדיגען פאר דער יוניאן און האט אויך געמוזט באצאהלען א געוויסען שטראף פאר'ן אנגריף אויף דעם שאפ טשערמאן. די פירמע וועט שוין איצט בעסער געדענקען אז עס איז דא ווער עס זאל זיך אננעהמען פאר'ן קלאוקמאכער אין שאפ, אז ער האט א שטארקע יוניאן און וועט שוין זיכער ווייטער זיך קאנטראלירען און זיך בעסער באנעהמען אין די האנדלונגען מיט איהרע ארבייטער.

און איצט קומען מיר צו א פאל, וואס די ארבייטער זיינען שולדיג אפשר מעהר ווי די פירמע.

ביי דער פירמע ה. רובין האבען די פרעסער ניט באקומען זייערע שכירות לויט דעם יוניאן סקייל. די פירמע האט עס אזוי צוגעפיקסט מען זאל זיך ניט קאנען כאפען. אין די ביכער איז פארשריבען געווארען די ריכטיגע שכירות און די פרעסער האבען דאס אויך באקומען אין זייערע „ענוועלאפס". מעהר ניט, שפעטער האבען די נארישע פרעסער צוריקגעגעבען דער פירמע עטליכע דאלאר.

דאס איז אנגעגאנגען אין דעם שאפ א היבשע צייט. ענדליך אבער איז ארויסגעקומען א סכסוך צווישען די פרעסער און דער פירמע און די פרעסער זיינען אפגעזאגט געווארען פון דער ארבייט. הפנים, די פירמע האט זיך געטראכט, אז זי וועט מסתמא געפינען נאך אזעלכע פערדישע פרעסער וואס וועלען ניט וועלען נעמען אזוי פיעל געלט וויפיעל עס קומט זיי, לויט דעם אגרימענט מיט דער יוניאן. דערווייל'ע אבער האבען יענע פרעסער אויסגעזאגט פון חדר. זיי האבען אונטערשריבען געשווארענע אפידייוויטס אז זיי האבען ניט באקומען דעם יוניאן סקייל, און די זאך איז אויפגענומען געווארען מיט דער באסעס אסאסיאיישאן. דער רעזולטאט איז געווען, דאס די פירמע האט נעבעך געמוזט דערצאהלען די פרעסער פיער הונדערט דאלאר אלס „בעק פעי".

ער פארשטעהט זיך, דאס די יוניאן האט דא געהאנדעלט מיט די ארבייטער לפני משורת הדין, זיי האבען אפגענארט זייער אייגען יוניאן און האבען ניט פארדינט מען זאל זיך פאר זיי אננעהמען. אבער ווי זאגט מען דאס, זאל בעסער אונזערס איבערגעהן. ערשטענס, וועט דאס זיין אגוטער לעסאן פאר דער פירמע מעהר ניט צו מאכען מיט ארבייטער אזעלכע „מאנקי ביזנעס", און צווייטענס, וועט עס אפשר אויך ווירקען אויף דיזע נארישע פרעסערס וויטער קליגער צו זיין און ניט ארבייטען אונטער'ן יוניאן סקייל. ווארום ווען עס גיט זיך ניט איין דער יוניאן אויפצומאהנען פאר זיי דאס געלט, וואלטען זיי דאך האבען באשווינדעלט זיך אליין א סך מעהר ווי די יוניאן. דאס וועט אפשר ענדליך עפענען זייערע מחות מעהר ניט צו זיין אזוי נאריש.

און אט איז נאך אן אינטערעסאנטער פאל:

די ארבייטער פון דעם אינסייד שאפ פון דער פירמע י. ל. מייער, האבען זיך באקלאגט, אז די פירמע שיקט כסדר ערגעץ ארויס די ארבייט און זיי זיצען אין שאפ און פארדינען ניט גענוג צו האבען פון וואס צו לעבען. „מיר האבען — זאגט ברודער מאקס פינקעלשטיין — עטליכע מאל געבראכט קלאגען געגען דער פירמע צו דער פראטעקטיוו אסס'ן, עס האט אבער ווייניג וואס געהאלפען, די פירמע האט געלאזען הונגערן די ארבייטער פון אינסייד שאפ, און מיר האבען דיזע פירמע דערקלערט אין סטרייק".

קורץ, עס האט ניט פיעל גענומען און עס האט זיך אנגעהויבען פארהאנדלונגען צווישען די יוניאן און דער פירמע ווענען א שלום. מר. סאועל זיננער, דער פרעזידענט פון דער פראטעקטיוו אסס'ן, האט זיך אליין אריינגעמישט, אום אויסצוגלייכען דעם סכסוך, און מען מעג ערווארטען דאס די פירמע וועט שוין מעהר אזוי ניט האנדלען.

און אזעלכע און עהנליכע טראבעלס זיינען נאך געווען א סך. דער פלאץ ערלויבט אונז ניט זיי דא אלע איבערצוגעבען. און צו וואס איז דאס נויטיג? שוין די פאר פעלע, וואס מיר האבען דא געבראכט, איז גאנץ גענוג צו אילוסטרירען די גוטע ארבייט אין דעם אפיס.

לאמיר נאך צום שלום זאגען, דאס דער אפיס האט דורך די לעצטע עטליכע וואכען רעוואידירט כמעט יעדען שאפ אין דעם דיסטריקט. מיט די שעפער זיינען אפגעהאלטען געווארען מיטינגען, עס זיינען ערוועהלט געווארען שאפ טשערלייטע און פרייז קאמיטעס און אז. וו. איבער צוויי הונדערט אזעלכע שאפ מיטינגען זיינען איינגערופען געווארען בלויז אין די לעצטע פאר וואכען. דאס איז ווירקליך א שעהנער רעקארד פאר דעם אפיס פון גרטער יוניאן ארבייט.

אין דאון־טאון אפיס.

לאמיר איצט כאפען א קוק אין דעם דאון־טאון אפיס פון דזשאינט באארד, וועלכער איז אונטער דער אויפזיכט פון ברודער ס. סאפין.

דער אפיס, ווי מיר האבען שוין אמאל אנגעוויזען, האט מעהרסטענס צו טאן מיט די קלענערע שאפקעס פון די סאב־מאנופעקטשורערס און קאנטראקטארס און עס פעהלט ניט דעם אפיס קיין טראבעל. וואהום די קליינע שאפקעס גיבען דעם אפיס מעהר טראבעל ווי די גרויסע שעפער.

לויט דעם באריכט פון דעם מענעדזשער, ברודער ס. סאפין, איז אין די לעצטע צוויי וואכען אין דעם אפיס אטענדעט געווארען 140 פארשידענע קאמפליינטס, און עס זיינען א חוץ דעם געמאכט געווארען 126 אלגעמיינע שאפ־קאנטראלס.

איבערקוקענדיג די לאנגע ליסט פון קאמפליינטס אין דעם אפיס, ווארפט זיך אממייסטען אין די אויגען דער קאמפף וואס דער אפיס האט צו פיהרען געגען דער פעסט, וואס האט זיך די לעצטע פאר יאהר פארשפרייט אין קלאוק טרייד, אונטער דעם נאמען „קאאפעריישאן שאפ."

דער נאמען „קאאפעריישאן שאפ" קלינגט גאנץ שעהן, עס שמעקט מיט פראגרעס... אין דער אמת'ן אבער איז דאס א פאסקודנע ערשיינונג, א געפעהרליכע אנשיקעניש אויפ'ן טרייד און אויף דער יוניאן.

דער זאגענאנטער „קאאפעריישאן שאפ" אין קלאוקס טרייד איז דער ערגסטער סארט סוועט שאפ, וואס מען קאן זיך נאר פארשטעלען. עס נעהמען זיך צוזאמען עטליכע ארבייטער און מאכען אין דער שטיל א געשעפטעל; זיי דינגען אן נאך עטליכע ארבייטער און מען פאנגט אן צו „רייבען די גיים". דאס מיינט, ארבייטען טאג און נאכט, זונטאג און שבת און ווען נור עס לאזט זיך. אין אזא שאפ זיינען געוועהנליך א פאר בעלי בתים, וואס פארשטעלען זיך פאר ארבייטער, אין דער פרייז קאמיטע און זיי זעהען שוין אז די פרייזען זאלען דארט זיין וואס קלענערע... דיזע שעפער דריקען אזוי נאך ארונטער די פרייזען און שאפען א קאנקורענץ אין טרייד. זיי זיינען אן אמת'ער פעסט אין דער קלאוק אינדוסטריע.

אלזא, דיזע צרה'דיגע „קארפאריישאן" שעפער געפינען זיך דאס רוב אין דעם דיסטריקט וואס ווערט קאנטראלירט פון דעם דאון־טאון אפיס און ווי דער מענעדזשער, ברודער סאפין, גיט מיר איבער, בעדארף דער אפיס כסדר פיהרען א קאמפף געגען דעם גרויסען איבעל און דאס פארשלינגט א מאסע ענערגיע. פיעלע אזעלכע שעפער ווערען ארויסגעטריבען, זיי מוזען זיך פארמאכען. עס קומען אבער באלד אויף אנדערע און דער קאמפף געגען זיי איז דעריבער געווארען א „קאנטיניוס פערפארמענס", עס ענדיגט זיך קיינמאל ניט.

און דער אפיס טוט אויף אין דער הינזיכט א סך גוטע ארבייט, מ'קען, אמת, יענע שעפער, ניט איינגאנצען אויסראטען מיט אמאל, זיי ווערען אבער דאך געהאלטען אין צוויק און זיי קאנען זיך ניט אזוי אויסשפרייטען, ווי דאס וואלט זיכער געווען דער פאל, ווען די יוניאן וואלט ניט אנפיהרען געגען זיי אט דעם ביטערען קאמפף.

אלזא, דער קאמפף געגען דיזע „קאאפעריישאן" שעפער איז דער הויפט פישטור אין רעפארט פון דעם דאון־טאון אפיס אין די לעצטע פאר וואכען.

נעקסט צו דעם קומט ווידער די פראגע ווענען ארויפשטעלען אין די שעפער יוניאן קאטערס. אבער ווענען דעם האבען מיר שוין גערעדט אויספיהרליך אין א פריהערדיגען איבערבליק, וועגען דער טעטיגקייט אין דעם אפיס.

ווייטער איז צו זעהען, דאס אין די לעצטע פאר וואכען איז דורך דער באמיהונג פון דעם אפיס אין איינגע שעפער איינגעפיהרט געווארען וואך־ארבייט, מיט א גאנץ פיינעם ווידזש סקייל.

פאר ווידזשעס און „בעק פעי" איז דורך דעם אפיס קאלעקטירט געווארען $121.60. פאר סעקיוריטיס פון מאנופעקטשורער, אלס א פארזיכערונג אז זיי וועלען נאכקומען דער יוניאנס באדינגונגען, איז דורך דעם אפיס לעצטענס אריינגעקומען 1,000.50 דאלאר. צוזאמען, אלזא, 222.10 דאלאר.

ווי עס איז צו זעהן, ווערט אויך אין דעם אפיס געטאן א סך גוטע יוניאן ארבייט, וואס ברענגט א סך נוצען אי דער יוניאן, אי די ארבייטער אין די שעפער.

אין סקוירט און דרעס דעפארטמענט

איצטער קומען מיר צום סקוירט און דרעס דעפארטמענט.

דער אפיס פון סקוירט און דרעס דעפארטמענט איז נאר באזונדערס „ביזי" געווארען די לעצטע פאר וואכען.

ווי ברודער מאררים ווינער, דער מענעדזשער פון דעם דעפארטמענט, גיט מיר איבער, איז די הויפט ביזי באשטאנען אין דעם וואס אין פיעלע סקוירט שעפער, וועלכע זיין דעפארטמענט קאנטראלירט, ווערען אויך געמאכט דרעסעס, און דיזע שעפער זיינען ארונטערגענומען געווארען אין סטרייק, צוזאמען מיט די וועיסט און דרעס־שעפער פון לאקאל 25. און באלד טאקע האבען אין יענע שעפער זיך אנגעהויבען סעטלמענטס, און דאס איז, פארשטעהט זיך, ניט קיין גאר לייכטע זאך. ווייל טראץ דעם וואס יענע דרעס שעפער זיינען אונטער דער יורידיקציע פון לאקאל 23, וועלכער איז א טייל פון דעם דזשאינט באארד פון דער קלאוקמאכער יוניאן, האט מען אבער אין די דרעס שעפער געדארפט סעטלען דעם סטרייק לויט די פאדערונגען פון לאקאל 25, אויף דעם באזיס פון א 44־שטונדיגער ארבייטס־וואך און אזוי ווייטער. און דאס, נאטירליך, איז ניט אזוי לייכט אנגעקומען.

אבער לייכט צו ניט לייכט, די זאך איז געטאן געווארען, און טאקע גוט אויך. דורך די לעצטע פאר וואכען זיינען געמאכט געווארען סעטלמענטס אין 141 אזעלכע שעפער און די ארבייטער זיינען צוריקגעגאנגען ארבייטען אונטער די באדינגונגען וואס דער נייער אגרימענט פון לאקאל 25 שרייבט פאר. און דאס איז, פארשטעהט זיך, א גאנץ פיינער אויפטו.

אבער דאס איז נאך ניט אלעס. צוליעב די דרעסשעפער איז חלילה ניט פארנאכלעסיגט געווארען די אנדערע, געוועהנליכע ארבייט אין דעם אפיס. אלע שעפער, וואס שטעהען אונטער דעם קאנטראל פון דעם אפיס, זיינען קאנטראלירט געווארען ווי אימער, און עס זיינען אויך אטענדעט געווארען אלע קאמפליינטס וואס זיינען דורך דער צייט אין דעם אפיס געמאכט געווארען. עס זיינען געסעטעלט געווארען פרייזען, עס זיינען אטענדעט געווארען „דיסטשארדזש קייסעס"; עס איז קאלעקטעט געווארען „בעק פעי", קורץ עס איז געטאן געווארען אלעס וואס האט געדארפט געטאן ווערען, אויסער יענער גרויסער עקסטרא ארבייט.

ווי איהר זעהט, אלזא, איז גאנץ לעבעדיג אין יעדען אפיס פון דזשאינט באארד. וואו מען ווארפט נאר א בליק, מערקט מען גלייך, ווי רעגולאר עס ארבייט די מאשינערי פון דער וואונדערבארער קלאוקמאכער יוניאן.

דער אינדעפענדענט דיוויזשאן.

מיר האבען אויך באזוכט דעם אפיס פון די אינדעפענדענט דיוויזשאן וואס שטעהט אונטער'ן אויפזיכט פון ברודער סאול מעץ, און אויך דארטען געהט אן די יוניאן ארבייט מיט דער זעלבער לעבעדיגקייט.

מיר וועלען אבער דעם מאל וועגען דעם אפיס ניט שרייבען. ברודער מעץ, דער מענעדזשער פון דעם אפיס, האט אונז איבערגעגעבען א היבשען רעפארט, וועגען דער טעטיגקייט אין דעם אפיס אין די לעצטע עטליכע וואכען, און וועלכען עס זיינען דא אייניגע אינטערעסאנטע און גאנץ נייע שטריכען. מיר וועלען, אלזא, דעם רעפארט, מיט אייניגע קאמענטארען, דרוקען נעקסטע וואך.

אין דער גאנצעלעט־אן הערשט איצט ששון ושמחה!

די אונטערשטע שורה, ווי ברודער גרינבערג גיט אונז איבער, איז די:

דעם מאנטאג אין דער פריה זיינען די ארבייטער פון אלע אסס'ן שעפער אין טרייד שוין געווען צוריק ביי דער ארבייט.

ביז מיטוואך מיטאג־צייט זיינען שוין אויך געווען אפגעסעטעלט איבער 60 פראצענט פון די אינדעפענדענט שעפער און ארום און ארום האט די יוניאן צוגעקראגען איבער 15 הונדערט נייע מיטגליעדער.

בראווא, טשילדרען דרעסמאכער!

צו אלע סעקרעטערע פון אונזערע לאקאלס

אויפמערקזאם:

אלע ענדערונגען אין די אדרעסען ווי אויך אלע אדרעסען פון נייע מעמבערס זאלען צוגעשיקט ווערען צום רעקארד־דעפארטמענט אויף די ספעציעלע סליפס, וועלכע ווערען צוגעשיקט צו אייך.

ענדערענדיג א מעמבער'ס אדרעס מוזט איהר אבער אנגעבען זיין געוועזענעם אלטען אדרעס. דאס איז נויטיג כדי צו פארמיידען אומזיסטע ארבייט פאר אייך און פאר אונז און אויך כדי צו האבען א בעסערען קאנטראל איבער אונזער מיילינג־ליסט.

עליאס ליבערמאן, מענעדזשער.

אינגעבארג, אינגעבארג, דו ביסט דער ליעבלינג פון גאט און די שעהנהייט פון דער וועלט.

די טעג זיינען פארביינעגאנגען, פונקט ווי בלעטלעך פון ווייזען, וואס שווימען אין טייך, — שטיל, שעהן, קוים באמערקבאר, — אזוינע זיינען געווען יענע טעג.

דער טאג האט זיך געווינגט ווי א גאלדען זייגעל, דער וואלד האט געראושט ווי אן ארגעל, די פויגעל האבען געזונגען, ווי זיי וואלטען האבען דימענטענע שנאבלען.

איין אינגעבארג האט געיובעלט: אלץ בלויער ווערט דער הימעל און אלץ זיסער — דיינע ליפען.

.10

— איך האב דיך ליעב! — ווי שעהן איז צו האבען א מעגליכקייט צו קענען זאגען דאס ווארט, ווי שעהן איז צו דערהערען דאס ווארט!

קליין, זעהר קליין איז דאס ווארט, אבער יעדער מוז עס אמאל זאגען און יעדער מוז עס אמאל דערהערען. מעג עס זיין א גנב מיט די שווארצסטע, בלוטיגסטע געדאנקען, מעג דאס זיין א געלעהרטער, וואס גריבעלט זיך דאס גאנצע לעבען איבער ביכער — יעדענס צייט מוז קומען.

ער פארגעסט אלץ, זיין שכל געהמט זיך פארנעבלען און די ליפען רעדען אלץ דאס קליינע, קליינע ווארט. מעגען אין זיין קאפ זיין הויכע, אייביגע געדאנקען, מעג דאס זיין א גרויסער מענש, וואס פארנעהמט פיעלע מוחות, — זיין צייט וועט קומען און אלץ, וואס ער וועט זאגען, וועט זיין דאס ווארט.

עס איז אלט און פול מיט טיפען געדאנק, עס איז אין איהם פארבארגען דאס בלוט פון דעם גאנצען מענשליכען הארץ, זיין גאנצע פרייד, זיין גאנצער טרויער; טאג און נאכט רעדט דאס ווארט, עס רעדט אין זיסען מורמעל און דורך צייהן־קריצעניש און גערעדט וועט עס ווערען שטענדיג, אזוי לאנג ווי אונטער'ן הימעל וועט זיך הערען דער לערכען געזאנג.

זיי געבענשט, אינגעבארג! איך האב דיך ליעב, דו מעגסט עס גלויבען.

איך שלעפ זיך ארום, לאנג קוק איך אויפ'ן הימעל, לאנג קוק איך אויף דער זוויטקייט, וואס רינגעלט אונז ארום. איך שמייכעל. איך שטעה פאר א שטיין אין וועג און שמייכעל. קיינמאל ווער איך ניט מיד. ניין, עס עקזיסטירט מעהר ניט קיין מידקייט. איך עפען די אויגען: ליכטיג און ברייט איז מיין נשמה.

מיין קאפ איז פול די גאנצע צייט מיט געדאנקען, מיט גרויסע געדאנקען. רייך איז מיין נשמה און א פארלאנג פלאקערט אין איהר.

איך פיהל זיך פאר א פאעט, אין וועמעס הארץ עס ברויזען גרויסע טרוימען.

אויף דער וואנד פון פארק האבען א שפריץ געטאן הויבע כוואליעס פון בלומען, — ווייסע, רויטע, פיאלעטע, געלע, ווי ציטראנען; אין מיין גארטען וואקסען פיעלע בלומען: אויף שווינדעלדיגע פייערלעך זיינען זיי געגליכען, זיי זיינען געגליכען אויף זונען פלעקען, אויף פורפור ליפען, אויף אויגען, — יא, אויך אויף אויגען זיינען זיי געגליכען. דער פריהלינג האט אנגעצונדען זיינע פייערען אויף די בערג און זיי שווימען פון איין טאג אין דעם צווייטען.

איך געה דורך די פלאטערדיגע פייערען, וואס דער פריהלינג האט אנגעצונדען און איך שמייכעל.

ציימענוויז ווערען אין מיין קאפ געבארען וואונדערבארע געדאנקען! מיט א רויטען שוים באדעקט שטעהט איבער די בערג דער נאכטליבער וואלקען, ווי א לויכטענדער גלעטשער. וואלט איך ניט געקענט ארויפכאפען זיך אויף א ווינקעל פון דעם וואלקען און א מאך טאן מיט'ן הוט? איך קוק אויף דער לבנה און טראכט: גוט וואלט געווען ארויפצוכאפען זיך אויף דער לבנה און פון דארטען שיקען א גרוס דער ערד.

וואונדערבארע טעג און נעכט! דאס הארץ קלאפט אין מיין ברוסט און איך לאך צו זיך אליין.

קיינער ווייס ניט דערפון, קיינעם פאלט ניט איין פארוואס איך לאך צו זיך אליין.

אוועגר. איך זיץ אין מיין צימער. זאל וואס גיכער קומען די נאכט! א, ווען איך וואלט געקענט צושפרייטען א שווארץ ליילעך איבער דער ערד! אלץ ברענט אין מיר מיט אונגעדולד, קיינער, פארשטעהט זיך, ווייסט ניט, אויף וואס איך ווארט.

שטיל איז ארום. עס קומט די נאכט.

איך צינד אן א ליכט און זעץ זיך פאר זיין פלאם. איך הער, ווי עס קלאפט מיין הארץ. איך ווארט.

קלינגען נישט טריט אין פינסטערען וואלד? ווער געהט? איך ווארט. טייערע, איך וועל צולידען, אייל זיך ניט... א גערויש. עפעס ליכטיגעס באווייזט זיך אויף דער שוועל. אינגעבארג!

איך געה צו צו איהר. איך לאז זיך ארונטער אויף די קני, זי — אויך. מיר קושען איינער דעם צווייטען. א באק דריקט זיך צו א באק, א הארץ צו א הארץ.

— זעץ זיך, — זאג איך שטיל.

— גוט — ענטפערט אינגעבארג פונקט אזוי שטיל. מיך בעאומרוהיגט איהר לייכטענדער בליק.

איך נעהם זי מיט דער האנד ארום. — דו ביזט ביי מיר, און טיפע נאכט איז שוין אין הויף. איך דאנק דיר, אינגעבארג.

— זיינען מיר אליין?

— יא!

— ווייסט קיינער ניט, אז מיר ביידע זיינען צוזאמען?

— ניין!

— אינגעבארג, איך האב דיך היים ליעב. דו ווייסט עס.

— יא, יא.

אינגעבארג שאקעלט מיט'ן קאפ און לעגט מיין האנד אויף איהר הארץ.

איך הויב זיך אויף און פארלעש דאס ליכט.

איצט איז אין גאנצען פינסטער. די דונקעל־בלויע נאכט קוקט אריין אין פענסטער. עס שווימט פארביי א שטערען, ער באלויכט אונז, ער דרינגט אריין ביז דעם דעק פון אונזערע אויגען.

אינגעבארג'ס צייהן גלאנצען, עס פינקעלט גאלד פון איהרע האר.

עס אטמען אריין אין פענסטער דער וואלד און דאס פעלד און פארגיסען אונז מיט זייער ארא מאט.

אפגעריסענע קלאנגען וואכען אויף פון שלאף נאהענט פון אונז און ווייט. דא אויפ'ן שפיץ פון דעם בוים אונטער'ן פענסטער, דא אינ'ם שטאל גיט עפעס א קלונג, ניט עמיץ א זיפץ. עס הערט זיך דער שטילער קלאנג פון דער נאכט. די שטילקייט הערט זיך צו. די קלענסטע קלאנגען שטארבען אפ, קיינער וויל ניט דער ערשטער אנריהרען די שטילקייט.

אונזערע שטימען פארוואנדלען זיך אין א מורמעל, וואס איז ניט העכער ווי דאס רוישען פון א טייך.

— מיינע באקען ברענען! — זאגט אינגעבארג. זי איז שטאלץ אויף דעם.

— יא, — ענטפער איך. — דיינע באקען ברענען טאקע.

— מעג איך גלעטען דיין ברוסט?

— זי באלאנגט צו דיר!

— ווי גוט איז מיר, ווען איך גלעט דיין ברוסט!

— ווי גוט עס איז, ווען דו טוסט עס.

לאנג האבען מיר גערעדט. אפגעריסענע קלאנגען וואכען אויף פון שלאף. מיר באוועגען זיך ניט. אונזערע הערצער קלאפען.

— ווי גוט עס איז! — מורמעלט אינגעבארג. — קיינמאל איז נאך ניט געווען אזוי גוט און אזוי ליעב דער נשמה.

— „ליעב דער נשמה", — זאגט זי. — ווי וואונדערבאר קלינגט דאס ווארט.

א קלאנג פון גוס־אייזען דערטראגט זיך פון דער ווייטען. דער זייגער שלאגט אונטען אין דערפעל. אין טיפער שטילקייט ליגט דער טאל און דער קלאנג פון דעם זייגער צוטראגט זיך הויים איבער די וועלדער.

אינגעבארג ציטערט אויף.

— מיר האבען נאך צייט, — מורמעל איך.

אינגעבארג שאקעלט מיט'ן קאפ.

עס לעבט אין מיין קאפ אויף א לעגענדע, ווען איך זאג: מיר האבען נאך צייט.

מיר האבען נאך צייט, מיר האבען נאך צייט.

— ווייסטו, טייערע אינגעבארג, איך טראכט וועגען צוויי יונגע מענשען, וואס שווימען אויפ'ן ים... זי איז די טאכטער פון א פירסט און ער איז א יונגער יוועליר. ער האט געבראכט דער טאכטער פון פירסט קאסטבארקייטען און זיי האבען זיך באקענט. ביידע האבען זיך פארליעבט איינער אין צווייטען און זיינען אנטלאפען איבער'ן ים.

— אונזער שיף איז ווי א ווינעל אין וועלכען עס וויגען זיך צוויי קינדער, — מורמעלט די פארליעבטע.

איהר פריינד ענטפערט:

— דער ים איז אונזער חתונה־בעט, דער הימעל — גאט'ס הויז מיט טויזענדער ליכט, אנגעצונדען פאר אונזער חתונה.

— יא, — זאגט די יונגע פירסטין און דריקט זיך צו צום געליעבטען. — גאט פיהרט אונז אין זיין האנד איבער'ן ים.

הער, ליעבע אינגעבארג. — דער שטייערמאן קומט צו און זאגט:

— פירסטין, איך זעה ניט אונזער ציעל. מיר האבען שוין לאנג געדארפט דארט זיין, פיעלע וואכען ווי מיר זיינען שוין אין וועג.

— כא־כא־בא, — מיר האבען נאך צייט!

דער שטייערמאן קומט צו און זאגט:

— פירסטין, איך זעה ניט אונזער ציעל. ווי שניי זיינען ווייס מיינע האר. דרייסיג יאהר שווימען שוין מיר.

— כא־כא־כא, מיר האבען נאך צייט!

הונדערט יאהר געהען פארביי, טויזענד יאהר געהען פארביי,

— כא־כא־כא, — מיר האבען נאך צייט!

אינגעבארג שמייכעלט.

— דו דערצעהלסט אזוי, אז דאס הארץ האט אויפגעהערט ביי מיר צו קלאפען, — זאגט זי.

איך בויג זיך איין אזוי נידעריג, אז איהרע האר גלעטען מיינע באקען, איך מאך דערביי צו מיינע אויגען.

— מיר האבען נאך צייט! — מורמעלט אינגעבארג — און שמייכעלט שטיל.

— יא!

— גוט איז צו זיצען אין דער פינסטער, ווען די שטערען שווימען אונטער'ן פענסטער.

— אזוי גוט, אז מען קען עס מיט ווערטער ניט אויסדריקען.

(פארטזעצונג פאלגט)

באנעז הענד עמבראידערערס פאדערען א 44 שטונדען ארבייטס וואך

די באנעז הענד עמבראידערערס יוניאן, לאקאל 66 א. ל. ג. וו. י., האט די וואך ארויסגעשיקט צו אלע באלעבאטים די פאדערונג פאר א 44 שטונדיגער ארבייטס־וואך. דער בריעף, וואס די יוניאן האט אדרעסירט צו יעדען באס באזונדער לעזט זיך ווי פאלגט:

„געעהרטער הערר!

ערלויבט אונז צו ציהען אייער אויפמערקזאמקייט צו פאראגראף 19 פון אונזער אגרימענט, וועלכען מיר האבען מיט אייך לעצטען יאהר געשלאסען, וועלכער לויטעט: „ס'ווערט געגענזייטיג פארשטאנען און ביידע צדדים שטימען איין, דאס די יוניאן פארבעהאלט פאר זיך דאס רעכט צו פאדערען קירצערע ארבייטס־שטונדען אין פאלם די וועכענטליכע ארבייטס־שטונדען אין אנדערע נאדעל־טריידס וועלען רעדוצירט ווערען אויף ווייניגער ווי 48 שטונדען א וואך."

„איהר ווייסט דאך מן הסתם, אז אין דעם אגרימענט, וואס איז ערשט אונטערגעשריבען געווארען מיט די וויסט און דרעס מאנופעקטשורערס אין דער ליידיעס וויסט און דרעס אינדוסטריע, פאר וועלכער איהר ארבייט, איז פאראן דער פאלגענדער פונקט: „אז די קאנטראקטארס, וועלבע ארבייטען פאר די דרעס און וויסט באלעבאטים, דארפען זיין יוניאן שעפער און אויפהאלטען די קאנדיציאנען און ארבייטס־סטענדארדס, וועלכע זיינען עטאבלירט ביי דער יוניאן אונטער דעם קאנטראקט פון דער יוניאן מיט'ן באלעבאס."

„מיר לאזען אייך דארום וויסען, אז לאקאל 66 האט באשלאסען צו עטאבלירען די 44 שטונדיגע ארבייטס־וואך אין באנעז הענד עמבראידערי טרייד ניט שפעטער ווי דעם 10טען מארטש, 1919.

„אזוי ווי דיזע ענדערונג ווערט געמאכט אונטער דער דירעקציאן פון אונזער אינטערנעשאנאל פרעזידענט, ברודער ב. שלעזינגער, פארזיכערען מיר אייך, אז די אינטערנעשאנאל וועט טאן אלעס מעגליכעס אפצושאפען די קאנקורענץ, וועלכע איהר באגעגענט פון ניט יוניאן שאפ בראידערי קאנטראקטארס אין די וויסט און דרעס שעפער.

„מיר פאדערען אן ענטפער ניט שפעטער ווי דעם 3טען מארטש, 1919."

דאס איז דער אינהאלט פון בריעף. מיר ערווארטען א בלוטלאזען זיעג. אונזערע באלעבאטים וועלען זיך דאך אודאי ניט נאריש מאכען און פארפיהרען מיט אונז קריעג. זיי ווייסען, אז מיר זיינען ניט נאר גערעכט, נאר אז יעדער ווידערשטאנד פון זייער זייט געגען דער 44־שטונדיגער ארבייטס־וואך אין אונזער טרייד איז אבסאלוט אומזיניג און נוצלאז. ניט נאר פאדערען מיר א גערעכטע פאדערונג, מיר האבען אויך דאס כח אונזערע רעכטע צו פארטיידיגען.

די באסעס ווייסען, אז די אינטערנעשאנאל איז מיט אונז. די דרעס מאנופעקטשורערס, וועלכע האבען ערשט געזיינט אגרימענטס מיט לאקאל 25, וועלען אודאי ראטען די עמבראידערי קאנטראקטארס מיט אונז קיין קריעג ניט צו פארפיהרען.

מיר ווילען ביי דיזער געלעגענהייט אויסדריקען אונזער דאנק צו ברודער באראף און מאריס זיגמאן, מענעדזשער פון דזשאינט באארד, און זיין גאנצען גענעראל שטאב, וועלכע האבען אונז ניט פארגעסען, ווען זיי האבען געמאכט לעצטענס אן אלגעמיינע אינספעקשאן אין די געסעטעלטע דרעס־שעפער:

זיי האבען אנגעזאגט די דרעס־מאנופעקטשורערס, אז די עמבראידערי ארבייט דארף געמאכט ווערען אין יוניאן שעפער".

לאקאל 66 אנערקענט דעם גייסט פון אמת'ער סאלידאריטעט און ברידערליכקייט, וואס באזעעלט די לאקאלס פון אונזער גרויסער אינטערנעשאנאל.

אסיף וואלינסקי, מענעדזשער

אינטערעסאנטסטע אמעריקאנער פרויען.

די פארשטארבענע איז געווען באַרימט אין גאנץ אמעריקא און אין ענגלאנד אלס א פרוי פון אויסערגעוועהנליכען מוט און זעלטענע פעהיגקייטען. זעהר פיעל האט בייגעטראגען צו איהר באריהמטקייט אויך דאס, וואס זי האט במשך איהר גאנצען לעבען געטראגען מענערשע קליידער. נים קיין נאכגעמאכטע, נאר עכט־מענערשע קליידער, ווי הויזען, א זשילעט, אן איינפאכען ראק, א קאפעליוש און גראמע, באקוועמע שיך. נאכ'ן געזעץ איז פרויען דא נים ערלויבט צו טראגען קיין מענערשע קליידער, אבער פאר דר. מערי וואקער איז געמאכט געווארען אן אויסנאהם, און דורך א ספעציעלער ערלויבניס פון דעם קאנגרעס איז איהר געגעבען געווארען דאס רעכט צו טראגען אזעלכע קליידער.

שוין דער פאקט אליין, וואס דער קאנגרעס פון די פאראייניגטע שטאאטען האט איהר געגעבען א ספעציעלע ערלויבניס אויף א זאך, וואס איז פונ'ם געזעץ פארבאטען, איז א באווייז, אז די דאזיגע פרוי האט זיך געמוזט מיט עפעס אויסצייכענען און באריהמט מאכען צו פארדינען אזא אויפמערקזאמקייט פונ'ם אמעריקאנער קאנגרעס. דאקטאר מערי וואקער האט זיך אויסגעצייכענט מיט מעהר ווי איין זאך, אבער, הויפטזעכליך, מיט איהר זעלטענעם מוט און ענטשלאסענהייט פון כאראקטער, וועלכער האט זיך אויסגעדריקט אפילו אין איהר ארט קליידען זיך. זי איז נאך נים אלט געווען קיין פולע 23 יאהר ווען זי האט באקומען איהר דאקטאר־דיפלאם, און האט טאקע באלד אנגעהויבען פראקטיצירען מעדיצין. ארום יענער צייט האט זי אויך אוועקגעווארפען איהרע ווייבערשע קליידער און זיך אנגעהויבען קליידען ווי א מאן. ווען עס האט אין יאהר 1861 דא אויסגעבראכען דער בירגער־קריעג האט דר. וואקער — דעמאלט 29 יאהר אלט — וואלונטירט אלס כירורג אין דער יוניאן־ארמעי און, אנטועענדיג די זעלבע קליידער ווי איהרע ברידער אפיצערען, האט זי געטאן די זעלבע ארביים מיט דער זעלבער אונערשראקענהיים ווי די מענער כירורגען אין דער ארמעי, און האט דערפאר באקומען פון דער רעגירונג א בראנזענעם מעדאל. נאך דעם בירגער־קריעג האט דר. מערי וואקער אנגעהויבען צו נעהמען א טיכטיגען אנטייל אין דער עפענטליכער טעטיגקיים. זי האט אפט ארויסגעטראטען מים לעקציעס און פארטראגען איבער פארשיעדענע סאציאלע פראגען, דערהויפט איבער פרויען־עמאנציפאציאן. איהרע לעקציעס האבען זי באלד באריהמט געמאכט אין אמעריקא און אין ענגלאנד, און זי ווערט פון אלעמען באטראכט אלס איינער פון די פיאנערען פון דער סאפרעדזש־באוועגונג. אויך אין דער סאפרעדזש־פראגע איז איהר בליק געווען אייגענארטיג און איהרע אגיטאציאנס מעטאדען — ארגינעל: זי האט נים ארגומענטירט מיט די מענער און נים אפעלירט צו ז י י ע ר יושר, נאר תמיד זיך געווענדעט צו די פרויען; זי האט אלעמאל גע'טענה'ט, אז די פרויען וועלען באקומען גלייכע רעכט מיט די מענער נאר דעמאלט, ווען זיי, די פרויען, וועלען אויפהערען זיך נאריש מאכען מיט מאדע און פוטץ, און אנהויבען נעהמען זיך אליין ערנסטער. „נים מיט פרומע וואונשען און פארלאנגען — פלעגט זי שרייען — קען מען עפעס אויספיהרען, נאר מיט האנדלונג און טאט!" ערשט אנומעלטען האט זי אין איינער פון איהרע כאראקטעריסטישע רעדעס אויסגערופען צו די סאפראדזשעטקעס, אז זיי זאלען שוין אויפהערען זיך צו באשעפטיגען מיט הוילע פראזען, נאר זיך נעהמען צו טאן פראקטישע ארביים.

דר. מערי וואקער האט קיינמאל נים געהייראט. פיעלע פון אונזערע אונפארהייראטע מיידלעך וועלען אפשר אין דעם געפינען א שטיקעל טרייסט פאר זיך...

פאר די פערער סקול

און ערשטע קלאסע קאנצערט און באל וועט געגעבען ווערען אין די בראנקס נעקסטען שבת אוונד, דעם 8טען מארטש, 8 אוהר אין אוונד, אין מעקינלי סקווער קאסינא, מעקינלי סקווער און 163טע סט. וואו גוטע קרעפטע וועלען אנטייל נעהמען, ווי צום ביישפיעל דער באוואוסטער וויאליניסט מאקס ראזין; דער באריטאן פאול פארבער וועט זינגען קלאסישע לידער; די קינדער פון דער סקוהל וועלען דורכפיהרען קלאסישע טענץ.

נאכ'ן קאנצערט וועט זיין א באל ביז 4 אוהר פארטאג.

טיקעטס 25ס. העט־טשעקס 25ס.

אינגעבאָרג

א ראמאן פון
ב. קעללערמאן

(פארטזעצונג)

א פאר טאג נאכדעם זיינען מיר ווידער געגאנגען אין וואלד און פאצא האט זיך גענומען בילען. דאס איז געווען אין הויכע בוקאווען וואלד. פאצא האט גענומען בילען און א ווארף געטאן זיך אין וואלד. הערי איזעדראס האט זיך באוויזען פון אונטער א בוים.

— רופט צוריק אייער הונד, — האט ער אויסגערופען און פארדעקט זיין פנים מיט די הענט.

ער איז געשטאנען אויפ'ן וועג און געקוקט אויף אינגעבארג.

זיין פנים איז געווען פון א בלייך־ערדיגען קאליר; די ברייטע רינגען אונטער זיינע אויגען האבען געגלאנצט מיט א דונקעלען קאליר.

זיין דאר געזיכט איז געווען עהנליך צו א געזיכט פון א פרוי, וואס האלט ביים שטארבען. זיינע ליפען האבען געציטערט, ער האט צוגעלייגט זיין לינקע האנד צום הארץ און זיינע פינגער האבען גענומען נערוועז קלאפען.

— איך זוך אייך שוין אייניגע טעג אום דורכצורייידען זיך מיט אייך, — האט ער געזאגט, — איך האב אייך בלויז געוואלט זאגען, אז איהר האט א קורצען זכרון, פרייליין אינגעבארג!

ער האט צוגעלייגט זיין האנד צום הוט און מיט גיכע טריט אוועק אין וואלד.

— קום — האב איך געזאגט צו אינגעבארג, און צארט ארויפגעלייגט מיין האנד אויף איהר אקסעל.

אינגעבארג איז געווען בלייך. זי האט א לאנגע צייט נים גערעדט. דערנאך האט זי זיך מודה געווען:

— איך האב איהם פארט ליעב.

א מעסער האט זיך אריינגעשטאכען אין מיין הארצען; איך האב שטיל ארונטערגענומען מיין האנד פון איהר פלייצע.

— ניין, ניין! נעם נים ארונטער דיין האנד. א קליין ביסעלע האב איך איהם דאך ליעב; מיר טוט וועה דאס הארץ פאר איהם, נאר דיך האב איך טויזענדער מאל מעהר ליעב, טויזענדער מאל מעהר! קוש מיך, אקסעל, זיי גוט צו מיר.

— איך האב דיך ליעב — האב איך געענטפערט און געקושט זי. — איצט איז שוין אלץ ווידער גוט.

— איך האב זיך דערשראקען, אקסעל. דו דארפסט מיך אויסהערען. איך האב איהם געגעבען מיין ווארט. דאס איז געווען מיט א פאר טאג נאכדעם, ווי איך האב דיר געזאגט אויפ'ן בארג, אז איך האב דיך ליעב. ער איז געקומען צו מיר אין גארטען. — מען זעהט אייך אזוי זעלטען, — האט ער געזאגט. — איך שפאציר אפט. — יא — האט ער פארטגעזעצט. — די קרוין פון א קעניגין איז מעהר אנציהענד ווי דער רוהם פון א פידעל־שפילער. אזוי נאריש און פרעך איז ער געווען. נאר איך בין אין יענע טעג געווען אומגליקליך און הילפלאז, דערפאר בין איך נים געווארען אין כעס אויף איהם. איך האב זיך פארנאנדערגעלאכט. — נו, וואס רעדט איהר! — האב איך אויסגעשריען און צולאכט זיך. אך, איזעדראס, ווי נאריש איהר זייט צייטענווייז! — אין דעם אוונד האב איך איהם געגעבען מיין ווארט. איך האב איהם עס געגעבען בלויז פון עקשנות. ער האט ארויפגעלייגט זיין האנד אויף מיין פלייצע און איך האב א קלער געטאן וועגען דיר. — זאל ער זעהן, — האב איך א קלער געטאן — זאל ער זעהן! איך בין אוועק שפאצירען מיט איזעדראס אין וואלד בלויז אום צו טרעפען זיך מיט דיר און א שטאך צו טאן דיר. דו ווייסט דאך דאס נים פארשטעהן, ניין, נים פארשטעהן. איך בין געווען אומגליקליך און צובראכען, און אלץ האט זיך געדרעהט אין מיין קאפ. א, מיט וויפיעל פרייד איך וואלט דאס געגאנגען נאך דיר, איך וואלט גלייך געגאנגען צו דיר, נאר ווען איך האב דיך דערזעהן, — האב איך אנגעהויבען צו רעדען מיט פאצא...

מיר זיצען אויפ'ן פעלד, אויף דער זון. אינגעבארג זינגט אונטער אין דער שטיל און בינדט א קראנץ פון פעלד בלומען.

איך ליג אויפ'ן גראז, ליג און קוק ווי אינגעבארג בינדט דעם קראנץ. קיינמאל אין מיין לעבען האב איך נים געהערט אזא שטימע, קיינמאל אין מיין לעבען האב איך נים געזעהן אזוי פיעל שעהנהיים, ווי ביי אינגעבארג. זי האט לאנגע גאלדענע וויהעס. עס דאכט זיך, אז א קליינע זון איז באהאלטען אונטער איהרע אויגען־דעקלעך און ווארפט שטראלען. זי האט ברעמען, מען קען איבערצעהלען יעדער איינציג הארעל. זיי זיינען ווי מיט א פענזעל אנגעצייכענט און, דאכט זיך, דעם פענזעל האט געפיהרט א האנד פון א יאפאנעזער. זי האט א הויכען און ריינעם קאפ אין וועלכען עס געפינען זיך א גרויסע צאהל געדאנקען, פון וועלכע זי אליין ווייסט נים. אינגעבארג דרעהט דעם קראנץ אין אלע זייטען און מיט מוטערליכער ליעבע דריקט זי איהם צום ברוסט. א פויגעל זינגט אין נאהענטען וועלדעל. אינגעבארג האלט איין דעם אטעם און הערט זיך צו.

זי פיהלט מיין בליק. זי הויבט אויף איהרע אויגען און שמייכעלט צו מיר. ווידער איז זי פארנומען מיט איהר קראנץ, זי האט אין גאנצען פארגעסען אן מיר. מאכט א פרייליך קינדיש מיילכעל, זי שמייכעלט צו די בלומען און זינגט שטיל אונטער.

זי האט געענדיגט. — געפעהלט דיר? — פרעגט זי

— יא.

— נו, אויב אזוי נעם איהם! נאר זעה היט איהם!

אינגעבארג איז די מוטער פון בלומען און פייגעל, זי צערטעלט די ביימער. זי קען אלע גראזען, די נעמען פון אלע פייגעל, אלע קוסטען. זי קוקט אויף די שפיצען פון די בערג, פונקט ווי זא וואלט דארט געזעהן וועלכע געזיכטער. איינמאל האב איך זי געטראפען רעדענדיג מים בלומען, ווי מיט קינדער.

אינגעבארג איז געבארען געווארען אין וואלד.

איך זעה איהר הויז, איך זעה איהר מארגען, יעדען טאג זעה איך זי. יעדען טאג דאכט זיך מיר, אז איך זעה זי צום ערשטען מאל. און מיין הארץ קלאפט ביי איהר אנקומען נים ווייניגער, ווי דאס ערשטע מאל.

אפט בין איך אין יענער צייט לאנגע שטונדען אין דער נאכט געלעגען פאר'ן הויז אין גראז. מיט א זילבערנעם גלאנץ שימערט דער טאל, פול מיט וואלקענס איז דער הימעל. שווארצע פייגעל טראגען זיך רזישלאז איבער'ן וואלד, פינקלענדע זשוקעס שוועבען פארביי. צייטענווייז האבען זיי זיך געזעצט נעבען מיר און איך האב נים ארונטערגענומען די אויגען פון זיי. א, ווי קליין זיי זיינען געווען, ווי שטיל און הערליך! זיי האבען געליעבט איינער דעם צווייטען און זיינען געווען, פונקט אזוי גליקליך ווי איך — דער גרויסער זשוק. איך האב בעאבאכט זיי ביז זיי זיינען פארשוואונדען געווארען אין דער פינסטערניש פון די קוסטען. אהן א שיער זשוקעס און נאכט־שמעטערלינגען האבען זיך געטראגען איבער'ן וועג.

איך בין געלעגען און געטראכט וועגען אינגעבארג, וועגען זיך און מיין גרענצלאזען גליק. די רוהיגקייט פון דעם טאל האט דורכגעדרונגען מיין הארץ.

דאס איז געווען אזא טיפע רוה, פון וועלכער איך האב קיינמאל אין מיין לעבען נים געוואוסט. מיין הארץ איז געווען איבערפילט. און איך בין אויפגעשטאנען, אויפגעהויבען די הענט און געבענשט די וועלט. עס האט זיך דורכגעטראגען דורך מיין הארץ: יא, זאל דער פרידען ארונטערנידערען אויף אלע מענשליכע הערצער, — א זיכער פרידען; זאל זיין גליקליך דער אומגליקליכסטער מענש אין דער גאר ווייטסטען לאנד, דער קלענסטער ווארעם אין דער שווארצער ערד. ווארעמקיים דעם פארפראָרענעם, ברויט דעם הונגעריגען, א לייכטער טוים דעם מידען, א רוהיגען ים דעם מאטראז!...

איך בין געלעגען אין גראז ביז שפעט אין דער נאכט און געפיהלט, ווי איך וואלט שוועבען.

רוהיג פארענדיגט די ערד איהר וועג, האב איך געטראכט און געעפענט די ליפען און געמורמעלט: — רוהיג פארענדיגט די ערד איהר וועג.

אין דער צייט... יא... וואס איז דען נים געווען אין יענער צייט?

לייגענדיג זיך שלאפען, האב איך געצעהלט די מינוטען, ווען איך וועל זי דערזעהן ווידעראמאל. נאך אמאל האב איך דורכגעלעבט דעם פארגאנגענעם טאג און אונטערגעפיהרט דעם סך הכל. איך האב געפיהלט די באריהרונג פון איהרע ליפען מיט מיינע; מיינע הענט האבען געדאנק געפיהלט דעם דרוק פון איהרע הענט. ווידער אויפגעלעבט אין מיין זכרון האט די ווארעמקייט פון איהר אטעם, די צארטקייט פון די האר, דער גלאנץ פון די אויגען און איהר שמייכעל.

דערנאך פלעג איך איינשלאפען און אין חלום זיך ווידער באגעגענען מיט אינגעבארג. יעדע שטונדע האב איך ערוואכט און געקוקט אויף די שטערען, — זיי האבען געגלאנצט, געלויכטען, געפלאטערט און ענדליך פארבלייכט.

אינגעבארג האט געזאגט: ביי טאג וואנדעל איך ארום ווי אין חלום, און אין חלום ביי נאכט — ווי ביי טאג. אינגעבארג האט געזאגט: אלץ זעה איך אין א ליכטיגען קאליר. קיינמאל איז דער הימעל ניט געווען בלויער און גריגער ווי דער וואלד. אלץ איז געווען ארומגעזוימט מיט די שטראלען פון דעם רעגענבויגען. $, אקסעל, איך בין דיר דאנקבאר פאר דעם אלעם.

ערשטער פריעדענס-ליעג פלאן

פון א. זעלדין.

True translation filed with the Postmaster at New York City, on Feb. 28, 1919, as required by the Act of Congress, apprroved Oct. 6th, 1917, knownas the "Trading with the Enemy Act."

דער פראיעקט פון דער פעלקער ליגע, וואס איז פארגעשלאגען געווארען פון פרעזידענט ווילסאן, אלס טשערמאן פון דער פעלקער ליגע קאמיטע, אויף דער פרידענס קאנפערענץ אין פאריז, האט שטארק ענטוישט די סאציאליסטישע און ראדיקאלע עלעמענטען אין אייראפא, אבער צו דער זעלבער צייט האט זי ניט ווייניגער ענטוישט די אמעריקאנער און אייראפעאישע רעאקציאנערען. אויב די אמעריקאנער רעאקציאנערען לאזען הערען זייער שטימע א סך העכער פון די אייראפעאישע איז דאס נאר דערפאר, וואס די ערשטע פיהלען זיך א סך זיכערער פון די לעצטע. דאס באווייזט מעהר ניט, אז אין די אמעריקאנער קאנסערוואטיווע קרייזען איז מען א סך ווייניגער געניגט אויף צו מאכען ענדערונגען, זאלען עס זיין די קלענסטע, ווי אין אייראפא. און אפשר איז דאס דערפאר, וואס פון דעם ענג-נאציאנאליסטישען אמעריקאנער שטאנדפונקט וועט אמעריקא גארניט קענען געווינען פון דער ליגע, נאר זי וועט דארפען ברענגען פאר איהר די גרעסטע אפפער.

די סאציאליסטען אבער, פון דער צווייטער זייט, האבען שוין גראדע זעהר א סך אורזאכען צו זיין אומצופרידען מיט דעם פראיעקט פון דער ליגע. ערוואַרטעט האבען זיי אן אמת'ע ליגע פון פעלקער און באקומען האבען זיי ניט מעהר, אין בעסטען פאל, ווי א ליגע פון רעגירונגען, אויב ניט א ליגע פון גרויסמעכטע. דערצו נאך ענטהאלט אין זיך די פראיעקטירטע ליגע קיין גאראנטיע געגען מלחמות, וואס דאס האט געדארפט זיין די הויפט אויפגאבע פון דער ליגע.

דער הויפט צוועק פון דער פעלקער-ליגע, ווי ער איז אויסגעדריקט געווארען פון פרעזידענט ווילסאן, האט געדארפט זיין צו שאפען אן אינסטרומענט וואס זאל פארמיידען מלחמות אין דער צוקונפט. די ליגע, ווי פרעזידענט ווילסאן האט זי פראיעקטירט, האט געדארפט זיין א פארבאנד פון אלע פעלקער, גרויס און קליין, שטארק אדער שוואך, און האט געדארפט איינענטליך דיענען אלס א צוים אפצוהאלטען די שטארקערע זיי זאלען ניט באפאלען און אונטערדריקען די שוואכערע. די הויפט אורזאכע פון אלע מלחמות ליגט אייגענטליך אין דעם שטרעבען פון די פעלקער אויסצוברייטען זיך, ערווערבען זיך נייע מארקען און ערובערען נייע קאלאניעס, וואו זיי זאלען קענען אפזעצען דעם איבערפלוס פון זייער פראדוקציאן, אדער קאפיטאלען, און וואנען זיי זאלען קענען ציהען די רויהע מאטעריאלען, וואס זיינען נויטיג פאר זייערע אינדוסטריען. אט דער שטרעבען איז הויפטזעכליך ענטוויקעלט אין די גרויסע קאמערציעלע און אינדוסטריעלע לענדער און ווען די פעלקער ליגע וואלט ווירקליך געווארען אן אינסטרומענט צו פארהיטען מלחמות אין דער צוקונפט, וואלט זי געדארפט נאטירליכערווייזע ווערען א באשיצערין פון די קלענערע, שוואכערע פעלקער אנטקעגען די גרעסערע און שטארקערע. ווי זי איז אבער פארגעשלאגען געווארען פון דער קאמיטע וועט זי, זעהט אויס, דערגרייכען פונקט אן ענטגעגענגעזעצטען ציעל.

פון די 26 פונקטען פון דער פראיעקטירטער קאנסטיטוציע פון דער ליגע, זיינען די וויכטיגסטע נאטירליך די, וואס דארפען באווארענען די וועלט געגען מלחמות אין דער צוקונפט. פאר דעם צוועק ווערט געפלאנעוועט צו שאפען א קערפערשאפט, אדער ווי מען רופט עס אויפ'ן דיפלאמאטישען לשון, אן אינסטרומענט, וואס זאל דעם צוועק דורכפיהרען אין דער פראקטיק. ווען מען אנאליזירט אבער אט דעם אינסטרומענט גענוי, זעהט מען איין, אז זיין אויפגאבע וועט זיין ניט צו פ א ר מ י י ד ע ן מלחמות, נאר צו פ א ר ב א ט ע ן מלחמות. די הויפט אויפגאבע פון דער ליגע, ווי זי ווערט פראיעקטירט, וועט זיין צו פארבאטען מלחמות געגען די פינף גרויס-מעכטע וואס זיינען די גרינדער פון דער ליגע און געגען די אלע איבעריגע מיטגליעדער, וואס די פינף גרויסמעכטע וועלען אריינגעהמען.

אבוואהל די קאנסטיטוציע פון דער ליגע איז ברייט גענוג אריינצונעהמען אלע פעלקער פון דער וועלט, איז זי אבער געווען פארזיכטיג גענוג צו באווארענען, אז די פינף גרויס-מעכטע—ענגלאנד, פראנקרייך, איטאליען, אמעריקא און יאפאן — זאלען האבען אין איהר די הויפט דעה. דאס ווערט באווארענט מיט דעם פונקט אין דער קאנסטיטוציע, אז די פארשטעהער פון די גרויסמעכטע זאלען צוזאמענשטעלען די עקזעקוטיווע קאמיטע פון דער ליגע צוזאמען מיט די פארשטעהער פון נאך פיער לענדער, וועלכע וועלען שפעטער אריינגענומען ווערען.

די ליגע וועט באשטעהן פון א זאגענאנטער דעלעגאטען קערפערשאפט, פון פארשטעהער פון די איבעריגע לענדער, וואס וועלען זיין מיטגליעדער פון דער ליגע און אן עקזעקוטיווע קאמיטע וואס וועט באשטעהן פון די פארשטעהער פון די פינף גרויסמעכטע. אין דער קאנסטיטוציע איז ניטא קיין פונקט וואס זאל באשטימען א געוויסען קאנטראל איבער דער עקזעקוטיווע קאמיטע און מען קען דעריבער רעכענען, אז די עקזעקוטיווע קאמיטע וועט האבען אן אומבאשרענקטע מאכט, ווי דער אמעריקאנער סופרים קאורט, למשל.

אלס מיטגליעדער פון דער ליגע וועלען אריינגענומען ווערען אזעלכע לענדער, וואס וועלען נאכקומען די רעגעלען און די רעגולאציאנען, וואס די גרינדער וועלען באשטימען. וואס די רעגעלען און רעגולאציאנען וועלען זיין ווערט ניט געזאגט און זיי קאנען אזוי אויסגעארבייט ווערען אז א סאציאליסטישע רעפובליק, צום ביישפיעל, זאל ניט קענען געפינען קיין פלאץ אין איהר.

אבער וויכטיגער פון אלץ זיינען די פונקטען וועגען ענטוואפנונג, וועגען ארמייען און וועגען דער פראדוקציאן פון אמוניציע. אין דער פראיעקטירטער קאנסטיטוציע זיינען די פונקטען אזוי אויסגעארבייט, אז זיי קענען אויסגעטייטשט ווערען אויף פארשיידענע אופנים. אין פרינציפ האט די קאנסטיטוציע ערקלערט, אז די ארמייען פון די פאראייניגטע מיטגליעדער פון דער ליגע דארפען זיין ניט גרעסער, ווי עס איז אבסאלוט נויטיג פאר דער „היימישער זיכערקייט" פון די באטרעפענדע לענדער. יעדע רעגירונג וועט, אלזא, קענען אויפהאלטען אזא ארמיי, וואס לויט איהר מיינונג, וועט זיין נויטיג פאר איהר „היימישער זיכערקייט", ד. ה. צו פארזיכערען זיך געגען גרויסע ארבייטער אונרוהען, אדער ראסען אונרוהען, אדער רעוואלוציעס. אבער אויסער דעם, ווערט אין דער קאנסטיטוציע געזאגט אז מען וועט זיך דארפען רעכענען מיט ספעציעלע „געאגראפישע אומשטענדען" פון יעדען לאנד באזונדער. פראנקרייך, למשל, דענקט, אז זי געפינט זיך אין ספעציעלע „געאגראפישע אומשטענדען", דערפאר וואס זי גרענעצט זיך מיט דייטשלאנד און דערפאר וועט איהר זיין ערלויבט צו האלטען א גרעסערע ארמיי. דיזעלבע ספעציעלע „געאגראפישע אומשטענדען" קענען אנגעווענדעט ווערען אין באצוג צו פוילען און פיעלייכט נאך אנדערע.

וואס אנבעלאנגט דער פראדוקציע פון אמוניציע, האט די קאנסטיטוציע בלויז אויסגעדריקט א ווונש, אז דאס זאל געטאן ווערען פון די רעגירונגען אליין און ניט פון פריוואטע פאבריקאנטען צוליעב פראפיטען.

דערפאר איז דא א פונקט אין דער ליגע קאנסטיטוציע, וואס גאראנטירט אלע איהרע מיטגליעדער די גאנצקייט פון זייערע טעריטאריאלע און קאלאניאלע באזיצונגען. דאס מיינט צו זאגען, אז אלע מיטגליעדער פון דער ליגע וועלען דארפען אנווענדען אלע מיטלען וואס די קאנסטיטוציע פארשרייבט, מלחמה אריינגערעכענט, צו העלפען יעדען מיטגליעד פון דער ליגע ווען א צווייטע לאנד וועט וועלען ביי איהם צונעהמען א טייל טעריטאריע, אדער קאלאניע, אדער אפילו אונטערצודריקען אויפשטאנדען אדער רעוואלוציעס, ווען א פראווינץ אדער א קאלאניע וועט זיך וועלען לאזען פון איהם אפרייסען.

די ליגע לאזט איבער אין קראפט די אלע אפמאכונגען וואס זיינען דא צווישען די פארשיידענע רעגירונגען, וואס זיינען געשלאסען געווארען פריהער מיט דער איינציגער רעפארם וואס די אפמאכונגען וועלען מעהר ניט קענען זיין קיין געהיימע, ווייל זיי וועלען דארפען רעגיסטרירט ווערען ביים סעקרעטער פון דער ליגע און יעדער מיטגליעד פון דער ליגע וועט זיך מיט זיי קענען באקאנען.

ווי אזוי די ליגע וועט ארבייטען אין דער פראקטיק איז נאך איצט שווער פאראויסצוזעהן, ווייל א סך זאכען הענגען נאך אין דער לופט, ווי למשל די פראגע פון די פיער לענדער וואס וועלען אויך ווערען מיטגליעדער אין דער עקזעקוטיוו. עס איז נאך ניט באוואוסט, ווי אזוי די ליגע דענקט צו האנדלען מיט דייטשלאנד, רוסלאנד, די געוועזענע טערקישע און עסטרייכער אימפעריעס. וועט די ליגע וועלען אריינגעהמען אט די לענדער, אדער א טייל פון זיי, אויב זיי וועלען בלייבען אונטער דעם קאנטראל פון סאציאליסטישע רעגירונגען? דאס איז נאך א פראגע וואס פאדערט אן ענטפער. אבער עס איז שווער צו פארשטעלען זיך אזא זאך זאל קענען פאסירען כל זמן די לענדער וואס גרינדען די ליגע וועלען בלייבען אונטער דער הערשאפט פון די איצטיגע אדער עהנליכע רעגירונגען.

וואס עס זעהט זיך אן שוין באשטימט איז, אז די ליגע וועט דיענען אלס א גאראנטיע פאר די לענדער וואס זיינען ארויס זיעגרייך פון דער מלחמה, אז זיי זאלען זיין זיכער מיט'ן זיעג. יעדע איינע פון זיי ווערט גאראנטירט מיט דעם הילף פון די איבעריגע אין פאל אן אנדער לאנד וועט וועלען מיט דער צייט אפנעהמען א פראווינץ אדער א קאלאניע, אדער אין פאל א פראווינץ אדער א קאלאניע וועט זוכען זיך אפרייסען דורך אן אינערליכער רעוואלוציע.

אין דער הינזיכט איז די ליגע ניט קיין פארבעסערונג איבער די פריהערדיגע אליאנצען, וואס זיינען געשלאסען געווארען צווישען פארשידענע רעגירונגען, אדער גרופען פון רעגירונגען. דער אונטערשייד איז בלויז דער, וואס די פריהעריגע אליאנצען האבען געשטרעבט צו א באלאנס פון מאכט אזוי אז קיין גרופע זאל זיך ניט ל ו י נ ע ן אנצופאנגען א מלחמה, וועהרענד די ליגע שטרעבט צו קאנצענטרירען די גאנצע מאכט אין דער ליגע אזוי אז קיינער זאל ניט ק ע נ ע ן אדער ניט ו ו א ג ע ן אנצופאנגען א מלחמה געגען א מיטגליעד פון דער ליגע.

וואס פאר א ווירקונג די ליגע קען האבען אויף אמעריקא איז א גאנץ באזונדערע פראגע, וועלכע פארדיענט באהאנדעלט צו ווערען אין א באזונדער ארטיקעל.

ליעדער

פון ה. גודעלמאן.

1

פיעלע שעה אין טאג,
פיעלע טעג אין וואך
געה איך נאך זיי-נאך
מיט פארדראס,
ווי עס געהט,
צוגעבונדען אויף א קייט,
א הונט נאך זיין נייעם באלאבאס.
יעדער שארך פון זייער קלייד,
יעדער ריהר פון זייער גליד,
שאפט מיר וועהטאג,
שאפט מיר פרייד,
מאכט מיך לעבהאפט,
מאכט מיך מיעד,
און אין הארצען טיעף ביי זיך
זינג איך שטיל צו זיי א ליעד.

2

כ'ליעב אייך, כ'ליעב אייך!
„פראסטע ווערטער צוויי,
א געמאכטער ליעבעס-וועה,"
ווייס איך, וועט איהר זאגען,
ווייס איך, וועט איהר טראכטען,
און נקמה'דיג דאן שמייכלען.
איך וועל אבער שטיל דעם וועהטאג
אין מיין הארצען טראגען,
ווי א שאטען בלאנדזשען
אין די ווייסע פראסטיגע פארנאכטען,
פון אלעמען פארפרעמד,
פון אלעמען פארשעמט,
שפירען דעם געמאכטען ליבעס-וועה,
מורמלען שטיל די פראסטע ווערטער
צוויי:
כ'ליעב אייך, כ'ליעב אייך!

3

כ'האב ליעב רויטען שפילעוודיגען
וויין!
וויל איך רויטען שפילעוודיגען וויין,
הויב איך אן די ליפען זיי'רע זויגען;
וויל איך באדען זיך אין פריהלינגס
שיין,
קוק איך טיעף אריין אין זיי'רע
אויגען.
הויב איך אן צו ווערען שיכור
פון דעם רויטען שפילעוודיגען וויין,
פון דעם פריהלינג יום טוב'דיגען שיין,
ווערט מיין פרייד דאן העלער, שענער,
און מיין אומגליק קלענער, קלענער;
הויב איך אן צו ווערען ניכטער,
טאנצט די זינד אויף זייערע געזיכטער.
ס'וויל זיך דאן פון זיי באפרייען
און מיין אייגען פנים פארשפייען.

4.

טוט מיט מיר שוין וואס איהר ווילט,
כ'טו צו אייך געהערען;
מעגט איהר גוטס טאן אדער שלעכטס,
איך וועל אייך ניט שטערען.
כ'וועל ווי אימער אייך, נור אייך
האבען בלויז אין זינען,
ווי עס דינט א שקלאף זיין האר,
וועל איך אייך אויך דינען.
וועט איהר חוזק'ען פון מיר,
ניט מיין טרייהייט שאצען, —
וועל איך ליידען אין דער שטיל
ביז מיין הארץ וועט פלאצען.

GERECHTIGKEIT
A Jewish Labor Weekly.
Published every Friday by the International Ladies Garment Workers Union
office, 31 Union Square, New York, N. Y.
B. SCHLESINGER, President — S. YANOFSKY, Editor
A. BAROFF, Sec'y-Treas. — E. LIEBERMAN, Business Mgr.
Vol. I. Friday, February 28, 1919. No. 7.
Subscription price paid in advance: 1 year, $1.50
Entered as Second Class matter January 25, 1919, at the Postoffice at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919

פון רעדאַקטאָר'ס נאָטיץ-ביכעל

די באָסעס אין דער מאַסקע פון „ברידער-אַרבייטער“.

עס וועט קומען א צייט — אזוי האָפען מיר — ווען די וועלט וועט באשטעהן בלויז פון ארבייטער, און ווען איינער דעם אנדערען וועט באגריסען מיט דעם ווירקליכען שעהנעם נאָמען: ברודער-ארבייטער (פעללאָו וואָרקער). אבער דערווייל איז נאָך יענע שעהנע צייט ניטאָ. דערווייל איז די וועלט נאָך צוטיילט אין די, וועלכע ארבייטען און אין די, וועלכע לעבען פון דעם ארבייטער'ס פראצע. דערווייל איז נאָך די וועלט צוטיילט אין ארבייטער און באַלעבאַטים, און עס איז אמת פריקרע, ווען דער באַלעבאָס הויבט אָן פּלוצלונג באגריסען זיין ארבייטער אלס ברודער-ארבייטער.

ניט אפשר?

אנטקעגען וואָס זאָגען מיר עס? א קליינינקייט, אבער דוקא זעהר א כאראקטעריסטישע, וואָס פון איין זייט מאַכט זי, די „קליינינקייט“, פאר יעדען קלאָר, אז אויף די באָסעס פון דער לידיס ווייסט אסס'ן איז נעבעך א צער בעלי חיים, ווייל וואָס, וואָס, אבער לעבעדיגע נפשות זיינען זיי דאָך! און פון דער צווייטער זייט מאַכט זי קלאָר, אז די באָסעס האָבען גענצליך פארלאָרען דעם פארשטאַנד, אז זיי ווייסען ניט, אויף וועלכער וועלט זיי זיינען, און דערפאר זיינען זייערע טריקס אזעלכע אומגעלומפּערטע, אז א בלינדער קען זיי אנטאַפּען.

די קליינינקייט, פון וועלכער מיר רעדען, איז אן ענגלישער הענדביל, וואָס איז אונז געקומען צו דער האַנט. ער לויטעט ווי פאָלגט:

ברידער ארבייטער:

מיר זיינען ארויס סטרייקען, אום צו קריגען א 44 שטונדיגע ארבייטסוואָך און א העכערונג אין וויידזשעס. מיר האָבען פארטרויט די דאָזיגע אויפגאַבע צו אונזערע אינטערנאַציאָנאַלע בעאמטע, און אלס רעזולטאַט איז פארגעקומען א שפּאַלטונג אין די רייהען פון די באָסעס און א שפּאַלטונג אין די רייהען פון די סטרייקער. (איהר הערט א מעשה, א שפּאַלטונג אין די רייהען פון די ארבייטער! נאָר לייענט ווייטער).

די יעניגע באָסעס, וועלכע האָבען זיך אָפּגעריסען פון דער אסס'ן, האָבען אונטערגעשריבען מיט אונזער יוניאָן, אבער זיי האָבען ניט נאָכגעגעבען קיין אנדער זאַך, אויסער דאָס וואָס זיי וועלען פאָלגען אירגענד וועלכען באַשלוס, וואָס וועט אויסגעפיהרט ווערען צווישען אונזער יוניאָן און די מיטגליעדער פון דער מאַנופעקטשורערס אסס'ן. און אלס רעזולטאַט, ארבייטען שוין איצט הונדערטע (מעהר ניט, ווי הונדערטע) אונזערע ברידער ארבייטער, וועהרענד אונזערע טויזענדע, וועניגער גליקליכע, האָבען ניט קיין אנדער בעקפּים, אויסער דעם, וואָס מיר קריגען פון אונזערע ברידער ארבייטער.

לויט דער פּרעסע, זיינען אונזערע מיטגליעדער גאָר ענטציקט פון דעם „זיעג“ צו האָבען געקראָגען א 44-שטונדיגע ארבייטס-וואָך מיט געהעכערטע וויידזשעס, אבער דער פאַקט איז, דאָס מיר אלע קענען האָבען דעמזעלבען זיעג, אויב אונזערע אינטערנאַציאָנאַלע בעאמטע וואָלטען זיך ניט איינגעזעצט אויף דעם זאַגענאַנטען „רעוויו און דיסטשאַרדזשעס“. ווארום זאָל מען אונז ניט ערלויבען זיך צוריקצוקעהרען צו דער ארבייט אונטער יוניאָן באדינגונגען און איבערלאָזען די פראַגע פון געצוואונגענער ארביטריישאַן נאָך דעם, ווי מיר וועלען שוין האָבען זיך צוריקגעקעהרט צו דער ארבייט?

אויב אזוי פיהלען די מיטגליעדער, וואַרום דאָס ניט פארברייננגען אויף דעם מיטינג פון די שעפּער און די לאָקאַל יוניאָנס?

קאַטערס און אפערייטאָרס
קאמיטע.

נו, ווי געפעהלט אייך אָט דער הענדביל פון א קאָמיטע פון קאַטערס און אפערייטאָרס צו זייערע ברידער-ארבייטער? זאָגט, דערקענט איהר ניט די ריכטיגע מאַכער פון אָט דעם גייסטרייכען הענדביל?

נאַטירליך, האָבען מיר ניט צו די באָסעס פאר זייער איידעלען וואונש אנצומאַכען מחלוקות צווישען די ארבייטער. דאָס איז געוועזען אימער די טאַקטיק פון אלע לומפּען און טיראַנען: „צוטייל און הערש“ איז אן אלטער כלל. וואָס מיר האָבען אבער צו זיי, איז, דאָס זיי טוען עס אזוי נאַריש. עס איז פשוט א באַליידיגונג פאר די אינטעליגענץ פון דעם סטרייקער און סטרייקערין, אז מען זאָל גלויבען אויף איין מינוט, דאָס דורך אזא גראָבען טריק קען דער נאַאיווסטער אָדער די נאַאיווסטע צווישען זיי פארפיהרט ווערען. יעדער ליגען אין דעם הענדביל שטעכט דאָך ממש די אויגען אויס.

דער הענדביל האָט עס ניט פארדינט, אבער דאָך זאָל ער דאָ אביסעל צוגלידערט ווערען, און זאָלען די באָסעס וויסען, ווי וועניג זיי קענען זיך פארמאַסקירען, אום צו קענען האָפען אויף דעם מינדסטען ערפאָלג.

ליגען נומער איינס:

די באגריסונג „ברודער ארבייטער“ איז אַללרייט, אבער דאָס גופא ווערט שוין געלייענט מיט פארדאַכט, ווען פאר דעם ווערט געגעבען אן אויסצוג פון דער „וואָרלד“ אונטער דעם קעפּעל: „עטוואָס וואָס זעהט אויס ווי א שפּאַלטונג צווישען די סטרייקער“. וואָלטען די באָסעס געהאַט עטוואָס מעהר שכל, וואָלטען זיי זיך געהיט צו ציטירען גלייך ביים אנפאַנג אָט דעם בלבול פון דער „וואָרלד“, וועלכער איז זייער אייגענע פאַבריקאַציע. זיי וואָלטען פארשטאַנען, אז צו קומען צום ברודער ארבייטער מיט דעם פרעכען ליגען פון כלומרשטדיגער שפּאַלטונג צווישען די ארבייטער, הייסט שוין גלייך פון אנפאַנג זיך ארויסגעבען, הייסט שוין גלייך לאָזען פאַלען די מאַסקע פון „ברודער ארבייטער“ און זיך בלויז-שטעלען אין זייער גאַנצער העסליכקייט, אלס באָסעס.

ליגען נומער צוויי: „מיר זיינען ארויס אין סטרייק, אום צו קריגען א 44-שטונדיגע ארבייטס-וואָך און א העכערונג אין וויידזשעס“. א ליגען, איהר כלומרשטדיגע קאָמיטע פון קאַטערס און אפערייטאָרס! די ארבייטער זיינען ארויס אין סטרייק ניט בלויז פאר דאָס. זיי האָבען דאָס געהאַלטען פאר וויכטיג, אבער ניט פאר דאָס וויכטיגסטע. א ראיה האָט איהר, אז זיי זיינען געווען בארייט די דאָזיגע פאָדערונג איבערצולאָזען צו ארביטריישאָן. די ארבייטער זיינען ארויס אין סטרייק פאר זייער גרונד-רעכט ניט צו קענען ווערען געסעקט, לויט דעם הפקר-ווילען פון די באָסעס, א רעכט, וועלכען די ארבייטער האָבען שוין גענאָסען יאָהרען לאַנג, און וועלכע די באָסעס אין זייער בלינדקייט און חוצפה האָבען באַשלאָסען אוועקצורייסען פון זיי. אָט פאר דאָס זיינען די ארבייטער ארויס סטרייקען. הערען באָסעס, וואָס מאַסקירען זיך אלס קאָמיטע פון קאַטערס און אפערייטאָרס!

ליגען נומער דריי: „מיר האָבען פארטרויט די דאָזיגע אויפגאַבע צו אונזערע אינטערנאַציאָנאַלע בעאמטע?“ וועלכע אויפגאַבע האָט איהר פארטרויט צו די אינטערנאַציאָנאַלע בעאמטע? צו קריגען 44 שטונדען, א העכערונג אין וויידזשעס? אן אמת'ער ברודער ארבייטער וואָלט קיינמאָל ניט געזאָגט אזא אונזין. די ארבייטער האָבען צו קיינע בעאמטע גאָרניט פארטרויט, ווייל פריהער פון אלעמען האָבען זיי זיך געטרויט, זייער יוניאָן, זייער קראַפט צו קעמפען און אויסצוהאַלטען, מעג עס געדויערען ווי לאַנג, ביז צום פאָלשטענדיגען זיעג. און די אינטערנאַציאָנאַלע בעאמטע זיינען דאָ אריינגעשלעפּט געוואָרען פון די אזוי שלעכט פארמאַסקירטע באָסעס, אָט טאָמער וועט אויף אזא אופן דער ברודער ארבייטער לאָזען זיך איינרייִדען, אז ער איז נאָר אין א סטרייק, ווייל אזוי ווילען די אינטערנאַציאָנאַלע בעאמטע. וואָס פאר א גראָבער, נאַרישער ליגען דאָס איז!

ליגען נומער פיער: „און אלס רעזולטאַט פון די אנשטרענגונגען פון די אינטערנאַציאָנאַלע בעאמטע איז געוואָרען א שפּאַלטונג אין די רייהען פון די באָסעס, ווי אויך א שפּאַלטונג אין די רייהען פון די סטרייקער“.

אָה, איהר וועלף אין שעפּסען-פעל, וואָס פאר א נאַרען איהר זייט עס, ווען איהר האָט געקענט שרייבען אזא אונזין. דערמיט אליין האָט איהר זיך דאָך שוין ארויסגעגעבען. א שפּאַלטונג צווישען די באָסעס — דאָס געוויס. א שפּאַלטונג איז גאָר ניט דאָס ריכטיגע וואָרט. עס איז א פאָלשטענדיגער צוזאַמענברוך. אבער וואו איז דאָ די מינדסטע שפּאַלטונג צווישען די ארבייטער? וועמען שיט איהר זאַמד אין די אויגען? וועמען מיינט איהר דאָ צו נאַרען?

ליגען נומער פינף: „הונדערטע פון אונזערע ברידער ארבייטען שוין איצט און קריגען וויידזשעס, וועהרענד טויזענדע פון אונז, וועניגער גליקליכע, מוזען לעבען אויף דעם בענעפיט, וואָס מיר קריגען פון אונזערע ברידער ארבייטער“.

נאַרישע אומגליקליכע באָסעס, ווען איהר וואָלט נאָר עטוואָס באַגריפען די פּסיכאָלאָגיע פון דעם סטרייקער, וואָלט איהר זיך די פינגער גיכער אָפּגעהאַקט, איידער איהר וואָלט אנגעשריבען אזעלכע נאַרישע ווערטער, וואָס גיבען אייך ארויס אינגאַנצען מיט די קאַפּיטעס אייערע. פארשטעהט, אז פון דעם שטאַנדפּונקט פון סטרייקער זיינען די ברידער ארבייטער גאָרניט אזוי גליקליך, ווייל „זיי ארבייטען שוין און קריגען וויידזשעס“. פאר דעם ארבייטער איז דאָס גאָר א קנאַפּע שמחה צו קריגען „וויידזשעס“. און אזוי וואָלט זיך אן ארבייטער קיינמאָל, קיינמאָל ניט אויסגעדריקט. איהר קענט ניט אייערע ראָלען, איהר פּורצעס, וואָס איהר זענט. און די ארבייטער, וואָס זיינען אין סטרייק, פיהלען זיך א האָר ניט וועניגער גליקליך, ווי די, וועלכע ארבייטען שוין, ווייל זיי ווייסען, אז פאר דעם ערפאָלג פון קאַמף איז נויטיג, אז א טייל ארבייטער זאָלען געהן צו דער ארבייט, און זאָלען, ווי מען זאָגט, שאַפען די נויטיגע אַמוניציע, און א טייל זאָלען קעמפען אויפ'ן פראָנט. דאָ איז אלזא בלויז א נויטיגע צוטיילונג פון דער קאַמף-ארבייט, און איהר, הערען פארמאַסקירטע באָסעס, זיינט דאָ אומגעלומפּערט אריינגעפאַלען, וועלענדיג ארויסרופען א קנאה-שנאה צווישען די, וועלכע ארבייטען שוין, און די, וועלכע וועלען באַלד זיך צוריקקעהרען זיגרייך צו דער ארבייט.

עס קאָן זיין, אז איהר באַגרייפט ניט גוט אָט דעם פּונקט, טו לאָמיר אייך אהם צוקייען: געווען א צייט, ווען עס איז ווירקליך געווען געפעהרליך צו לאָזען איין טייל סטרייקער געהן ארבייטען און דער צווייטער טייל זאָל ווייטער קעמפּפען. דאָס איז געווען דאַן, ווען די ארבייטער זיינען נאָך געווען גייסטיג זעהר שוואַך אנטוויקעלט, און די געפאַהר איז געווען, אז די ארבייטער, וואָס זיינען געבליבען אין קאַמף, זאָלען זיך מתקנא זיין אין די וואָס האָבען זיך צוריקגעקעהרט צו דער ארבייט און אזוי ארום האָט דער גאַנצער קאַמף געקענט פארלאָרען געהן. די צייט איז אבער, גליקליכערווייזע, שוין לאַנג אוועק. די ארבייטער, מיט וועמען איהר האָט צו טאָן, זיינען דענקענדע, ציעלבאַוואוסטע ארבייטער, און עס איז ניטאָ איצט די מינדעסטע סכנה, צוליעב סטראַטעגישע צוועקען, צו צוטיילען די מחנה קעמפּפער, אין קעמפּפער אויפ'ן פראָנט און קעמפּפער אין די שעפּער. זיי פארשטעהען, אז זיי אלע טוען די נויטיגע ארבייט פאר איין און דעמזעלבען ציעל. דערפאר איז אייער טרחה צו וועלען אויפהעצען ארבייטער געגען ארבייטער פשוט אן אומזיסטע.

ליגען נומער 6: עס ארבייטען ניט, ווי איהר זאָגט, איצט הונדערטע, נור טויזענדע; גאָרניט איבערטרייבענדיג, קענען מיר זאָגען, אז עס האָבען שוין פאָלשטענדיג געזיעגט צווישען 15 און צוואַנציג טויזענד סטרייקער. די, וואָס ארבייטען נאָך ניט, זיינען שוין איצט א מינאָריטעט. און די סטרייקען און וועלען סטרייקען, ביז עס וועט נויטיג זיין, ביז איהר וועט נאָכגעבען יעדע גערעכטע פאָדערונג פון דער יוניאָן.

ליגען נומער זיבען: „מיר קענען אלע האָבען דעמזעלבען זיעג, אויב אונזערע אינטערנאַציאָנאַלע בעאמטע וועלען זיך ניט איינשפּאַרען אויף דעם זאַגענאַנטען „רעוויו און דיסטשאַרדזשעס!“

„זאַגענאַנטען“ — דאָס איז גרויסאַרטיג! אזוי וואָלט גערעדט א יוניאָן-מאַן פון דאָס, וואָס איז פאר איהם דאָס סאַמע וויכטיגסטע אין דעם קאַמף? אָה, איהר נאַרישע קאָמעדיאַנטען, ווי קענט איהר אנפיהרען אייערע ביזנעס מיט אזעלכע מאַסקיטאָ-געהירנס? ווי פארשטעהט איהר עס ניט, אז אָט דער זאַגענאַנטער „רעוויו און דיסטשאַרדזש“ איז ניט אויסגעטראַכט פון קיינע בעאמטע, — ניט נאַציאָנאַלע, ניט אינטערנאַציאָנאַלע, נור איז א ברענענדיגע לעבענס-פראַגע פאר יעדען ארבייטער, פאר יעדען יוניאָן מאַן!

אָט אזוי שווינדעלט און גריבעלט דער דאָזיגער הענדביל מיט בלאָפס און נאַרישקייטען. וואָס א וואָרט, דאָס א געמיינהייט אָדער אן אידיאָטסטוואָ. און וואָלטען מיר געוואָלט אָט דעם באָסישען הענדביל ריכטיג צוגלידערען וואָרט ביי וואָרט, וואָלט אונז די צייטונג ניט געסטאַיעט. אבער עס איז גענוג. מיר האָבען זיך נאָר אָפּגעשטעלט אויף דעם הענדביל, אום צו ווייזען קלאָר און דייטליך, ווי ווייט די באָסעס האָבען פארלאָרען זייערע קעפּ, אויב זיי האָבען ווען געהאַט וועלכע, און אויך, אלס דעם בעסטען סמן, אז די באָסעס זיינען ווירקליך אין אלע הינזיכטען צוגעשטופּט צום וואַנט, און אז אָט, אָט, און עס איז שוין גאָר, גאָר ניט ווייט פון זייער יציאת נשמה.

א וואָרקערס קאָונסיל אין דער ווייסט און דרעס אינדוסטריע?

ריידענדיג וועגען דעם הענדביל פון די באָסעס, קענען מיר שוין ניט פארשווייגען נאָך אזא מין דאָקומענטעל. מיר האָבען אין אונזער באַזיץ א פּאָסטעל-קאַרד, דורך וועלכער א מיטגליעד פון דער יוניאָן, א סטרייקער, ווערט איינגעלאַדען צו א מיטינג אין דעם נאָמען פון א „וואָרקערס קאָונסיל“. דער סעקרעטער שרייבט זיך אונטער ניט מיט זיין פולען נאָמען, נאָר מיט די אנפאַנג-בוכשטאַבען — פ. ב.

וואָס איז דאָס פאר א מין חיה? וואָס איז עס פאר א וואָרקערס קאָונסיל? וואָס וויל ער? וואָס איז זיין אבזיכט? אפשר האָט בדעה דער קאָונסיל, דער „סאָוועט“ איבערצונעמען די גאַנצע ווייסט-אינדוסטריע? דאָס איז גאָרניט אזא שלעכטער פּלאַן, נאָר ווארום זיך ניט ווענדען מיט דער דאָזיגער גרויסאַרטיגער אידעע צו דער דזשענעראַל סטרייק קאָמיטע? וואָרום מאַכען דערפון אזא סוד?

היינט ווער איז עס אָט דער וואָרקערס קאָונסיל? פון וועמען איז ער אויסערוועהלט געוואָרען? פון די ארבייטער? אוממעגליך, קיינער האָט פון קיינע אזעלכע וואַהלען ניט געהערט. און אויך די ארבייטער ווייסען גאָרניט וועגען דעם, טו ווער איז פאָרט אָט דער מיסטעריעזער „וואָרקערס קאָונסיל“, וועמעס סעקרעטער האָט מורא זיך אונטערצושרייבען מיט זיין פולען נאָמען?

זאָל אָט דער וואָרקערס קאָונסיל זיין ווידער אמאָל א ווערקצייג פון די באָסעס, אָדער זאָלען עס זיין עטליכע נאַרישע אינגלעך און מיידלעך, וואָס האָבען א חשק זיך צו שפּילען אין סאָוועטען?

פארשטעהט זיך, אז ווי דאָס זאָל ניט זיין, איז דער גאַנצער וואָרקערס קאָונסיל ניט פון דער מינדסטער באַדייטונג פאר דעם ווייטערען אנגאַנג און פאר דעם ערפאָלג פון קאַמף. מיר האַלטען עס אבער פאר אונזער פליכט צו ברענגען צו עפענטליכקייט אָט די דאָזיגע נאַרישע שפּילעריי, גלויבענדיג, אז דאָס אליין איז גענוג צו טויטען עס. אזא נאַרישקייט קען ניט לעבען אין ליכט פון דער עפענטליכקייט. עס איז ניטאָ דער מינדסטער גרונד, די מינדסטע נויטווענדיגקייט פאר אָט דעם זאַגענאַנטען וואָרקערס קאָונסיל. ער האָט ניט וואָס צו טאָן, ער קען גאָרניט טאָן. דער סטרייק ווערט געפיהרט פון די פעהיגסטע מענשען, וואָס די יוניאָן, וואָס די ארבייטער באַוועגונג פארמאָגט. זיי האָט די יוניאָן אויסערוועהלט, צו זיי האָבען די ארבייטער דעם פולסטען צוטרוי, און זיי וועלען אויך דעם געשענקטען צוטרוי רעכטפערטיגען, ווי זיי האָבען עס געטאָן ביז איצט. און דערפאר איז דער זאַגענאַנטער וואָרקערס קאָונסיל, אויב די באָסעס זיינען ניט הינטער דעם, פשוט א נאַרישע שפּילעריי, מיט וועלכער קיין דענקענדער ארבייטער וועט און קאָן ניט האָבען די מינדסטע פארבינדונג.

שכירות און לעבענסמיטלען נאך דער מלחמה

פון מ קאלטשין.

True translation filed with the Postmaster at New York City on Feb. 28, 1919, as required by the Act of Congress approved Oct. 6th, 1917, known as the "Trading with the Enemy Act."

ווען די מלחמה האט נאך געפלאקערט, און אונזערע אפיציעלע ארבייטער-פיהרער האבען פון קיין אנדער זאך, אויסער מלחמה, נים געוואלט הערען, האבען אונזערע קאפיטאליסטען געהאלטען אין איין גרייטען זיך צו דעם נאך-דער-מלחמה פעריאד. געוויס, זיי האבען געקויפט ליבערטי-באנדס, האבען געגעבען נדבות צום רויטען קרייץ און האבען געהאלטען זעהר פיינע פאטריאטישע רעדעס, אזוי ווי אמת'ע פאטריאטען דארפען טאן; אבער בעת מעשה האבען זיי נים פארגעסען זייער שטיקעל פרנסה אויך. אט נעהמט, צום ביישפיעל, דעם נייעם פלאן פון די באנקירען פון אמעריקא, ענגלאנד, פראנקרייך, לויט וועלכען די „ארימע אויסלענדישע אינוועסטארס" אין מעקסיקא וועלען באשיצט ווערען. עס איז א פלאן, וועלכער האט נים געקענט אויסגעארבייט ווערען מיט אמאל, גלייך נאך דעם ווי די מלחמה האט זיך געענדיגט. מר. מארגאן, מר. שיף און די איבעריגע „באשיצער" פון די אינוועסטארס, האבען מסתמא שוין לאנג אנגעהויבען טראכטען וועגען דעם און האבען אויסגעטראכט.

און בכלל, ווער עס געדענקט די אלע קאפיטאליסטישע קאנפערענצען, קאנגרעסען און קאנווענשאנס, געדענקט אויך, אז די קאפיטאליסטען האבען זיך באצייטענס אנגעהויבען גרייטען צו פרידען און צו די פרידענס פראבלעמען. עס איז גענוג דורכצוקוקען דעם באריכט פון דער לעצטער „פאריין טרייד קאנפערענץ", אום צו זעהן, ווי אזוי שווער און ענערגיש די „פאריין טריידערס" האבען געארביים אין צייט פון מלחמה פאר פרידענס ענינים. איינינע האבען זיך געגרייט צו פארכאפען דעם אינטערנאציאנאלען מארק פאר זייערע טעקסטיל-פראדוקטען; אנדערע האבען געטראכט וועגען בויען בריקען און אייזענבאהנען אין די אפגעשטאכענע און רואינירטע לענדער, ווייל זיי האבען אייזען און שטאל; נאך אנדערע האבען געזארגט וועגען דער פרייער, אומבעארבייטער לאנד אין די „ווילדע מדינות", וואו אזוי פיעל רויהע שטאפען קענען אויסגעארביים ווערען, און איבער אלע זיינען געווען די באנקירען, וועלכע האבען געזארגט וועגען די „ארימע אינוועסטארס", האבען געטראכט וועגען קאנצעסיעס און זיינען בכלל נים געשלאפען.

די ארבייטער האבען געשוויגען און שווייגען. זיי דענקען, אז דאס אלעס האט מיט זיי גארנים צו טאן. דער אמת איז, אז אט די אלע קאפיטאליסטישע פלאנען האבען זעהר פיעל צו טאן מיט די ארבייטער. מיר זיינען דאך נאך נים פטור געווארען פון דעם לעצטען קריעג, מיר וועלען איהם פיהלען לאנג און אפילו אונזערע קינדער וועלען איהם אויך פיהלען.

די ארבייטער האבען געשוויגען. זיי האבען אויך געשוויגען, ווען די קאפיטאליסטען האבען זיך געגרייט צו אן אטאקע אויף די אמעריקאנער ארבייטערשאפט. בלויז איין מאל איז מר. גאמפערס, דער פרעזידענט פון דער אמעריקען פעדערייש'אן אוו לייבאר, ארויסגעקומען מיט א ווארנונג צו די קאפיטאליסטען, אז די ארבייטער זיינען נים קיין לעמעלעך און זיי וועלען זיך נים לאזען ברייננען אונטער דעם יאך פון אונזערע יונקערם. דאס איז געווען ווען מר. בארד, פון דער פאונדערס אסאסיאיישאן, האט ערקלערט, אז עס איז געקומען די צייט צו אפרעכענען זיך מיט די ארבייטער פאר זייער אכט-שטונדען ארבייטס-טאג, הויכע שכירות א. ז. וו., אבער דאס אלעס. א ווארנונג איז דאך אבער ווייניג, צו אן אטאקע דארף מען זיין גרייט, און געגרייט האט מען זיך נים.

די קאפיטאליסטען האבען דערווייל שטילערהיים און אמאל אפענערהייט געמאכט אלע פארבערייטונגען צום קלאסען-קאמפף. און ווען די מלחמה האט זיך געענדיגט, ווען די מלחמה ארבייטער האט מען גענומען אוועקשיקען, ווען די סאלדאטען האט מען אנגעהויבען דעמאביליזירען, הכלל, ווען עס האבען זיך באוויזען טויזענדע ארבייטסלאזע, האבען די קאפיטאליסטען אנגעהויבען זייער אטאקע. אין ביוט, מאנטאנא, האבען די מאגנאטען פון די קופער-מינען ערקלערט, אז די ארבייטער וועלען קריגען מיט א דאלאר א טאג ווייניגער שכירות. און ביוט איז נים דער איינציגער פלאץ. אין דער פינאנציעלער ביילאגע פון דער „איוונינג פאסט" דערצעהלט א קארעספאנדענט, ווי קלוג די הערשער פון דער שטאל אינדוסטריע זיינען. זיי האבען דורך א „דיפלאמאטישען שנים" אפגעשאפט דעם אכטשטונדען ארבייטסטאג און אויך ארונטערגעריסען די שכירות. געטאן האט מען עס אזוי: ביז אהער האבען די ארבייטער געהאט אן אכט-שטונדען ארבייטס-טאג און א „טיים ענד א העף" פאר אווערטיים. אזוי האט די נעשאנעל וואר לייבאר באארד געפסק'ענט. איצטער האבען די שטאל-מאגנאטען באשלאסען אנדינגען די ארבייטער נים פון וואך און נים פון טאג, נאר פון דער שטונדע. עס איז נים קיין אכט-שטונדען טאג ארביים, נאר א שטונדע ארביים. ווילסטו, ארביים צוויי, זעקס, צוועלף שטונדען. און קיין אווערטיים איז אויך נימא, ווייל אז עס איז נימא קיין רעגולער טיים, איז אויך נימא קיין אווערטאים. די שכירות זיינען טאקי געבליבען דיזעלבע, אבער פארדינען פארדינט איצטער דער ארבייטער ווייניגער. און די שטאל און אייזען-מאגנאטען ערקלערען גאנץ עפענטליך דורך זייער זשורנאל „די אייראן איידזש", אז די ארבייטער מוזען פארשטעהן, אז „עס זיינען פאראן בענות אנדערע ארבייטער, וועלכע ווארטען צו פארנעמען זייערע פלעצער און אז עס איז איצטער נים אזוי גרינג צו געפינען א נייעם דזשאב".

וואס איז פארגעקומען אין ביוט, מאנטאנא, וואס ווערט געטאן אין דער שטאל אינדוסטריע, ווערט אויך געטאן אין פילע אנדערע שטעדט און אינדוסטריעס, הגם מען הערט וועגען דעם ווייניג. און די קאפיטאליסטען האבען א גוטען תירוץ. זיי טענה'ן, אז נאך דער מלחמה וועלען די פרייזען אויף לעבענס מיטלען זיין נידעריגער, די לעבענס קאסטען וועלען זיין ווענינער. און צו אט דיזער טענה הערט מען זיך צו, די קאפיטאליסטען ציהען די סימפאטיע פון איינינע געזעלשאפטליכע שיכטען אפילו ווען זיי טוען דאס וואס זיי האבען געטאן אין ביוט, מאנטאנא און אין דער שטאל אינדוסטריע. אין דער אמת'ן איז די מעשה מיט די לעבענס-קאסטען גארנים אזא קלאהרע, און אפילו ווען די פרייזען זאלען פאלען, וואלטען די ארבייטער אויך געהאט ווייניגער איידער פאר דעם קריעג, ווייל די פרייזען זיינען די גאנצע צייט געשטיגען שנעלער איידער די שכירות.

עס איז כדאי צו באטראכטען דאס ווייניגסטע, וואס די ארבייטער מוזען האבען אויף אן אנשטענדיגען לעבען. צוריק מיט א יאהר האט די רעגירונג, די ביוראו אוו לייבאר סטאטיסטיקס, געמאכט אן אונטערזוכונג פון די הוצאות פון די שיפיארד ארבייטער אין ניו יארק. די אונטערזוכונג האט באוויזען, אז יעדער ארבייטער פאמיליע גיט אוים דורכשניטליך 1348 דאלאר א יאהר אויפ'ן לעבען. און די ארבייטער פאמיליען האבען זיך געקענט פארגינען זעהר ווענינ לוקסוס. דאס קען מען זעהן דערפון, וואס אין דער זעלבער צייט (מיט א פאר מאנאטען פריהער) האט דר. פעיקזאטא, פון קאליפארניער אוניווערסיטעט ארויסגערעכענט, אז דאס ווייניגסטע וואס אן ארבייטער פאמיליע מוז האבען אויף צו לעבען איז 1476 דאלאר א יאהר. פאראיאהרען, ווען די נעשאנעל וואר לייבאר באארד האט אונטערזוכט דעם סכסוך צווישען די קאפיטאליסטען און ארבייטער פון סיאטעל און טאקאמא (וואשינגטאן) סטרים קארס, האבען די ארבייטער צוגעשטעלט א מינימום בודזשעט פאר אן ארבייטער פאמיליע, לויט וועלכען עס איז אויסגעקומען, אז די ארבייטער מוזען האבען 1917 דאלאר א יאהר. און די באארד אוו ארביטרייש'אן פון דער נעשאנאל וואר לייבאר באארד האט, נאך א לענגערע אונטערזוכונג, באשלאסען, אז דער בודזשעט פאר אן ארבייטער פאמיליע איז 1505 דאלאר א יאהר.

דאס איז געווען מיט העכער א יאהר צוריק. פאר דעם יאהר 1918 האבען זיך די פרייזען פיעל פארגרעסערט. די אינדאסטריעל קאנפערענץ באארד פון באסטאן, די ארגאניזאציע, וועלכע פאראייניגט כמעט אלע גרויסע נאציאנאלע מאנופעקטשורערס אסאסיאיישאנס, האט אין יוני אונטערזוכט די יקרות-פראבלעמע און לויט דער אונטערזוכונג קומט אוים, אז בלויז פאר דער ערשטער העלפט פון 1918 זיינען די לעבענס-קאסטען געשטיגען ארום זעקס פראצענט. און זינט יוני האבען מיר געהאט א פארגרעסערונג פון רענט פון ארום צעהן פראצענט, און די פרייזען אויף עסענווארג און קליידונג זיינען איצטער אויך נים קלענער איידער זיי זיינען געווען אין יוני 1918. פארקעהרט, לויט „די אנאליסט", א זשורנאל, וועלכער ווערט ארויסגעגעבען פון דער ניו יארק „טיימס", זיינען די פרייזען אויף עסענווארג געשטיגען, פון יוני 1918 ביז יאנואר 1919, אויף העכער זעקס פראצענט. אם ווייניגסטען זיינען די פרייזען אויף לעבענס-מיטלען געשטיגען פון יאנואר 1918 ביז יאנואר 1919 אויף ארום צעהן פראצענט. און אויב פאראיאהרען איז א מינימום בודזשעט פאר אן ארבייטער פאמיליע געווען ארום 1500 דאלאר א יאהר, איז דער מינימום בודזשעט איצטער געוויס נים ווייניגער. געוויס, זינט לעצטען מאנאט זיינען די פרייזען אויף איינינע ארטיקלען געפאלען, אבער זייער פאל איז נים מעהר דערווייל פון 1½ פראצענט, לויט דעם זעלבען „אנאליסט".

און ווי האלט עס וועגען שכירות? פארדינען טאקע די אמעריקאנער ארבייטער אזוי פיעל ווי זיי דארפען אויף א לעבען? לויט דעם לעצטען (יאנואר) נומער פון דעם, בולעטין, וועלכער ווערט ארויסגעגעבען פון דער ניו יארק סטייט אינדוסטריעל קאמישאן, זיינען די דורכשניטליכע שכירות אין ניו יארק $23.18 א וואך. אפילו אז די ארבייטער וואלטען ארבייטען שטענדיג, 52 וואכען א יאהר, וואלטען זיי געהאט בלויז 1206 דאלאר א יאהר, וואס איז פיעל ווייניגער פון דעם מינימום. היינט מוז מען דאך נעמען אין אנבעטראכט דאס, וואס זעהר זעלטען זיינען די ארבייטער באשעפטיגט א קיילעכדיג יאהר.

אבער די קאפיטאליסטען האלטען אין איין טענה'ן, אז די ארבייטער פארדינען צופיעל, אז זייערע שכירות מוזען ארונטערגעריסען ווערען. די פאטריאטען, וועלכע האבען אין צייט פון קריעג געפלאכערט וועגען א קאמפף נעגען די ארבייטער אין צייט פון פריעדען, זוכען א בארעכטיגונג פאר זייערע אטאקעס אויף דעם „אינערליכען שונא". און געוויסע געזעלשאפטליכע שיכטען גלויבען אין דער „פעירי טייל" וועגען הויכע שכירות און אין דעם אז די פרייזען אויף לעבענסמיטלען זיינען פיעל געפאלען.

א בריעף צום רעדאקטאר

ווערטהער רעדאקטאר: —

דעם 28טען יאנואר זיינען די לידיס וויסט מייקערס פון עטליכע ניו הייווענער שעפער ארוים אין סטרייק פאר קירצערע שטונדען, העכערונג פון ווידזשעס און אנערקענונג פון דער יוניאן. זיי ווילען פארבעסערען זייער אייגענעם לעבען און ווילען אויך נים טאן קיין סקעב-ארביים פון ניו יארק. ביז יעצט האבען זיי נעארביים 53 שטונדען פאר פון 6 ביז 14 דאלאר א וואך. דער וויים פרעזידענט פון דער אינט. לידיס גארמענט וואירקערס יוניאן, מר. לעפקאוויץ, האט זיך געווענדעט צו דעם היגען ברענטש פון דער אידישער פעד. ס. פ. און דער ברענטש האט גערופען א קאנפערענץ פון 16 ארבייטער ארגאניזאציאנען, ווי די ברענטשעס פון ארבייטער רינג, פועלי ציון, יוניאנס, א. אז. וו., צו באטראכטען מיטלען, ווי צו העלפען די סטרייקערינס. די אידישע מיידלאך זיינען גלייך ארונטער און אויך א טייל איטאליענישע, נור ס'זיינען פארבליבען א געוויסע צאהל סקעבס, וועלכע ווערען פארטיידיגט דורך אלע פינסטערע כחות פון שטאדט אין דער צייט, ווען די אידישע „אויך-מיר-באסעס" באריהמען זיך, אז זיי וועלען קיינמאל נים באשעפטיגען קיינע אידישע מיידלאך, ווייל זיי זיינען רעוואלוציאנערקעס און „באלשעוויטשקעס". די פיקעטס ווערען ארעסטירט און דורך פארשידענע עדות, וועלכע פלאנטערען זיך יעדעס מאל, ווען דער לאיער נעהמט זיי אויפ'ן פארהער, ווערען די מיידלאך שטראפירט מיט געלד-שטראף. די מיידלאך זיינען אבער ענטשלאסען צו קעמפפען ביז א זיגרייכען ענד, און ווייזען די באסעס אז מיט בויאנעס וועלען זיי דעם סטרייק נים ברעכען.

יצחק יפה,
סעק. פון פרעס קאמיטע.

פאר זעהר פרידליכע מענשען אין באצוג צו זייער אייגענער בורזשואזיע און פאר זעהר קאמפלוסטיגע מענשען בנוגע צו די סאציאליסטען פון אנדערע לענדער.

אזוי זאגט איהר. און איהר האט א סך, א סך צו זאגען וועגען דעם דאזיגען ענין. און איך האלט זיך ביי מיינעם: זעהט, ווי ריעזיג עס איז אויסגעוואקסען די סאציאליסטישע מאכט!

און איך האלט זיך ווייטער ביי מיינעם: זעהט בכלל דעם פראגרעס, וואס מיר האבען שוין געמאכט, און איהר וועט באלד זעהן, וואס עס וועט ווייטער זיין. באטראכט — זאג איך — די גוואלדיגע ערפינדונגען, וואס מען האט געמאכט בעת דער מלחמה און זעהט, וואס פאר אן איבערקערעניש אין אונזער לעבען די ערפינדונגען וועלען ערשט מאכען.

וואס מיך אנבאלאנגט, זעה איך פאר זיך א וועלט א שנעלע, א וועלט א ראשיגע, א וועלט אן אנדערע, א וועלט א שפאגעל-נייע מיט נייע מענשען, נייע פיהרונגען, נייע באגריפען — אלץ ניי.

איך זעה:

א מענערשאפט מיט גלעזערנע אויגען, מיט פאפירענע אויערען, מיט לעדערנע קעפ, שטאלענע הענט און הילצערנע פים. דאס איז פון איין זייט. און פון דער צווייטער זייט א פרויענשאפט א גאנצע, א נאטירליכע, א לעבענסלוסטיגע און אן ארבייטענדע. און דאס איז זעהר ווירקליך און, אויב איהר ווילט, פיקאנט.

איך:

א דייטש פאלק, אן אונגאריש פאלק און א סך אנדערע פעלקער, וואס האבען פאר דער צייט פון דער מלחמה זיך אפגעוואוינט פון עסען און זיינען אפשר אין גאנצען פטור געווארען פונ'ם מאגען מיט'ן אפעטיט. און איך זעה שוין באצייטענס, ווי די גאנצע מענשהייט ווערט פטור פון דעם מאגען מיט'ן אפעטיט מיט דער געוועהנהייט צו עסען.

און דערנאך זעה איך שוין אלס רעזולטאט פון דעם פריהער געזאגטען:

א מענשהייט, וואס דארף נים עסען, דארף נים ארבייטען. און א מענשהייט, וואס דארף נים ארבייטען, איז א פרייע מענשהייט. פריי צו ליגען אויפ'ן בעט און שפייען אויף דער סטעליע. פריי צו שרייבען אין צייטונגען די עהרליכסטע מיינונגען. פריי צו ליעבען. פריי חתונה צו האבען און פריי זיך צו גט'ען. פריי ביים געבורט. פריי ביז'ן טוים. פריי און גליקליך שטענדיג און אייביג.

און איך זעה ווייטער:

אין רוסלאנד האט מען בעת דער מלחמה אויפגעהערט צו טרינקען. אין אמעריקא האט מען צו ענד פון דער מלחמה פארבאטען צו טרינקען. דערווייל רוסלאנד און אמעריקא און שפעטער די גאנצע וועלט. און די גאנצע וועלט, וואס איז פריי פון מאגען און פון ארביים — זעה איך — זיצט טאג און נאכט אין ליטעראַרישע און קינסטלערישע קאפען, זופט טעע און דעבאטירט.

און די ליכטיגסטע געדאנקען ווערען געבארען. און די נאבעלסטע אידעען ווערען פראפאגאנדירט. און די שעהנסטע שטיקער ליטעראטור ווערען געשאפען. און די גאנצע וועלט איז אזא קלוגע, אזא אויפגעקלערטע און אזא ליטעראַריש-קינסטלערישע.

און ביי אלעם דעם וועלען דאך קיין יובילעאומס און קיין ליטעראַרישע אווענדען נים זיין.

און אט אזוי זעה איך פאר זיך א גליקליכע מענשהייט.

און אויב עס וואלט ביי מיר אמאל געווארען א צווייפעל, טאמער וועט אזא מענשהייט זיך פיהלען אומעטיג, פארענטפער איך באלד די געשיכטע און זאג אזוי:

און אויב עס וועט אונז זיין לאנגווייליג, האט די לעצטע מלחמה אויך דאס פאראורזאכט. זי האט ערפונדען אזוי פיעל נייע, מאדערנע, וויסענשאפטליכע מעטאדען אוועקצושיקען מענשען אויף יענער וועלט, אז צו יעדער צייט וועט א פריינד קענען קומען צו א פריינד, אדער א בירגער צו זיין שטאאט אדער א פאלק צו דער נאציאנען-ליגע און אפעלירען: אומעטיג, פריינד מיינער!... און אין איין סעקונדע וועט דאס אומעטיגע לעבען זיין צו ענדע.

און די וועלט וועט זיך ווייטער לעבען אן אייביג זאטע, אן אייביג זארגלאזע, אן אייביג פרייע, אן אייביג גליקליכע.

ווי געפעלט אייך אזא וועלט?

די פוילישע דיכטערין פון אידישען עלענד

פון ל. לאקסאן.

גאנץ אפט פלעגט מען זי זעהן אויפ'ן מארק אין גראדנא. אט שטעלט זי זיך אפ און הארכט זיך צו, ווי די מארק־אידענעס שעלטען און קריגען זיך איבער א פאר גראשען פרנסה. און אט געהט זי צו צו א מארק־אידענע, נעהמט ארויס פון איהר קאשיק עפעס־וואס, וואס איז ווערט א קאפיקע אדער צוויי, און גיט איהר א גאנצען גילדען אדער א גריוונע און נעהמט קיין רעשטע ניט. ביי א צווייטער אידענע קויפט זי ווידער עפעס, גיט ווידער א גילדען אדער מעהר און פרעגט ביי איהר אוים וועגען איהר חיונה, וועגען איהר דירה, וועגען איהר מאן און איהרע קינדער.

קיינער האט ניט געוואוסט ווער זי איז און די מארק־ווייבער פלעגען זי רופען „די גוטע פריצ'טע", אדער „די גוטע פאניע". א, וויפיעל מאל פלעגען די עלענדע מארק־ווייבער מאכען שבת פון דעם געלד פון דער גוטער פריצ'טע!

און אמאל פלעגט די „גוטע פאניע" ווינטער פון אזוענד אריינגעהן אין א קלויז און א בליק טאן, ווי די עלענדע קלויזניקעס זיצען איבער די גרויסע פארשטויבטע גמרא'ס און שאקלען זיך, אדער זי פלעגט אריינגעהן ביי א אידען א מופלג און זיך מיט איהם דורכשמועסען וועגען עולם הבא, וועגען אידישע לעגענדען, וועגע די תנאים און וועגען דער אידישער אמונה. איהר האט געצויגען צום פראסטען הארעפאסנעם אידען, צום אידישען מופלג, צום אידישען רב.

שפעטער איז מען געוואהר געווארען, אז די דאזיגע „גוטע פריצטע" איז די פוילישע שריפטשטעלערין עליזא ארזשעשקא, וואס האט מיט אזוי פיעל ליעבע, מיט אזוי פיעל מענשליכקייט געשילדערט דעם אידען אין איהרע ראמאנען און ערצעהלונגען.

עליזא ארזשעשקא איז געווען גוט באקאנט מיט'ן אידישען לעבען, מיט די אידישע מנהגים און טראדיציעס, מיט די לעגענדען פון תלמוד און מדרשים. זי האט טיף אריינגעבליקט אין דעם אידען'ס נשמה און האט זי פארשטאנען. און איהר בליק אויפ'ן אידען איז געווען אן אלזייטיגער: זי האט גוט געקענט דעם אידישען מופלג, וואס לעבט מיט דער פאעזיע פון תלמוד און קבלה, זי האט אויך געקענט דעם איינפאכען הארעפאסנעם אידען, וואס לעבט אין דחקות און אין גוים. און איהר טיפע ליעבע צום אידישען פאלק האט זיך ניט באשרענקט מיט דער אידישער געגענווארט. אין איהר באוואוסטען ראמאן „מירטאלא" פון דער צייט פון חורבן האט די דיכטערין אריינגעבליקט אין דער הערליכער אידישער פארגאנגענהייט. אין דעם דאזיגען ראמאן שילדערט עליזא ארזשעשקא די לעצטע אידישע העלדען, וואס האבען זייערע לעבענס מקריב געווען אין קאמפף מיט די רוימער.

עליזא ארזשעשקא האט באלאנגט צו דער פוילישער אריסטאקראטיע, זי איז אבער געווען זעהר, זעהר ווייט פון דער אנגעבלאזענקייט פון דער פוילישער אריסטאקראטיע. די אריסטאקראטישע וועלט האט איהר ניט צופרידען געשטעלט.

יא, אזעלכע נאטורען ווי עליזא ארזשעשקא קענען זיך ניט צופרידען שטעלען מיט א וועלטעל פון א הייפעלע מענשען. זי איז געווען דורכגעדרונגען מיט ליעבע צו דער גאנצער מענשהייט, זי איז געווען געבענשט דערמיט, וואס געלערנטע רופען: „דאס קאסמישע געפיהל", ווען דער מענש פיהלט זיך באהעפט מיט דער גאנצער וועלט, מיט אלע מענשליכע ברואים אויף דער וועלט, ווי מיט דער גאנצער נאטור. קיינער פון די פוילישע שריפטשטעלער האט ניט געשריבען אזוי פיעל פון אידישען לעבען, ווי זי. אין איינער פון איהרע ערצעהלונגען פון אידישען לעבען שרייבט זי:

„גרויסער גאט! וועט איהר מיר מוחל זיין, וואס איך מאך אייך באקאנט מיט חיה איטע'ן די אלטווארג־הענדלערקע, וואס פארנעהמט אזא נידריגען שטאנד אין דער געזעלשאפט? וועט איהר נישט זאגען, אז דאס פאסט ניט און דאס איז איבריג? ווארום וואס פאר א שייכות איז פאראן צווישען אייך און אן אלטווארג־הענדלערקע? ענטשולדיגט! איך האב האלד די אלטע חיה איטע'ן און בעת איך קוק זי אן, דאכט זיך מיר שטענדיג, אז צווישען אונז איז דא אן ענגער בונד. און איך, און זי, ביידע צוגלייך געהערען מיר צו דער גרויסער, אומגליקליכער געזינד, וואס רופט זיך — מענשהייט. וואס אנבאלאנגט איהר נידריגען שטאנד אין דער געזעלשאפט, איז אויב א געזעלשאפטליכע לאגע וואלט אויסגעמאסטען געווארען מיט פראצע און ליידען, קאוויר איך אייך, אז חיה איטע די אלטווארג־הענדלערקע וואלט אויף איהרע עלטערע יאהרען אויסגעוואקסען זעהר הויך."

„ניט אלע מאל איז חיה איטע געווען אן אלטווארג־הענדלערקע. איהר פארגאנגענהייט... איך האב א מאדנע שטרעבונג צו טרעפען די פארגאנגענהייט פון אזעלכע באשעפעניסען מיט צוקנייטשטע פנים'ער, מיט רויטע אויסגעווייינטע אויגען. איינמאל, געדענק איך, האב איך געזעהן אין אן אויסלענדישער בילדער גאלעריע אזא סארט בילד. לאנג בין איך געשטאנען פאר דעם דאזיגען פארוועלקטען פנים און האב קיין אויפמערקזאמקייט ניט געשאנקען אויף אנדערע שעהנע לאנדשאפטען און וואונדערליכע בילדער פון דאמען אין זיידענע און סאמעטענע קליידער. איך האב נאר געקוקט אין די אויסגעלאשענע אויגען און האב זיך אליין געפרעגט: ווי האסטו אויסגעזעהן אין דער יוגענד? וואו האסטו געלעבט? וועמען האסטו געליעבט? וואסערע ליידען און פריידען, פעהלערען און מאטערניסען האסטו דורכגעלעבט און דורכגעפיהלט, איידער מ'האט דיר צום קבר געבראכט, וואו דו וועסט זיך לעגען אזא אויסגעמאטערטע?"

„וועט איהר מיר גלויבען? קיין זאך אין לעבען האב איך ניט געוואלט אזוי שטארק, ווי צו וויסען די געשיכטע, פון אנהויב ביז'ן אויסלאז, פון אלע ערנידריגטע, ארימע, שפל'ע, באליידיגטע, פון בייזען שיקזאל אויסגעמאטערטע?"

די גרעסטע מעלה פון עליזא ארזשעשקא, אלס שריפטשטעלערין, איז געווען איהר גוט הארץ. אפילו דארט, וואו זי האט געזעהן ארימקייט, אומויסענקייט, פארגרעבטקייט און זאגאר פארברעכען, האט זי געפיהלט, אז דאס איז נאר די אויבערשטע קארע. ניט אלץ, וואס גלאנצט איז גאלד, און זי האט געוואוסט, אז אונטער די גראבע, פראסטע קליידער קלאפט א מענשליך הארץ מיט די פיינסטע מענשליכע געפיהלען. און זי האט זיי אנטפלעקט פאר דער וועלט.

עליזא ארזשעשקא האט געגלויבט, אז דאס שלעכטס, וואס קומט פאר אין דער וועלט איז ניט, ווייל דער מענש איז בטבע א שלעכטער, נאר דערפאר ווייל דער מענש לעבט אין חושך פון דער אומוויסענהייט און ווי א בלינדער געהט ער דורך די וועלט. זאל נאר אריינשיינען דאס ליכט פון בילדונג, און דער נעכטיגער גזלן וועט זיך ארויסווייזען פאר דעם בעסטען ליבפולסטען מענשען. אין איהר ראמאן „דזורדזיא" באקענען מיר זיך מיט א רייהע פערזאנען, וואס האבען אוים אבערגלויבען גע'הרג'עט א מענשען, און וועלכע זיינען אין אמת'ן נאר ניט אזוי שלעכט, ווי עס קומט אוים אויפ'ן ערשטען בליק. נאך מעהר, פיאטער דזורדזיא, וועלכער איז איינער פון די, וואס האבען אויפגעהויבען די מארד־וואפען, איז פיעל בעסער און פיהלט א סך איידעלער און טיפער ווי מאנכע ריכטער, וואס טראגען ארוים א באשולדיגונגסאקט און פארשיקען מענשען אויף קאטארגע. אין איהר ראמאן „חאם", וואו סימבאליש טרעפען זיך צוזאמען די זינדיגע שטאדט מיט דעם דארף. באווייזט עליזא ארזשעשקא, אז ביי די „חאמעס" — אזוי רופט אן די שטאדט דעם פויער — לעבט אן איידעלער געוויסען, ווי ביי א סך פון די שטאדט־לייט, מעגען זיי אפילו זיין מענשען מיט בילדונג.

מיט א באזונדער ליעבע האט זי האלט געהאט איבערצו'חזר'ן דעם לעזער דעם אלטען טיפען געדאנקען, אז יעדער מענש דארף זיין בכח צו פארגעסען אן זיך און די קליינע אייגענע צרות, אום צו קענען זיך אריינפיהלען אין דאס לעבען פון צווייטען און דאס לעבען פון כלל. „דאס מענשליכע לעבען", — זאגט זי — „גיט אונז א סך קוואלען פון וואנען מיר קענען באקומען דעם באלזאם צו אלע אונזערע וועהטאגען. נאר אום צו באקומען דעם באלזאם מוזען מיר קענען פארגעסען א ווײלע אן דעם אייגענעם חומר. א מענש מוז קענען דערהויבען זיין נשמה אזוי הויך, אז זי זאל אלץ ליעב האבען און פיהלען צו אלץ א הדרת הכבוד.

אין אן אנדער ארט ערקלעהרט זי אונז דעם פראצעס פון צו באקומען דעם דאזיגען באלזאם:

„פון קורצזיכטיגען און בלינדען המון שיידט זיך אפ א הייפעל מענשען, וואס נייגען זייער בליק צום מענשליכען לעבענס־שטראם. מיט שארפזעהענדיגע אויגען, וואס זיינען באלויכט פון אן אינווענינסטען ליכט, זיינען זיי בכח צו זעהן אין דעם שטראם אלץ, אלץ. צוויי כחות לעבען אין די דאזיגע מענשען, א געזונטער נייגער, א חשק צו צוברעכען יעדען שאלעכץ, וואס לאזט ניט זעהן די יאדרע, און, צווייטענס, א ליבשאפט צום מענשען, צום לעבען בכלל, צו דער גאנצער וועלט. צוזאמען מיט די ביידע קרעפטען, וואס ווערען געבארען אין קאפ און אין הארצען, קומט נאך צו דער הייסער רצון אנדערע נוצען צו ברענגען, דעם פאלק צו דיענען מיט לייב און לעבען; מיט דער בילדונג פון מוח, מיט די געפיהלען פון הארצען. אט אזוינע מענשען — מען רופט זיי דענקער, פארשער, פאעטען — ענטדעקען אין לעבענס־שטראם דעם ברוד, אבער צוזאמען מיט'ן ברוד געפינען זיי קריסטאלען און פערלען, טראפענס בלוט און טראפענס פון מענשליכע טרערען. און זיי זאמלען צונויף די פערלען און טראפענס, טראגען דאס ארוים פון די ברודנע טיפקייטען און לעגען דאס צו די פיס פון דער מענשהייט, פארגרעסערען דערמיט די אוצרות פון מענשליכע אידעען און אידעאלען. נאר אזוינע מענשען זיינען בכח צו געפינען דעם זעלטענעם באלזאם."

ארזשעשקא האט באלאנגט צום דאזיגען הייפעל זעלטענע מענשען. זי געהט צום פראסטען פאלק, זי גראבט זיך אין'ם איינפאכען לעבען פון דארפישען פויער, פון פראסטען הארעפאסנעם אידען. ארומעטום זוכט זי פון דעם ברוד אפצושיידען דאס ריינע, דאס קריסטאלענע. און וויבאלד זי געפינט אין די ברודנע טיפקייטען א פערל, א קריסטאל, טראגט זי עס ארוים פאר דער וועלט און זאגט: זעהט, מענשען, ווי נאריש איהר זייט! צוליעב דעם ברוד ווילט איהר נישט זעהן דעם פערל; ווערט שארפזעהענדיגער א ביסעל און איהר וועט אויך מאכען אזעלכע ענטדעקונגען, ווי איך.

צווישען איהרע גרעסערע אידישע ווערק זיינען: „מאיר יאזעפאוויטש" און „עלי מאקאוור". אין „מאיר יאזעפאוויץ" האט עליזא ארזשעשקא געוואלט באשרייבען די אידישע נשמה מיט איהר ריינקייט און קדושה. זי האט זיך באמיהט צו ווייזען דער־קריסטליכער וועלט די גרונד־פרינציפען פון דער אידישער גייסטיגער קולטור צוליעב וועלכע דער איד ברענגט אזוי פיעל קרבנות. ניט נאר האט זי געשילדערט די פארגליווערטע אידישקייט, נאר אויך די נייע שפראצונגען אויפ'ן אלטען אידישען בוים.

„עלי מאקאוור" איז גאר ניט קיין סימפאטישער טיפ. ער איז די אורזאך, פאר וואס דאס פוילישע דארף געהט אריבער אין פרעמדע הענד. עלי מאקאוור נוצט אוים די פעהלערען פון די פוילישע פריצים, כדי מיט דער צייט אריינצוקריגען זייערע מאיאנטקעס. דאס איז א שפין, וואס כאפט אריין אין נעץ די ארימע פליגען און זויגט זיי אוים ביז אויף טוים. אבער אויך אין דעם פאל ווייזט ארזשעשקא ניט ארוים קיין האס צו עלי מאקאוור, זי זייהט ניט קיין שנאה. זי באווייזט, אז דא איז ניט דער איד שולדיג, נאר די פארדארבענהייט פון פוילישען פריץ. צווייטענס, אז חוץ דעם אידען זיינען דא פאליאקען, וואס טוען דאס אייגענע, וואס עלי מאקאוור. מאקאווער איז ווי א שפין פאר'ן פוילישען פריץ, אבער ניט פאר זיינע אייגענע ברידער. מאקאוור לעבט מיט א דאפעלטער מאראל; וואס ער ערלויבט זיך קעגען די גוים, וועט ער זיך קיינמאל נישט ערלויבען קעגען אידען. צוליעב די אויבינע אפגעשיידענקייט איינער פון אנדערען, איז דער איד ניט מסוגל צו קוקען אויפ'ן פאליאק ווי אויף אן אייגענעם. און ארזשעשקא חזר'ט איבער די אלטע ווערטער: זעהט, אז די מענשען זאלען ווערען געבילדעטער, אויפגעקלעהרטער און די אפגעשיידקייט וועט פארשווינדען. אן אויפגעקלעהרטע אלי מאקאוור וואלט אנשטאט שאדען געקענט ברענגען די גרעסטע נוצען.

חוץ די צוויי דערמאנטע זאכען האט ארזשעשקא געשריבען אנדערע קירצערע ערצעהלונגען פון אידישען לעבען: „שמשון הגבור", „גדליה", „גיב א בלום", „רינגען" און אנדערע.

ארזשעשקא האט אויך געהאט א גאנץ ברייטע ידיעה אין פילאזאפיע און אין נאטור־וויסענשאפט. זי איז געשטארבען אין 1910 אין עלטער פון 68 יאהר.

אין סטרייק

פון מרים קארפילאוו.

דער רייכסטער פון די בראדווייער פאטאגראפערס האט פון די מעהרסטע טעאטערע גרויסע ארדערס אנגענומען און די ארימע ארבייטער זיינע האבען באשלאסען אז דאס איז די בעסטע צייט געווען א פארדערונג פאר בעסערע באדינגונגען ארויסצושטעלען.

א באהאלטענע אבער טיכטיגע פראפאגאנדע איז אין רעטושארען־אפטיילונג אנגעפיהרט געווארען. ווי קליין די צאהל (ארום 40) ארבייטער עס זיינען דארט געווען, האבען זיך צווישען זיי א היבש ביסעל פון פארשידענע נאציאנאליטעטען געפונען. און אויף די אידישע, די שפראכען קענער, איז אויסגעפאלען דער גורל די איבריגע צו אגיטירען.

מעהר צרות ווי מיט אלעמען האט מאשא מיט איהר שכנ'טע, קנוט האמסון'ס א לאנדס־מיידעל, פריאקען אנסאווער, געהאט. „א מענש", האט זי אין געבראכענעם ענגליש געזאגט, „אז ער האט נאר ארבייט, דארף ער זיצען און ארבייטען, ניט זוכען קיין טראבעל. די רוסישע זיינען אונרוהיגע מענשען; אז איינעם פון זיי איז ניט גוט, מאכט ער אזוי, אז אלע זאלען זיין אונצופרידען. מיט זיך צוגלייך זוכט ער אלעמען צו מאכען בעסער. ער זארגט זיך פאר אלעמען און אלע דארפען זיך פאר איהם זארגען!"

„אזוי דארף עס זיין: איינער פאר אלעמען און אלע פאר איינעם", — האט מאשא גוטמוטיג געזאגט.

„אבער דערפון קומט ארוים טראבעל!" — האט די נארוועגישע אויסגערופען. „פאר אזא זאך ווי וועלען מעהר וויפיעל מ'גיט קען דער באס בייז ווערען און נאר די ביזנעס צומאכען!"

„נו, דאס וועט ער ניט טאן", האט מאשא געזאגט. „בייז ווי ער זאל ניט ווערען, וועט ער זיך אפילו קיין ארדער ניט לאזען אנווערען"...

פריאקען אנסאווער האט אונצופרידען, ווי פאר זיך, פראטעסטירט געגען די נייע ארדנונג וואס די אונצופרידענע האט זיך פארוואלט איינפיהרען. זי האט זיך פאר די רייכע אנגענומען: זיי איז אויך ניט גוט. זיי האבען אויך ניט אלץ וואס זיי ווילען. זיי האבען זייערע טראבעלס, און זי וועט זיי ניט טראבלען. זאלען זיך די וואס ווילען געהן סטרייקען, זי וויל ניט.

מאשא האט איהר רוהיג געענטפערט, אז — — ווי זי וויל ניט, וועט זי מוזען געהן מיט אלעמען, ווען ס'וועט דערצו קומען, ווייל אויסער דעם וואס עס קען זיין ניט אנגענעהם אליין אין גאנצען פלאץ צו פארבלייבען, איז עס נאך דערצו מיט א געוויסע געפאהר פארבונדען; די באיעס וועלען עס ניט וועלען ליידען, און אז מ'וועט ניט געהן מיט גוטען וועלען זיי הייסען מיט בייזען. — — מ'דארף זיך פריהער גוט באדענקען וואס דאס הייסט... און מ'דארף גיכער דענקען ווייל... מארגען, קען זיין, וועט שוין ניט זיין קיין צייט צו דענקען, מ'וועט דארפען געהן.

ביים מיטינג, וואס מ'האט דעם אווענד פאר דעם „מארגען" אפגעהאלטען, איז באשלאסען געווארען, אז אלע זאלען קומען צו דער ארבייט. קיין איין דעטער

בריעף פון שיקאגא

אונזערע סטרייקס אין ניו יארק רופען ארויס באגייסטערונג אין שיקאגא

פון מאריס זיסקינד.

באגייסטערט פון דעם זיעג, וואס די וויסט, דרעס און אנדערע פרויען־ארבייטער האבען אין ניו יארק אין זייער קאמף געגען די ארגאניזירטע באסעס פון דער פרויען קליידער אינדוסטריע, האבען די וויסט, דרעס, קימאנא און וואייט גודס וואירקערס פון אונזער שטאדט באשלאסען דורך זייער לאקאל 100 באלד אנצופאנגען א ריזיגען קעמפיין צו ארגאניזירען די אינדוסטריע און פאדערען א 44 שטונדיגע ארבייטס־וואך, העכערע ווייזשעס און אנערקענונג פון דער יוניאן.

דיעזער באשלוס האט די צושטימונג פון גענאסע שלעזינגער, פרעזידענט פון דער אינטערנעשאנאל ליידיעס גארמענט וואירקערס, און פון דעם דזשענעראל עקזעקוטיוו באארד פון דער אינטערנעשאנאל.

גענאסע שלעזינגער האט צוגעשיקט א טעלעגראמע צום דזשענעראל ארגאנייזער, גענאסע האכמאן, אז ער זאל באלד אנפאנגען די ארבייט ארויסצושטעלען דיעזע פאדערונגען און ער זאל באלד אנפאנגען א שטארקען קעמפיין דורכצופיהרען אין לעבען דיעזע קאנדיציאנען, וועלכע די גאדעל אינדוסטריע פון די מענער און פרויען־ארבייטער האט זיך געשטעלט אלס אויפגאבע.

געזאגט און געטאן. לאקאל 100 האט זיך צוגעגרייט פאר דיעזען שריט. שוין א פאר מאנאטען ווי מען ארבייט צו מאביליזירען די כחות. איצט, ווען דער סיגנאל איז געגעבען געווארען, וועט ניט אויסגעלאזען ווערען קיין זאך וואס קען העלפען איינצופיהרען 44 שטונדען א וואך ארבייט פאר אלע פרויען־ארבייטער אין דער פרויען קליידער אינדוסטריע פון שיקאגא.

עס ארגאניזירען זיך אויך גאנץ געשמאק די פרעסערס און קאטערס פון די וויסט, דרעס און וואייט גודס טריידס. אין דיעזע ברענטשעס פון דער אינדוסטריע ארבייטען מעהרסטענס מענער און זיי האבען דערפיהלט די שאנדע און דעם וועהטאג פון ניט זיין ארגאניזירט, קומען זיי טאקע אין דער יוניאן און שליסען זיך אן אונטער דער פאהן פון דער אינטערנעשאנאל ליידיעס גארמענט וואירקערס יוניא און ווי עס זעהט אויס וועט עס גאר ניט לאנג דויערען און די צוויי וויכטיגע אפטיילונגען פון דער אינדוסטריע וועלען זיין ארגאניזירט אלס ברענטש פון לאקאל 100.

* * *

לעצטען שבת אוונד איז אפגעהאלטען געווארען דער יעהרליכער באל פון לאקאל 100 וויסט און דרעס מייקערס יוניאן.

אז דער באל איז געווען א פינאנציעלער ערפאלג איז איבעריג צו זאגען. דער האל איז געווען איבערפילט מיט יונגע מיידלעך און יונגע לייט, וועלכע האבען זיך משמח געווען מיט דער שמחה פון דער יוניאן.

דער באל איז אויך געווען א מאראלישער ערפאלג. עס איז געווען א פארגעניגען צו זעהן ווי די בעאמטע, די מיטגליעדער פון דער עקזעקוטיווע, דער דזשענעראל ארגאנייזער און אלע טעטיגע מיטגליעדער פון דער יוניאן האבען געארבייט ווי די ביהנען; די שכינה האט גערוהט אויף זייערע פנים'ער. מען האט געקענט זעהן, אז די שווערע ארבייט פארשאפט זיי גייסטיגען פארגעניגען.

גענאסע האכמאן איז געווען זעהר „ברוטאל", ווען ער האט אפגעשטעלט דעם טאנץ און פון דער באלקאני פון האל געהאלטען א רעדע צו די הונדערטער מיידלעך וועגען דעם קאמף וואס די יוניאן נעהמט אויף איינצופיהרען 44 שטונדען א וואך אין דער פרויען קליידער־אינדוסטריע אין שיקאגא. ווען ער האט אנאנסירט, אז גענאסע שלעזינגער האט טעלעגראפירט, אז די יוניאן זאל באלד אנפאנגען א ריזיגען קעמפיין דאס דורכפיהרען אין לעבען, האבען די מיידלעך און די יונגע לייט שטורמיש אפלאדירט די באקאנטמאכונג.

די פיאנערען פון דיעזען לאקאל קלייבען איצט נחת. זיי זעהען, אז די זריעה, וואס זיי האבען פארשפרייט, פאנגט שוין אן ברענגען פרוכט. די עטליכע מיידלעך, וועלכע האבען ניט פארלארען דעם מוט און זיינען געשטאנען פעסט פאר זייערע פרינציפען און ניט אויפגעגעבען די האפנונג, זעהען זייער זיעג נאהענט.

עס איז ווירקליך צו באוואונדערען דעם אויסדויער און „סטייאינג פאוער", ווי דער אמעריקאנער זאגט, פון א געוויסער צאהל קלאסענבאוואוסטע מעמבערינס פון לאקאל 100. זיי האבען געקעמפפט און פארלארען א סטרייק; זיי האבען געזעהן א שווארצע במארע פארשפרייט זיך איבער זייערע קעפ; זיי האבען אבער ניט פארלארען דעם מוט און האבען אנגעהאלטען זייער יוניאן מיט ווניג מעמבערס, אבער מיט א פעסטען גלויבען און א סך האפנונג, און איצט זעהען זיי ווי זייער יוניאן וואקסט און ווערט א לעבעדיגע קראפט אין דער ארבייט צו ארגאניזירען דער אינדוסטריע.

זייערע אויגען זיינען געריכטעט אויף ניו יארק. זייערע הערצער קלאפען צוזאמען מיט די הערצער פון די קעמפפענדע און זיגרייכע וויסט און דרעס־מייקערס פון ניו יארק, און זיי האפען אין קורצען צו שטעהן אויף דער זעלבער מדרגה ווי זייערע ניו יארקער שוועסטער.

דער באל האט זיי געגעבען מאטעריעלע כחות אנצוגעהן מיט זייער ארבייט צו ארגאניזירען זייערע פארשקלאפטע שוועסטער און האט זיי אויך געגעבען א מאראלישע באפרידיגונג אין פארגלייך מיט א יאהר צוריק, ווען זיי האבען ניט געהאט קיין ערפאלג.

לאקאל 100 פארדיענט גראטולירט צו ווערען און פארדיענט די שטיצע און הילף פון דער אינטערנעשאנאל אין זייער חשק צו ארגאניזירען די טויזענדער, וועלכע שטעהען אין וועג פון דער באפרייאונג ניט נאר פון זיך אליין, נאר פון די וועלכע קעמפפען אונערמיעדליך צו ברענגען בעסערע צייטען פאר אלע פרויען־ארבייטער פון דער פרויען קליידער־אינדוסטריע.

שיקאגאער אינטערנעשאנעל לאקאלס גרייטען זיך צום קאמף

פון ה. שנייד.

דעם אמת זאגענדיג האב איך געווארט אז עמיצער פון די אייגענע מיטגליעדער פון דער אינטערנעשאנאל זאל עפעס שרייבען פאר דער „גערעכטיגקייט" פון שיקאגא און אנוויזען אז שיקאגא איז ווירקליך ניט אבגעשטאנען אין טעטיגקייט פון אנדערע שטעדט. ליידער, פאר דער אדער יענער אורזאכע, איז שוין ערשינען דער 6טער נומער און קיין ווארט פון שיקאגא, א חוץ א באגריסונג בריוועל פון ברודער סאלאמאן. די ברייטע מיטגליעדערשאפט פון דער אינטערנעשאנאל קאן נאך דאריבער מיינען אז שיקאגא איז גאר אויף דער וועלט ניטא. אבער עס איז ניט אזוי. די שיקאגאער לאקאלס פון דער אינטערנעשאנאל לעבען, ארבייטען פיבערהאפט און טוען גאר גוטע ארבייט.

איך וועל ניט געהן דא איך געבען אן אלגעמיינעם איבערבליק איבער אלע טעטיגקייטען. איך וועל נור ארומנעהמען די קלענערע לאקאלס פון דער אינטערנעשאנאל.

צו ערשט וועגען די ליידיס טיילארס לאקאל 104. דיעזער לאקאל איז דורכ'ן לעצטען יאהר געוואקסען צו אזא שטאנד אז עס איז א פרייד צו באריכטען. לעצטען יאהר אין דער צייט האט דער לאקאל קוים געהאט גענויע צוויי הונדערט מיטגליעדער. און די שפעטער וואס זיי האבען קאנטראלירט האבען אויך ניט געהאט קיין ממשות. די מינימום סקייל איז געווען 26 דאלאר א וואך, אבער וויפיעל האבען עס געקראגען? איצט איז די סקייל 30 דאלאר א וואך. און ווי עס שיינט, איידער דיעזע קארעספאנדענץ וועט זיין געדרוקט, וועלען זיי האבען א מינימום פון 33 דאלאר א וואך. איצט פארמאגט שוין דער לאקאל גענויע 5 הונדערט מיטגליעדער. און א חוץ דעם איז זיי געלונגען צו ארגאניזירען די אלטערישאן ארבייטער פון כמעט די גאנצע שטאדט.

ווען איך שרייב דיעזע צייליען פיהרען זיי א סטרייק אין די אלטערישאן סטארס. און עס איז זיכער אז ווען איך וועל שרייבען מיין צווייטע קארעספאנדענץ — אויב דיעזע וועט זיין געדרוקט. (ווי איהר זעהט האט איהר אומזיסט געצווייפעלט. אדרבא, שרייבט וואס אפטער, ווען איהר האט אינטערעסאנטעס צו באריכטען. — רעד.), וועט דער סטרייק שוין זיין א געוואונענער.

עס איז פאראן נאך זעהר פיעל אינטערעסאנטע זאכען צו שרייבען פון דעם לאקאל 104, אבער ווערענד זיי שטעהען איצט אין קאמף מיט די דעפארטמענט סטארס פון דער אלטערישאן ליין און דער גאנצער לאקאל איז ערב א גענעראל סטרייק פאר 44 שטונדען א וואך אין גאנצען טרייד, וועט זיין איבריג איצט וועגען דעם צו שרייבען. ווען דער זיעג וועט זיין א פאלקאמענער וועלען מיר דאן שרייבען, וועגען די ליידיס טיילארס גאר באריכות.

נו, איצט א פאר ווערטער וועגען די עמבראידערי ארבייטער.

אין שיקאגא, דארפט איהר וויסען, איז די עמבראידערי ליין נאך גאר א יונגע. און קיין גרויסע אינדוסטריע איז זי אויך ניט. און די מעהרסטע ארבייטער וואס זיינען באשעפטיגט אין די עמבראידערי ליין זיינען קריסטען און טאקע אמעריקאנער. אין אלע ברענטשעס פון דער אינטערנעשאנאל איז אימער געווען א יוניאן טעטיגקייט שוין פאר יאהרען און יאהרען. אבער ביי די עמבראידערי ליין איז קיין מאל ניט געווען קיין יוניאן טעטיגקייט.

איז אבער געקומען אויך די צייט ווען די עמבראידערי ארבייטער האבען זיך גענומען צו דער ארבייט! און לעצטענס האבען זיך אייניגע ארבייטער געווענדעט צום שרייבער פון דיעזע צייליען זיי צו העלפען זיך ארגאניזירען. און דער רעזולטאט איז, נאך א צוויי וואכען ארגאניזאציאנס ארבייט איז עטאבלירט געווארען אן עמבראידערי ארגאניזאציאן פון א הונדערט מיטגליעדער!

די עמבראידערי מאנופעקטשורערס האבען דערפיהלט אז זייערע ארבייטער געהען זיך ארגאניזירען און האבען באלד גענומען זוכען אלערליי מיטלען אבצוהאלטען דעם „חשק" פון די ארבייטער פאר ארגאניזאציאן. צו אונזער פרייד זיינען אלע די וועלכע האבען אנגעפאנגען די גוטע ארבייט, אזעלכע וואס פארשטעהען די טריקס פון די באסעס און זיי האבען עס אויסגענוצט אין נאך מעהר אקטיוויטעט.

עס איז פאראן א האפנונג אז דיזער טרייד וועט באלד זיין אין שיקאגא א גוטער לאקאל פון דער אינטערנעשאנאל, און זיי וועלען קריגען גוטע ארבייטס־קאנדיציאנען ווי עס פאסט פאר ארבייטער צו קריגען אין דער איצטיגער צייט.

* * *

די ליידיס וויסט מאכער לאקאל 100, איז איצט אין רעכטען מיטען „קאך." די אינטערנעשאנאל מיטגליעדער פון לאנד וויסען אז שיקאגא'ער וויסט מאכער האבען מיטגעמאכט א גרויסען גענעראל סטרייק מיט א פאר יאהר צוריק. עס איז געווען א ביטערער קאמף. די וויסט מאנופעקטשורערס האבען דעמאלט אנגעווענדעט מיטלען צו באקעמפפען די סטרייקער, אזעלכע וועלכע די גרעסטע פארביסענע ארבייטער פיינד קאנען זיך נאר ערלויבען. דער סטרייק איז געווען א לאנגער, די סטרייקערינס האבען געוויזען אז זיי קאנען ווידערשטעהן די גאנצע ברוטאליטעט. אבער זיי האבען געמוזט מאכען א „רעטריט" פאר א קורצער ווייל כדי צו קאנען ווידער אנזאמלען נייע כחות און מיט נאך שטארקערע איבערגעבענהייט דורכברעכען די וואנט פון אליין הערשאפט פון די בעלי בתים.

די צייט איז איצט געקומען.

די אינטערנעשאנאל האט אהער געשיקט ברודער האכמאן'ען, וועלכער האט באלד גענומען טאן די נויטיגע פריפערדנעס ארבייט, און אין א קורצע צייט איז איהם געלונגען צוזאמען צו נעמען די נויטיגע כחות פאר א נייעם קאמף. און איצט, ווען איך שרייב די שורות ווערט געמאכט די לעצטע פארבערייטונג פאר א קאמף מיט די בעלי הבתים.

די איבערגעבענהייט פון די טעטיגע מיטגליעדער איז אומבאשרייבליך. זיי זיינען פארטיג מקריב צו זיין זייער גאנצען כח. און עס איז צו האפען אז דיזער קאמף וועט געקרוינט ווערען מיט ערפאלג.

* * *

די אינטערנעשאנאל מיטגליעדער איבער'ן גאנצען לאנד קאנען ערוווארטען פון שיקאגא זעהר גוטע נייעס. איך האב נאר באריהרט א קליינעם [illegible] ארבייט וואס ווערט דא [illegible] האב נאך צו דערצעהלען פון ד[illegible] קאוט מאכער וועלכע זיינען א שעהנער בלום אין דעם אינטערנעשאנאל גארטען. אבער איך וועל דאס טאן א צווייטען מאל.

די קלאוק מאכער גרייטען זיך אויך צו באנייען זייער אגרימענט און וועגען זיי איז דאך געווים פאראן וואס צו שרייבען. נאר אויך וועגען זיי וועלען מיר לאזען אויף א צווייטען מאל.

קורצע שמועסן

צווישען דעם רעדאקטאר און די לעזער.

א קלאוקמאכער. — נו, איהר האט אונז ווירקליך איבערראשט מיט אייערע פראגען. א קלאוקמאכער, וואס ווערט באטראכט אלס די שטעטצע פון דעם אידישען ארבייטער אין דעם פרט פון אינטעליגענץ, און זאל שטעלען אזעלכע קלאץ־קשיות! אלזא, הערט־זשע: קיינער מיינט ניט, אז די קארס, די באסעס, די טרייגס זאלען ניט מעהר פאהרען ווי זעקס שטונדען, אזוי אז ווען איהר געפינט זיך אויפ'ן וועג קיין שיקאגא, זאל אייער צוג, וואס איז אפגעפאהרען 6 שטונדען, בלייבען נעכטיגען וואו־עס־איז, ביז די טריין־ארבייטער וועלען זיך גוט אויסשלאפען, נעהמען א וואנע, א גוטען ברעקפעסט און דאן ווייטער פאהרען. ניין, ניט דאס מיינט מען. נאר, פאר וואס זאל ניט מעגליך זיין, אז אויף אייער באהן־צוג זאלען יעדע זעקס שטונדען שטעלען זיך צו דער ארבייט נייע, פרישע, אויסגערוהטע ארבייטער? עס איז דען אזא דוחק אין ארבייטער, אז מען זאל עס ניט קענען אויספיהרען? און דאסזעלבע איז מיט די בארבערס, אין וועמען איהר צילעוועט זיך עס, און אויך וועמען איהר האט א גאנץ באזונדערען כעס, און וועמען איהר רופט מיט'ן נאמען „עגאאיסטען". וואו שטעהט עס געשריבען, אז א בארבער מוז ארבייטען פון 8 ביז 8? ווארום קען עס ניט געמאכט זיין, אז אין דער צייט פון אכט ביז אכט זאלען ארבייטען צוויי בארבערס, ניט ביידע צוזאמען, נאר איינער נאך דעם אנדערען, און ביידע זאלען קריגען א גענוג גרויסען ווייזשעס צום לעבען? אי וואס, דער הער־קאט וועט אייך קאסטען דאן, זאגען מיר, 75 סענט. נו, וואס קען עס אייך שאדען, אויב איהר, אלס קלאוקמאכער, וועט אויך פארדיענען מיט עטליכע דאלאר מעהר א וואך? און אויב איהר זאלט נאך קענען אויספיהרען ארבייטען קירצערע שטונדען, און ווערען פריי פון דער ארבייט ניט אום 7 אין אוונט, נאר שוין אום 4 אדער 5, נו ווער שטערט אייך צו נעהמען אייער הער־קאט פריהער? ניין, ליעבער קלאוקמאכער, דאס, וואס די בארבערס פארלאנגען, איז ניט, ווי איהר מיינט, עגאאיזם, נאר טאקע יוניאניזם.

דזשעק פליישנער. — לאמיר עס מאכען קורץ. איהר דיסקוטירט אין אייער בריעף די פראגע, ווארום זאלען אין אייער שטאדט, אין באסטאן, זיין צוויי לאקאלס מיט צוויי באזונדערע טשארטערס, וואס פיהרט צו איבעריגע סכסוכים און אמאל נאך צו ערגערעס, אז עס האט געקענט עקזיסטירען איין לאקאל? די טענה אייערע איז זעהר א גערעכטע, און מיר האבען דא אין ניו יארק געהאט פונקט אזעלכע צרות פון אזא פאנאנדערטיילונג, ביז עס איז געפונען געווארען אן אויסוועג. וואהרשיינליך וועט עס קומען אויך צו א מאלק אין באסטאן. מיר זעהען אבער ניט איין, וואס דערצו וואלט געקענט העלפען אייער בריעף, וועלכער איז ליידער אזוי ניט גוט אנגעשריבען, אז עס וואלט אונז גענומען א פאר שטונדען איהם איבערצושרייבען און ער וואלט, אפשר, אויך דאן ניט געפיהרט צום ציעל, ווייל, ווי איהר שרייבט דאך אליין, האט גאר ווייניג געהאלפען דאס קומען פון שלעזינגער, בראון, זיגמאן און אנדערע. שליסט אבער ניט פון דעם ענטפער, אז מיר זיינען ניט איינפארשטאנען מיט אייך. פונקט פארקעהרט, מיר דענקען, אז דער הערשענדער סעפאראטיזם איז העכסט געפעהרליך, אבער ער איז דער רעזולטאט פון דעם קראפט־יוניאניזם. דער גאנצער באזיס פון יוניאניזם דארף געענדערט ווערען, דער יוניאניזם מוז ווערען פאלשטענדיג אן אינדוסטריעלער, און דאן וועלען במילא באזייטיגט ווערען אזעלכע איבלען, אויף וועלכע איהר באקלאגט זיך מיט פולען רעכט.

מ. ס—מאן. — ווידער ניט געלונגען. עס איז דאך גאר קיין פאעזיע ניט, נאר א גאנץ בנאלע געגראמטע, כלומרשט, לעבענספילאזאפיע.

מ. פ. ג. — פאר אונזער שלעכטער האנדשריפט בעטען מיר ווירקליך אום ענטשולדיגונג. עס איז אונז ארויס גאר פון זינען, אז נאר געצעהלטע מענשען, זאגאר צווישען שריפטזעצער, קענען איהר בייקומען. אגב איז אט די דאזיגע האנדשריפט געווען אין אנפאנג די אורזאכע פון אונזערע ענטפערס דורך דער צייטונג, פון וואס מען קען דרינגען, אז אמאל קען אויך פון עטוואס גאנץ שלעכטעס ארויסקומען עטוואס גוטעס. נון,

דער פראבלעם פון א היים פאר דער ארבייטער־מיידעל

פון דזשוליעט סטוארט פאינטץ

אײנע פון די ערנסטע פראגען אין דעם לעבען פון דער ארבייטער פרוי, איז ווי צו געפינען א היים. כאטש די לעבענס־באדינגונגען פון דער ארבייטס־פרוי זיינען ניט ווייניגער וויכטיג פאר איהר ווי די ארבייטס־באדינגונגען, איז פארלויפיג צו דעם כמעט נאר קיין אויפמערקזאמקייט ניט געשענקט געווארען, ניט פון דער ארבייטס־פרוי אליין און ניט פון די וואס זיינען פאראינטערעסירט אין העלפען איהר אויסבעסערען די לאגע. די פראגע, וואו צו וואוינען איז פאר איהר א גאנץ ערנסטע. די בעלי בתים, וועלכע פארנעהמען זיך מיט דער „עפישענסי" פון די ארבייטער אלס מאשינען, האבען עטאבלירט די שעפער אין וועלכע הונדערטע טויזענדע ארבייטער פרויען פארברענגען זייער לעבען, און די ארבייטער שטרענגען זיך אן, דורך זייער אייגענע באארדס, ווי א שטייגער, דער „דזשוינט באארד אוו סאניטארי קאנטראל," צו זעהן, דאס אין שאפ זאל כאטש אייניגערמאסען זיין ריין און ערטרעגליך. ווען דיזעלבע ענערגיע און דיזעלבע סומע געלט וואס ווערט פארברויכט אויפצופאסען אויף די שעפער וואלט פארברויכט געווארען צו ארגאניזירען ארבייטער היימען, וואלטען מיר זיכער שנעלער דערגרייכט א בעסערע וועלט.

עס איז ניט נויטיג צו דערמאנען דער ארבייטס מיידעל די אומבאקוועמליכקייט וואס זי האט און די צרות וואס זי לייד אין די עטליכע שטונדען וואס זי דארף געניסען דאס פארגעניגען פון לעבען. נאכ'ן שווערען טאג ארבייט אין שאפ, וואלט זי געגליכען קומען א היים, אין א ריינעם, שטילען אייגענעם ווינקעל, וואו צו קאנען זיך אפרוהען און זיך געפינען אין אן אנגענעהמער אטמאספערע. און איז דאס דען אזוי פיעל, ווען עס ווערט פארלאנגט פאר דעם גאנצען טאג ארבייט וואס ווערט געווידמעט צום גאט פון פראפיט, — א קליין צימערעל, עטוואס גרעסער ווי א קאסטען, מיט לופט און זונשיין, א שטיקעל פלאץ צום לעזען און א פלאץ וואו צו טאן די נויטיגע הויזארבייט, א פלאץ וואו אמאל אויפצונעמען פריינד אדער קאמעראדען? גאנץ אנדערש זעהט אבער אויס אין דער ווירקליכקייט דאס בילד פון דער ארבייטער מיידעל'ס לעבען! אן עלענבויגען קאמף פאר א פלאץ אין א סטריט קאר אדער די סאבווי, א לאנגע רייזע אין אן אנגעפאקטער קאר דערשטיקט צו ווערען, אהן א פלאץ זיך צוזוזעצען, וואס מאכט אייך נערוועז, און דאס אריינקומען אין אן אומעדיגער, קליינער רומקע, ערגעץ אין א וואנט, מיט גאנץ ווייניג לופט, און אפט דארף מען נאך דארט וואוינען זאלבענאנד. דער קליין צימערעל געפינט זיך אין א קליינעם פלעט, וואו עס וואוינען מאן און ווייב מיט קינדערלאך און די „מיסעס", וועלענדיג פארדינען א פאר עקסטרא דאלאר, גיט אפ דער מיידעל שטיקעל פון דעם ענגען פלאץ וואס זי האט פאר איהר אייגענער פאמיליע. די מיידעל וואס דינגט דעם צימער ווערט אזוי נאך קינצליך אריינגעשטויסען אין א פרעמדען פאמיליען לעבען, אין וועלכען זי מוז זיך פיהלען אלס א ניט געבעטענער גאסט.

אונטער אזעלכע אומשטענדען קאן זי קיין מאל ניט זיין אליין פאר זיך. זי האט זעלטען ווען א שטילע, רוהיגע מינוט. וואשען און פרעסען מוז זי אין דער אלגעמיינער קיך. קוים א שטיקעל פלאץ וואו צו שלאפען. אלע לעבענס־פונקציאנען מוזען געטאן ווערען דורך אנווארפען זיך אויף יענעם. אפילו אונטער די בעסטע אומשטענדען, ווען זי קאן שוין יע זיך פארגינען האבען א גוטען, ריינעם, צימער מיט לופט און זונשיין, האט זי נאך אלץ ניט דאס געפיהל, אז זי האט שוין געפונען א היים.

די ווייטקייט צווישען שאפ און דער היים איז אויך א וויכטיגע פראגע צום באטראכטען. אין ניו יארק און אין אנדערע אינדוסטריעלע צענטרען, דארפען די ארבייטער מיידלעך אויסקלייבען, ענטווערער וואוינען אין ענגען, צוזאמענגעפאקטען, אונגעזונטען געגענד, אדער פארברויכען א טייל פון דעם שווער פארהארעוועטען געלט, און א גרויסערן טייל פון זייער צייט, וואס איז נאך טייערער ווי געלט, דאס ארומפאהרען אהין און צוריק, צו דער בעסערער נאכבארשאפט.

אט דאס מקריב זיין פון צייט און געלט, איז כמעט דאס זעלבע ווי א פארלענגערונג פון דער ארבייטס־צייט און א פארקלענערונג פון די שכירות, און איז געוועהנליך אויך שעדליך פאר'ן געזונד. דא איז ווירקליך דא ווייניג פון וואס זיך אויסצוקלייבען, בלויז צווישען טייוועל און דעם טיעפען ים.

די איצטיגע לעבענס צושטאנדען פון דער ארבייטס פרוי קאנען לענגער ניט געדולדעט ווערען. דעם ארבייטער'ס רעכט צו א היים מוז ווערען שארף ארויסגעשטעלט.

די ענגלישע רעגירונג, צום ערשטען מאל אין דער געשיכטע פון איהר הונדערט יעהריגער אינדוסטריעלער ערפאהרונג, האט איצט אויפגעוואכט, איינזעהענדיג די נויטיגקייט פון בעסערע היימען פאר'ן ארבייטער פאלק, און איז פארטיג צו פארברויכען גרויסע סומען געלט צו בויען ארבייטער היימען. אין פאריז, ווי מיר דערוויסען זיך, דער צענטער פון דער פראנצויזישער קליידער אינדוסטריע, אין וועלכער עס זיינען באשעפטיגט טויזענדער פרויען, ווערען געמאכט גרויסע פלענער צו באזארגען די ארבייטער פרויען מיט בעסערע היימען. דא אין אמעריקא פארען מיר נאך אלץ ארום, אפילו ווייניג וואס דענקענדיג וועגען דיזע פראבלעמען, וואס גרייפען אזוי שטארק אן אונזער לעבען און גליקזעליגקייט. עס איז אמת, אן אנפאנג זיך צו פארנעהמען מיט דעם פראבלעם איז שוין דא געמאכט געווארען דורכ'ן ארגאניזירען ק א א פ ע ר א ט י ו ו ע ה י י ז ע ר. עטליכע אזעלכע הייזער זיינען עטאבלירט געווארען פון די ארבייטער מיידלעך אין די לעצטע פיער יאהר מיט א מעהר אדער ווייניגער ערפאלג.

די מעהרסטע אזעלכע הייזער זיינען עטאבלירט געווארען אויף אן אונריכטיגען באזיס, אבער די הויז פון אונזער אייגענער לאקאל 25, וואס איז ארגאניזירט געווארען און ווערט געפיהרט מיט דער מאראלער און פינאנציעלער הילף פון דער יוניאן, האט געשאפען א פיעל פארשפרעכענדע באוועגונג. די גרויסע, גליקליכע ווייסט מאכער פאמיליע האט זיך געשאפען אן אמת אייגענע היים, אין וועלכער זיי פארזוכען צום ערשטען מאל דאס פארגעניגען פון אמת'ער פרייהייט און קאמעראדשאפט. זייערע נעט, שעהן אויפגעראמטע צימערען, פול מיט פרישער לופט און זונשיין, זייער גרויסער, לעבהאפטער, דרעס־צימער, אין וועלכען די פאמיליע קלייבט זיך אויף מיטאג צייט; דער זאל מיט ביכער, בילדער און די אנגענעהמע ווארימקייט, — ווי אנדערש דאס איז פון דעם בילד פון דער אומבאקוועמליכקייט און איינזאמקייט וואס כאראקטעריזירט געוועהנליך דאס לעבען פון דער ארבייטער מיידעל! און ווי אנדערש און פארשידען דאס איז אויך, פון די פארשיעדענע באשרענקטע, איינגעשרומפטע „היימען פאר ארבייטער מיידלאך", וועלכע ווערען פארוואלטעט פון מאנכע רעליגיעזע פאראיינען און אידעאליסטישע פילאנטראפען. אין א „יוניטי הויז," אנגעפיהרט און פארוואלטעט פון די יוניאן מיידלעך זעלבסט, איז אימער פאראן אן אטמאספערע, ניט נור פון פאלשטענדיגער פרייהייט און אונאפהענגיגקייט, נור דארט הערשט אויך א גייסט פון געגענזייטיגער ליעבע, א ליעבע צו דער זאך וואס העלפט די רעוואלוציאנערע אידעאלען.

ביי דער היינטיגער צייט פון נייע האפנונגען פאר דער ארבייטערשאפט, דארף פיעל אויסגעבדייט ווערען די באוועגונג פאר קאאפעראטיווע היימען פאר די ארבייטער פרויען. אן אנפאנג קאן אפשר געמאכט ווערען פון א קליינער גרופע פריינד, אין א קליינעם אפארטמענט, צו וואס מען דארף ניט האבען קיין סך געלד אויף אנצופאנגען. נאטירליך, א סך מעהר קאן ווערען אויפגעטאן, מיט דער הילף פון די ארבייטער'ס ארגאניזאציאנען. יעדע טרייד יוניאן וואס האט א באדייטענדע צאהל פרויען מיטגליעדער דארף באשאפען אזא מין „רעוואלווינג פאנד", אויסצובארגען געלט פאר דעם צוועק צו די קאאפעראטיווע גרופען צווישען זייערע מיטגליעדער, און דאס געלט זאל אפגעגעבען ווערען אזוי גיך ווי די אונטערנעהמונג קאן שוין שטעהן אויף די אייגענע פיס און דאס געלט זאל נאכדעם פארליהען ווערען צו א צווייטער גרופע. א פאנד פון א פאר טויזענד דאלאר קאן אין דער הינזיכט אויפטאן וואונדער, און ניט בלויז פאר דער באקוועמליכקייט פון די מיטגליעדער, דאס מוז אויך פיהרען צו א בעסערען, אינטעליגענטערען פארשטעהן פון דעם ווערט פון דער יוניאן און אלע פאזען פון דעם ארבייטער'ס לעבען.

אין דער פראגע, ווי צו געפינען א היים פאר דער ארבייטער פרוי, דארף די קאאפעראטיווע באוועגונג שפילען א גרויסע ראלע און די יוניאן דארף אין דעם באהילפיג זיין. די העכערונג פון שכירות איז טאקע גאנץ גוט, אבער דאס קאן האבען א פיעל גרעסערען ווערט און מעהר באדייטונג, ווען די ארבייטער לערנען זיך אויס צו לעבען קאאפעראטיוו, צוזאמען, פאר זייער אלעמענס טובה.

ווען דער ערפאלג פון אינדוסטריע וועט געמאסטען ווערען לויט דעם מענשליכען וואהלזיין, און ניט בלויז לויט די פראפיטען, וועט דאס ווארט „עקאנאמיע" זיך צוריקקערען צו זיין אריגינעלער, גריכישער באדייטונג, — די וויסענשאפט פון איינשאפען זיך א היים. און איבער דער ארגאניזאציאן פון ארבייט, וועלען מיר האבען די ארגאניזאציאן פון לעבען, איבער דער קונסט פון פראדוצירען וועלען מיר האבען די קונסט פון פאנאנדערטיילען, די קונסט פון פארברויכען. שטעהענדיג ביי דעם שוועל פון אן אנקומענדער נייער צייט, קאנען די ארבייטער שוין איצט א סך אויסברייטערן און פארפיינערען זייער לעבען, זיי קאנען ענטוויקלען א סך בעסערע לעבענס־באדינגונגען טאקע שוין איצט.

א נייע וועלט

פון א. וואהלינער.

True translation filed with the Postmaster at New York City on Feb. 28, 1919, as required by the Act of Congress approved Oct. 6th, 1917, known as the "Trading with the Enemy Act."

איך קען ביז איצט ניט פארשטעהן, ווי אזוי מיר האבען עס געוואוסט, אבער געוואוסט האבען מיר דאך.

ווי עס האט נאר אויסגעבראכען די מלחמה, האט זיך א פריינד באגעגענט מיט א פריינד און האט איהם געזאגט: א נייע וועלט ווערט געבארען!

און גרויז־גרויע סאציאליסטען און קינדער אין די וויעגען האבען נביאות געזאגט: די וועלט ווערט באנייט!

און אידען אין בית המדרש האבען זיך דערצעהלט: אין דעם און דעם ספר, אויף דעם און דעם בלאט שטעהט בפירוש געשריבען, אז משיח קומט איצט.

און אלטע ווייבער האבען זיך פארטרויט בסוד: אין א געוויסער שטאדט איז ביי א געוויסער אידענע געבארען געווארען א קינד מיט־דריי קעפ און זעקס פליגלען. און ווי עס איז נאר געבארען געווארען, האט עס געשיקט רופען דעם רב און האט איהם פארטרויט דעם סוד, אז א וועלט־איבערקעהרעניש קומט. און באלד נאכדעם האט דאס דאזיגע וואונדער־קינד א פאטש געטאן מיט זיינע זעקס פליגלען, האט א שאקעל געטאן מיט זיינע דריי קעפ און איז לעבעדיגערהייד ארויף אין הימעל.

בקצור: מיר אלע האבען געוואוסט, אז א נייע וועלט וועט ארויסשווימען פון דער מלחמה. פון וואנען מיר האבען דאס אלע געוואוסט, ווייס איך נאך ביז איצט ניט. אבער איהר זעהט דאך: אז א וועלט רעדט, איז ניט אומזיסט.

צום אלעם ערשטען, וועלען מיר האבען א נאציאנען־ליגע, און פעלקער, פונקט ווי איינצעלנע מענשען, וועלען מעהר ניט קענען נעהמען דאס געזעץ אין זייערע אייגענע הענט, וועלען ניט קענען אונבאשטראפט שיסען און מארדען, וועלען ניט קענען גנב'ענען און רויבען. עס וועט זיין אן אינטערנאציאנאלע פאליציי, אינטערנאציאנאלע געריכטען און אינטערנאציאנאלע געפענגנישען.

עס וועט, נאטירליך, קענען פאסירען, אז דער פאליסמאן זאל מאכען יד אחת מיט'ן גנב. עס קען געמאלט זיין, אז א גרויסער מערדער זאל ארויס ריין און דער קליינער זאל פארפוילט ווערען אין געפענגניש. מיר קענען זיך פארשטעלען, אז פאר גנב'ענען א לאבען ברויט וועט מען אויסגעריסען ווערען און פאר גנב'ענען גאנצע לענדער זאל מען זיך אויסקויפען מיט צדקה און מיט גרינדען אן אוניווערסיטעט אויפ'ן מארס.

דאס אלץ קען זיך געמאלט זיין. אבער דאס איז ניט וויכטיג.

די הויפטזאך איז: עס איז איין פעלקער־משפחה. פון די באזונדערע לענדער ווערט איין וועלט, די באזונדערע פעלקער הויבען, אזוי צו זאגען, אן צו וואוינען אין איין דירה. פריהער האבען פעלקער, אזוי צו זאגען, געוואוינט אין אפגעזונדערטע הייזקעס מיט פארהאקטע טירען, מיט אראפגעלאזטע שטארען אויף די פענסטער. און איצט אנדערש — ציוויליזירטער, פראגרעסיווער, גרויס־שטעדטישער. עס וועט זיין א מין טענעמענט־הויז, אדער מאדערנער האטעל, אדער, אויב איהר ווילט, א מין סאציאליסטיש־פוריערסטישע פאלאנסטעריע.

איהר זאגט:

אין א טענעמענט־הויז מאכט אייער שכן א הוליאנקע פונקט דעמאלט, ווען איהר ווילט שלאפען. און פידלען און פיאנאס ביי אלע אייערע שכנים מאכען אייך לעכער אין קאפ און טרייבען אייך צו משוגעת. און ווען אייער שכנה איז ניט קיין גרויסע בריה, רינט דאס וואסער פון איהר באד־צימער אריין צו אייך אין בעט. און ווען איהר צואווערטעלט זיך מיט אייער ווייב, שטעקען אלע שכנים אריין זייערע נעזער. און ווען איהר קומט שפעט בייגאכט אהיים, פאלט איהר אין דער פינסטער איבער א פארליעבטען פארעל ביי אייער טיר. און איהר פארבלאנדזשעט אפט אין א פרעמדער וואוינונג און קומט פון דארטען ארויס מיט בלויע אויגען. און אין מיטען דער נאכט קלינגט ביי אייך דאס גלעקעל, ווייל אייערער א שכן האט אין דער פינסטער נעבאך געמאכט א טעות.

און נאך און נאך עהנליכע אונבאקוועמליכקייטען, זאגט איהר, זיינען ארויסגעוואקסען פון א טענעמענט־הויז לעבען צווישען פעלקער. אבער, מיין פריינד, דאס איז פראגרעס און פארטשריט און ציוויליזאציע. דאס איז, בקיצור, א נייע וועלט.

פארגעסט ניט, אז דערפאר וועלען קליין און גרויס, ארים און רייך, שוואך און שטארק — אלע פעלקער וועלען האבען גלייכבארעכטיגונג און גלייכען שוץ און גלייכע מעגליכקייטען... אם וועניגסטען, פרינציפיעל און לויט דער קאנסטיטוציע.

דער איד אין פוילען, דער „פרעמדער" אין אמעריקא, דער אידישיסט אין דער געפלאנטער העברעאישער פאלעסטינא, — אלע וועלען האבען נאציאנאלע גלייכבארעכטיגונג. ווייל אלע מענשען זיינען ברידער און אלע פעלקער — אויך. ווייל אלע מענשען, שמועסט מען דאך מיט אייך, זיינען גלייך־געבארען און פעלקער — אויך. ווייל פרייהייט, גלייכהייט און ברידערליכקייט זיינען ניט נאר פאר איינצעלנע מענשען, נאר פאר פעלקער אויך.

און אז מען וועט אין אמעריקא וועלען פארמאכען די „פרעמדע" ציימונגען; און אז אין פוילען וועט מען אייך באיקאטירען און שלאגען; און אז אין פאלעסטינא וועט מען די אידיש־שפרעכענדע ניט וועלען געבען קיין שטימרעכט, וועט איהר דאך, אם וועניגסטען, וויסען, אז דאס איז אונקאנסטיטוציאנעל. און דאס איז א וויכטיגער שטיק פארטשריט, מיין ארימער פריינד!

אט אזוי וועט אויסזעהן די נייע וועלט מיט איהרע נייע באציהונגען צווישען פעלקער און לענדער.

און דאס איז נאך ניט אלץ.

פארגעסט ניט: די סאציאליסטען הערשען שוין אין איין ארט, האלטען ביים איבערנעהמען די הערשאפט אין א צווייטען ארט און ווערען אלץ מעכטיגער אין אלע אנדערע ערטער.

איהר זאגט, אז די דייטשע סאציאליסטען האבען מורא פאר א סאציאליסטישער ארדנונג. און איהר זאגט, אז די רוסישע סאציאליסטישע ארדנונג געפעלט אייך ניט, ווייל זי שאפט אפ דעמאקראטיע און שטיצט זיך אויף מערדער. און איהר זאגט, אז סאציאליסטען האבען זיך בכלל ארויסגעוויזען

אין סטרייק

פון מרים קאַרפּילאָוו.

(שלום פון זייט 12)

שאָר אָדער רעסטוראַרקע זאָל ניט פעהלען. מ'זאָל אָפּאַרבייטען אַ שעה, און ווי ס'וועט קומען 9 אזייגער זאָל זיך איינער אוועקשטעלען און זאָגען „אָלרייט!", דאַן זאָל זיך יעדערער פון זיין פּלאַץ אַ הויב טאָן און דעמאָנסטראַטיוו דעם צימער פאַרלאָזען. אַ קאָמיטע-פון עטליכע זאָלען-מיט די פאָדערונגען אין אָפיס צום באָס אַראָפּגעהן און די איבעריגע זאָלען אוועק אין גערדונגענעם האָלטשיק פאַר די עטליכע מיט'ן באָס' ענטפער צו וואַרטען.

אַלע זיינען, ווי אָפּגערעדט, אין צייט צום פאָטאָגראַפיע געקומען. יעדערער האָט זיך גוט ארומגעקוקט צו זעהן אויב איינער פעהלט ניט... מעהרערע האָבען זיך מיט באַדייטענדע בליקען איבערגעקוקט און זיך מיט איבערטריבענע-וויכטיגקייט צו דער ארבייט אויף א י י ן שעה אוועקגעזעצט...

„עס איז קאָמיש און... שרעקעדיג", האָט די נאָרוועגישע צו דער אידיש־רוסישער מיידעל שטיל געזאָגט. „ווי מאָדנע ערנסט אַלע זעצען זיך דאָס אויף א י י ן שעה ארבייטען... ווען כ'טו נאָר א טראַכט וואָס אין א שעה ארום וועט זיין, פאַלט מיר מיין האַרץ ארויס."

„ארבייט, באָיעס, ארבייט!" האָט זיך איינער געח'כמה'ט, „מ'וועט עס סיי ווי דאַרפען אָפּוואַשען..."

„דער חכם וואַקסט", האָט א צווייטער געזאָגט.

„אַז וואַקסען זאָלסטו ווי א ציבעלע; מיט'ן קאָפּ אין דער ערד..."

„סעי, וואו איז שורקין?" האָט זיך איינער ארומגעזעהן.

„דער שורקע איז ניט געקומען! אַזאַ — —"

„שאַ, אָט איז ער"...

„סעי, וואָס עפּעס אַזוי שפּעט?" — האָט איהם דער העד רעסטוראַר פון זיין ווינקעל באַגעגענט.

— שפּעט? — האָט זיך שורקין געוואונדערט. — כ'בין דאָך היינט פריהער — —

— פריהער?

— פריהער ווי געכטען... און היינט איז גאָר ניט כדאַי געווען צו קומען.

— וואָס עפּעס — פאַר וואָס?

— פאַר דאָס...

עטליכע האָבען זיך צולאַכט. דער פאָרמאַן האָט זיך ארומגעקוקט ווי ער וואָלט וועלען געפינען די חכמה, איבער וועלכער אַלע לאַכען. ניט געפינענדיג זי, די חכמה, האָט ער שטרענג געקוקט און ערנסט געבעטען פלייסיגער צו ארבייטען, ווייל עס איז א סך ארבייט צוגעקומען. נאָר א סך, ערשט מיט א פערטעל שטונדע צוריק, זיינען נאָך מעהר גרויסע אָרדערס אריינגעקומען. מ'וועט פון דעם טאָג אָן מוזען אָנהויבען ארבייטען אין אָווענד...

דאָס קלינגען פון טעלעפאָן האָט איהם פון ווייטערע רייד אָפּגעריסען. ער האָט עטליכע „יעס סער'ס" אין טרייבעל אריינגעזאָגט און איז גלייך צוריק צו די ארבייטער צוגעקומען: „ביז מיטאָג", האָט ער געזאָגט, „מוז די גאַנצע ארבייט, וואָס איז דאָ, אָפּגעטאָן ווערען. מאַכט די הויפּט-שטריכען און איך וועל עס גלייך אַראָפּשיקען אין פרינטינג. פון היינט אָן און ווייטער הויבען מיר אָן צו ארבייטען יעדען טאָג אין אָווענד. האָרי אַפּ, נאָו!"

אָפּגעזאָגט און — — געוואָלט, ווי ס'האָט אויסגעוויזען, נאָך עפּעס זאָגען, ווען דער „אָללרייט!" האָט זיך געלאָזט הערען-און אַלע האָבען זיך ווי איין מענש אוועקגעשטעלט, די העטס און קאָוטס אָנגעטאָן און זיך איינע נאָך די אַנדערע פאַרביי דעם ערשטוינטען פון איבעראַראַשונג פאָרמאַן געלאָזען געהן.

— וואוהין אַזוי פריה? — האָט איינער פון די אָפיס-אָנגעשטעלטע די דעמאָנסטראַטיוו מאַרשירענדע געפרעגט.

— לאָפען פרישע לופט... — האָט איהם מאַשאַ געענטפערט.

— איהר דאַרפט עס טאַקע האָבען.

— איהר אויך...

— צו ביזי!

— איז טאַקע איצט די צייט פאַר דעם...

— מעי בי... מ'וועט דאַרפען זעהן וועגען דעם.

— וואָס גיכער — אַלץ בעסער.

דעם באָס' קאָפּ האָט זיך פון הויפּט-אָפיס באַוויזען. די פון אַלעמען ערוואַרטעטע קאָמיטע איז צו איהם אריינגעגאַנגען.

ווי באַפרייט פון א גרויסער משא, איז די קליינע מאַסע מיט אויפגעלעבטע אויגען איבער בראָדוויי געגאַנגען און די פרישע לופט צוזאַמען מיט בי לייכטע שנייעלעך איינגעאָטעמט. אַנשטאָט פאָהרען, האָט מען איינשטימיג באַשלאָסען צו פוס אין האָל אריין צו געהן. אין האָל, וואו די „העדקוואָרטערס" זיינען געווען, דאַרטען וואַרטען ביז די קאָמיטע וועט קומען דעם ענטפער פון דעם באָס איבערצוגעבען.

דער האַלב ענגלענדער און האַלב אמעריקאַנער, דער איטאַליענער, דער מעקסיקאַנער, דייטש, שפּאַניער, רומעניער, גאַליציאַנער — רוס און איד — אַלע, אַלע האָבען זיך מיט אַמאָל נעהנטער גענומען האַלטען. די נאָרוועגישע מיידעל האָט זיך צו דער אידיש־רוסישער שכנ'טע איהרער געטוליעט און וואָלען א יעדען וואָרט די באַדייטונג געפרעגט. זי האָט מיט אַמאָל געגומען באַנעהמען, אז זי איז אין סטרייק ארויס. זיך גלייך מיט אַלעמען געשטעלט און אוועק. אַליין, האָט זי מודה געווען, וואָלט זי קיינמאָל ניט געוואָגט דעם „נוירוס" אַזוי צו האַנדלען, און זי האָט שוין געוואָלט וויסען וואָס ס'וועט דער סוף דערפון זיין, וואָס וועט דאַרטען דער באָס צו דער קאָמיטע זאָגען.

דאָס צו וויסען איז געבליבען צו וואַרטען ביז די קאָמיטע וועט קומען.

די קאָמיטע האָט פאָלגענדע פאָדערונגען געהאַט ארויסצושטעלען פאַר'ן באָס:

קירצערע שטונדען, העכערע ווייד־זשעס, עקסטרא געצאָהלט פאַר אָווער־טיים, עדעלערע באַהאַנדלונג, בעסערע סאַניטאַרע באַדינגונגען און אַנערקענונג פון דער יוניאָן.

די אַלע פאָדערונגען, האָט די קאָמיטע באַריכטעט, האָט דער באָס מיט'ן האַנד אוועקגעמאַכט. נאָר איין זאַך האָט ער געזאָגט וועט ער נאָכגעבען.

„וואָס?" האָבען אַלע אויף אַמאָל געוואָלט וויסען.

„זייף", האָט די קאָמיטע געענטפערט. „און איצט איז די פראַגע אויב מיר זאָלען יע אָדער ניט צוליעב א שטיקעל זייף צוריק צו דער ארבייט קומען.

„ניין. פאַר קיין פאַל ניט!"

„אַלזאָ, זיינען מיר אין סטרייק!"

„אין סטרייק, אין סטרייק!"

„הורריי, הורריי!" האָבען מעהרערע מיט הויכע אויסגעשרייען דעם נידריגען האָל־אָנגעפילט. „עס לעבע דער סטרייק! עס לעבע די סטרייקער! עס לעבע דאָס לעבען מיט'ן קאַמפּף פאַר — — פאַר מעהר ווי א שטיקעל זייף! הורריי!"

— כ'בין אַזוי צופרידען וואָס כ'בין אַליין ניט פאַרבליבען! — האָט די נאָרוועגישע צו דער אידישער מיידעל קוקענדיג אויפ'ן טומעל שטיל געזאָגט. „וויפיעל דאָס זאָל ניט קאָסטען, איז עס ווערט צו זעהן ווי אַלע פרעהען זיך. עס פיהלט זיך, אַז מ'איז ניט אַליין."

די אידישע מיידעל האָט שווייגענדיג, אין צייכען פון צושטימונג, מיט'ן קאָפּ צוגעשאָקעלט. זי האָט געהאָלפען דער צופרידענער צופרידען זיין, קלאָהרענדיג אז עס וועט ניט זיין צו שפּעט זי שפּעטער צום ווייטערדיגען קאַמפּף צוצוגרייטען. דער קאַמפּף האָט צוגעזאָגט צו זיין א שווערער, א פאַרביסענער. זי האָט גוט געקענט דעם באָס און זיך וועניג וואָס געריכטעט, אַז ער זאָל גיך איינגעהן מעהר ווי א שטיקעל זייף צו געבען. — —

אָבער קעמפען, סטרייקען האָט מען געמוזט, און זי האָט געהיט אַז איינער זאָל דעם אַנדערען דעם סטרייק ניט פאַרשטערען...

פּאַטראָנייזט אונזערע אַדווערטייזער!

וואָס יעדער מעמבער פון לאָקאַל 23 דאַרף וויסען און געדענקען וועגען קראַנקען בענעפיט.

1. ווען איהר ווערט קראַנק מעלדעט זיך גלייך אין אָפיס, 231 איסט 14טע סטריט. גיט אָן אייער ריכטיגען אַדרעס, דעם פלאָר און רום וואו איהר וואוינט. אויב איהר וואוינט אין באָרד, גיט אָן דעם נאָמען ביי וועמען איהר וואוינט.

2. שיקט גלייך אייער יוניאָן בוך אין אָפיס מיט יעמאַנדען אָדער דורך א רעדזשיסטרירטען לעטער.

3. ווען איהר געפינט זיך אין א האָספּיטאַל גיט אָן דעם נאָמען פון האָספּיטאַל. ווען איהר קומט ארויס מעלדעט זיך גלייך אין אָפיס פון דער יוניאָן.

4. די צייט רעכענט זיך פון דעם טאָג וואָס איהר האָט זיך אָפיציעל געמאָלדען אין אָפיס און איבערגעגעבען אייער יוניאָן בוך.

5. אום צו קריגען בענעפיט מוז דער קראַנקער עקזאַמינירט ווערען ביי דעם יוניאָן דאָקטאָר.

6. קיינע אַטעסטען פון אַנדערע דאָקטוירים, סערטיפיקייטס פון לאָדזשען אָדער פאַראיינען וועלען פאַזיטיוו נישט אַנערקענט ווערען.

7. קראַנקע וועלכע ליגען נישט אין בעט דאַרפען עקזאַמינירט ווערען אין דאָקטאָר'ס אָפיס, און דאַרפען זיך מעלדען 3 מאָל אין וואָך אין אָפיס פון יוניאָן.

8. צו בענעפיט זיינען בלויז באַרעכטיגט די וועלכע האָבען איינגעצאָלט אַמווינציגסטען פאַר איין מאָנאַט בעפאָר ער אָדער זי האָט זיך געמאָלדען קראַנק.

9. ווען איהר זייט ריקשטענדיג איבער 3 מאָנאַטען, ווערט איהר פאַררעכענט פאַר נישט גוטשטעהענד.

10. די ערשטע וואָך בענעפיט ווערט געצאָהלט אויפ'ן 10טען טאָג. די איבריגע וואָכען רעגולער יעדע 7 טעג.

ה. וואַנדער, מענעדזשער.

וואָרט פאַר וואָרט

קאָנווענשאַנס, מאַסס-מיטינגס א. ז. וו. ווערט בעריכטעט.

איבערזעצונגען, נאָטאַרי פּאַבליק, מולטיגראַפינג, אַדרעסינג, מימעאָגראַפינג, פּאַבליק-סטענאָגראַפי א. ז. וו.

ביי דער

קאָנווענשאָן רעפּאָרטינג קאָ.

32 Union Sq. New York, N. Y.

Stuyvesant 1963—5296—837

B. S. Au. 12646 — 3-29-19

A. DELBON

פיקסט און שאַרפט שערס.

484־90 6טע עוועניו, ניו יאָרק.

צווישען 29טע און 30טע סטריט.

די פעלעס פאָטאָ אַרט סטודיאָ

85 צווייטע עוועניו.

קאָרנער 5טע סט.

אָפען: פון 10 פריה ביז 10 אבענד

אייער פאָטאָגראַף גענומען סיי אין רעגען אָדער זונענשיין.

ספּעשעל 20 פּראָצענט דיסקאַונט פאַר די מעמבערס פון דער אינטערנעישאָנאַל.

שניידט דאָס אויס.

דיזער קופּאָן איז איז גוט פאַר א דיסקאַונט פון 20 פּראָצענט.

רעזאָרסעס איבער

$45,000,000.00

מעהר ווי 100,000 דעפּאָזיטאָרס

די סטייט באַנק

זיכער — קאָנסערוואַטיוו — צופריעדענשטעלענד

מעמבער פון ניו יאָרק קלירינג הויז

דעפּאָזיטאָרי פון די יונייטעד סטייטס, סטייט און סיטי אָף ניו יאָרק

פייער דעפּאַרטמענט און יונייטעד סטייטס פּאָסטעל סיווינג פאָנדס

THE STATE BANK

שטאַרק ווי דער פעלזען פון גיבראַלטאַר

374 גרענד סט., 100 עססעקס סט.

7 וועסט 26טע סטריט. 1400 פינפטע עוועניו

ניו יאָרק

158טע סטריט, יוניאָן און וועסטשעסטער עוועניוס

ברוקלין ברענטשעס:

גרעהעם עוו. און וועריט סט., פּיטקין און סטאָן עוועניוס.

וואס אנבאטרעפט דעם ארטיקעל, שרייבט איר
אונז ניט אין הארמאניע מיט אלע אנדערע
אין דער צייטונג. מיר מיינען, אז ווען מיר
וואלטען געהאלטען אונזערע לעזער און לע־
זערינס פאר אזוי נאריש און אזוי אונוויי־
סענד, וואלטען מיר ארויסגעגעבען א צייטונג
פון א גאנץ אנדער סארט. נאר ווייל מיר
האלטען זיי פאר אכת־דענקענדע מענשען, דא־
רום איז דער טאן פון דער צייטונג א גאנץ
אנדערער. אייער ארטיקעל איז אבער גע־
שריבען פאר מענשען, וועלכע, ווי אונז שיינט,
ליי׳ענען גארניט אונזער צייטונג. און וואל־
טען זיי פרובירט, וואלטען זיי איהר באלד
אוועקגעווארפען. דערפאר איז די עצה, ווען
מען איז קראנק, אדער, ווען זאגאר מען פיהלט
זיך בלויז ניט מיט אלעמען, בעסער צו געהן
צום דאקטאר, נאר גלייך צום דאקטאר, גוט
ווי זי איז, פאלשטענדיג אוננויטיג פאר אונ־
זערע לעזער. אגב, ווי איהר שרייבט עס
אליין, וואלטען פיעלע דאס געקענט באטראכ־
טען אלס א סארט אדווערטייזמענט פאר אונ־
זערע דאקטוירים, ווי דאס האט טאקע פא־
סירט, ווען דער שיקאגא קאמישאנער און
העלטה האט געטאן דאס זעלבע. ניין, ניט
אין ארטיקלען פון אזא מין אינהאלט אין
דער פראגע נויטיגען מיר זיך.

אהרן, סעאטעל. — אז מען שרייבט שוין
יא וועגען אזא וויכטיגער אנגעלעגענהייט,
ווארום זיך באנוגענען מיט א פאר ווערטער,
וועלכע מען קען ליי׳ענען אין יעדער צייטונג
אין די טעלעגראמען, און ניט נעהמען זיך
די מיה איבערצוגעבען די פאקטען, ווי איהר
ווייסט זיי, אלס אייגער, וואס האט עס אליין
מיטגעלעבט? אזא בריעף וואלט געווען העכסט
וויכטיג און אינטערעסאנט פאר די „גערעכ־
טיגקייט". די לעזער וואלטען עס געלייענט
מיט פיעל אינטערעס און גרויסען נוצען.
מען דארף ניט זיין קיין גרויסער קינסטלער
אנצושרייבען אזא בריעף. איהר גיט נאר
איבער אלעס, וואס איהר האט אליין געזעהן
און געהערט אויך פון אנדערע. פליעז, האט
עס אין זינען פאר די צוקונפט.

מ. ז. — איהר וועט קריגען א בריעף פון
אפיס מכח אייער אנפראגע. דא ווילען מיר
אייך נאר זאגען, אז די בריעף מוזען ניט
זיין דוקא איבער איין באגרענצטען ענין. זיי
קענען און זאלען פאראינטערעסירען דעם לע־
זער, ניט בלויז אלס יוניאן־מאן, נאר אלס
מענש אין אלגעמיין. איהר פארשטעהט וואס
מיר מיינען.

י. יפה, ניו הייווען. — אייער רעפארט
איז זעהר גוט, ווי ער איז, און ער ווערט
געדרוקט אין דעם נומער. אבער עס וואלט
ניט געשאדט, ווען איהר פארברייט זיך אבי־
סעל מעהר און גיט אן מעהר איינצעלהייטען
פון דעם וויכטיגען קאמפף, וואס אייערע
ברשות מיידלעך פיהרען אן אין ניו הייווען,
ווי אין ניו יארק, ווי אין שיקאגא, ווי איבע־
ראל, וואו די ארבייטער און די ארבייטערינס
הויבען אן קומען צום שכל.

צו אלע לאקאלס און מיטגליעדער פון דער אינטערנעשאנעל

„די ניו יארק קאל" איז די איינציגע
טעגליכע צייטונג, וואס קעמפפט איבער־
געבען דעם קאמפף פון אונזערע ארביי־
טער און האט געמאכט אונזערע באַ־
שטרעבונגען און אונזער זאך — איהר זאך.
די „קאל" האט אונז אימער געדיענט, זי
האט געטאן פאר אונז דאס בעסטע וואס
זי האט געקענט, ווען נאר מיר האבען זיך
נעגויטיגט אין איהר הילף, און מיר דאר־
פען טאן אלעס וואס מיר קענען נאר איהר
צו באשיצען פון אירגענד וועלכער גע־
פאהר און צו פארזיכערען איהר עקזיס־
טענץ אין דער צוקונפט.

ווי מען לאזט אונז וויסען, הענגט
איצט פיעל אפ איהר עקזיסטענץ פון א
פריוואט־פרינטער; דאס די צייטונג האט
זיך געקענט אליין אויפהאלטען, דאס זי
האט געקענט פארדרייפאכען איהר ניצ־
ליכקייט און ווערען נאך א גרעסערער
פארטיידיגער פון די ארבייטער׳ס אינ־
טערעסען, ווען זי זאל האבען אן איינע־
נעם פרינטינג־פלענט, — דאס וואלט
איהר מאכען מעהר אומאפהענגיג.

אום זיך איינצושאפען אן אייגענעם
פרינטינג־פלענט, דארף די „קאל" האבען
$90,000. אום צו שאפען דאס געלד,
האט זי ארויסגעלאזען שערס, 5 דאלאר־
דיגע באנדס, וואס גאראנטירען צו צאה־
לען 5 פראצענט אינטערעסט. די באנדס
קענען ארויסגעצאהלט ווערען אין וועכענט־
ליכע צאהלונגען און דאס איז א גאנץ
גוטער אינוועסטמענט. די „קאל" וויל
איהר זאלט קויפען דיזע שערס און אזוי
נאך ווערען א שותף צו איהר פרינטינג־
פלענט.

אי אלס אן ארגאניזאציע, אי אלס
איינצעלנע פערזאנען איז עס אונזער
פליכט צו העלפען די „קאל". עס איז
אונזער פליכט צו העלפען די „קאל". עס
איז אונזער פליכט צו קויפען דיזע באנדס
און מיר בעטען אייך ניט צו פארפעהלען
צו ענטפערען דעם רוף.

געדענקט, דאס די פרעסע איז די
גרעסטע וואפע אין די הענד פון
דעם ארבייטער׳ס שונאים. דאס איז
אויך אונזער גרעסטע וואפע! לא־
מיר טאן אלעס וואס מיר קענען דעם וואַ־
פען נאך שטארקער צו מאכען.

מיט ברידערליכען גרוס,

אב. בעראף,
דושענעראל סעקר.־טרעזשורער
א. ל. ג. וו. י.

נ. ב. שיקט נאך די באנדס אויפ׳ן
אדרעס פון דער „קאל", 44 פוירל סט.,
[illegible]

אין די ברוקלינער קלאוס און סקוירט שעפער

מיר האבען אין די לעצטע צייט אטענ־
דעט 202 קאמפליינטס און קאנטראלס.
מיר זיינען אויך ניט געווען ארים אין
סטרייקס דיזען מאנאט. וועגען אייניגע
איז ווערט אפצושטעלען זיך און באַ־
טראכטען.

ספערלינג און ספערלינג. מיט דיזער
פירמא האבען מיר יעדען אנפאנג סיזאן
טראבעל וועגען סעטלען פרייזען. דיזע
פירמע באשעפטיגט א סך קאנטראק־
טארס און איז געוואוינט געווארען אז
ווער עס מאכט ביליגער יענער זאל קריי־
גען די ארבייט.

אונזער אפיס האט באזארגט אז קיין
ארבייט זאל ניט גענומען ווערען פון דער
פירמע ביז וואנען פרייזען וועלען ניט זיין
געסעטעלט ביי א צוזאמענגעשטעלטער
פרייז קאמיטע פון אלע קאנטראקטאר
שעפער מיט׳ן אפיס פון דער יוניאן.
ביים סעטלען די פרייזען לעצטען סיזאן
האט מר. ספערלינג נעהאט אן איבערגעריי־ד
מיט צוויי מעמבערס פון דער פרייז קאַ־
מיטע, ווייל יענע זיינען געווען עקטיוו
אין דער קאמיטע. האט די פירמע גע־
ארדערט דעם קאנטראקטאר ביי וועמען
זיי האבען געארבייט, צו אפזאגען זיי
אונטער דעם אויסרייד, אז דער בעטרע־
פענדער קאנטראקטאר וועט מעהר ניט
באשעפטיגען קיין מענער אפרייטערס. די
קיים איז אויפגענומען געווארען מיט דער
אסאסיאיישאן, וואו ברודער פינקעלשטיין
און איך האבען איבערצייגט אז דאס
איז א קיים פון דיסקרימינייישאן, און די
ברידער מוזען רעאינסטייטעט ווערען.
נאך א סטאפעדזש פון אלע קאנטראקטאר
שעפער אין א וואך צייט, זיינען די צוויי
ברידער ארויף צו אן אנדער קאנטראק־
טאר פון דער זעלבער פירמא ארבייטען
און דער באטרעפענדער קאנטראקטאר
קריגט מעהר קיין ארבייט ניט.

ראבעליו גרינבערג. דיזער בעל הבית
האט דיסטשארדזשד אן אלטע פינישע־
רין ווייל זי ווערט צו אפט קראנק. זיין
טענה איז געווען אז פאר צוויי פינישע־
רינס איז ניטא קיין ארבייט און זי אליין
קען ניט מאכען אנגאנצען די ארבייט.
מיר האבען געארדערט ארויפצונעמען נאך
א פינישערין און ביידע זאלען ארבייטען.

לעאנארד פאסי. אין דיזען קאנטראק־
טאר׳ס שאפ האבען מיר געדארפט רע־
אינסטייטען א פרעסער וועלכער איז צו־
ריק געקומען פון דינסט און דער בעל
הבית האט זיך ענטזאגט איהם צו גע־
בען ארבייט. נאך אביסעל סטאפען איז
דער מאן רעאינסטייטעט געווארען.

וואנדרוס. ווערנאו. קאנט. פאר פאכט־
פאליא. די אפרייטארס האבען זיך ענט־
זאגט צו נעמען א געוויסען גארמענט,
וואס האט אין זיך מעהר ארבייט, לויט
ווי עס איז געסעטעלט געווארען. האט
דער קאנטראקטאר דיסטשארדזשד דריי
אפעריייטארס. מיר האבען געסטאפט די
ארבייט פון דיזען קאנטראקטאר און די
דריי אפרייטארס זיינען רעאינסטייטעט
געווארען. און פאר׳ן גארמענט האבען
מיר געקראגען גערייזט פאר די עקסטרא
ארבייט.

שווארצמאן. דאס איז א סטאר־
קיפער מיט אן אפרייטאר, און ער האט
געארבייט אויף אן אבמאך מיט׳ן אפיס
ביז דעם ערשטען פעברואר צו קריגען
בעצאהלט. אין אנפאנג דזשענואר איז
געווארען סלאו, האט ער דיסטשארדזשד
דעם אפרייטאר. מיר האבען איהם רע־
אינסטייטעט מיט פול פיי ביז דער אפ־
מאך וועט זיך ענדיגען.

סטרייקס און סעטלמענט.

פארד האמילטאן קלאוק האוז. ביי
דיזער פירמא האבען מיר געהאט א פאר־
לייגגערטען סטרייק וועגען „בעק פיי"
פאר די פינישערינס. נאך דעם ווי מיר
האבען דעם סטרייק גערופען האט די
פירמע ערקלערט אז זיי געהען ארויס פון
ביזנעס. האבען מיר אוועקגעשיקט אלע
ארבייטער אין אנדערע פלעצער מיט דער
פארשטענדניס אז ווען די פירמא וועט
זיין געצוואונגען צו סעטלען זאלען אלע
פריהערדיגע ארבייטער מוזען ארויפגע־
נומען ווערען צו דער ארבייט. און אזוי
איז געווען. די פירמע איז געקומען אין
יוניאן אפיס און בעצאהלט די בעק פיי
און אלע ארבייטער האבען געדארפט
ארויף צו דער ארבייט נאך דעם ווי מען
וועט אויפמאכען די סעמפעלס. די פירמע
האט זיך אבער ארויסגעצייגט, האט ניט
גענומען ערנסט מיט׳ן סעטלמענט און
האט זיך ענטזאגט ארויפצונעמען דריי
אפרייטארס און צוויי פינישערינס און
א נייער סטרייק איז ערקלערט געווארען.
אין צייט פון א וואך איז דער סטרייק גע־
סעטעלט געווארען צו גונסטען די ארביי־
טער.

ד. בלאוו איז אן איטאליענישער
קאנטראקטאר, ארבייט פאר ספערלינג
און ספערלינג, און האט קיין מאל ניט
געהאט קיין יוניאן קאנדישאנס. אפילו
די פיי איז אויך ניט געווען זיכער ביי
איהם און מיר האבען געדארפט קאלעק־
טען פיי פאר פרעסערס דורך דער אסא־
סיאיישאן פון דער פירמע ספערלינג און
ספערלינג.

לעצטענס האט אונזער אפיס באַ־
קומען א קאנטראל איבער דער פירמע
און קיין קאנטראקטאר קריגט ניט קיין
ארבייט וואו ער האט ניט קיין פערזענ־
ליכען א. קיי. פון מענעדזשער פון דיזען
אפיס. דא האט נעבאך געמוזט ד. בלאוו
קומען אין אפיס, לייגען צוויי הונדערט
דאלאר קעש סעקיוריטי אז אלעס וועט
זיין אין ארדנונג און דאן ערשט האבען
מיר איהם ערלויבט צו קריגען ארבייט
פון דער פירמא.

סילווערסמיט. אין דיזען שאפ אר־
בייט מען פון וואך און ווען נאר עס קומט
א געזעצליכער יום טוב פארגעסט ער צו
באצאהלען, און ווען מען דערמאנט איהם
וויל ער ניט בעצאהלען. אזוי האט זיך
אנגעקליבען צוויי יום טובים, טענקס־
גיווינג דעי און קריסטמעס, וואס די פיר־
מע האט ניט בעצאהלט די ארבייטער. מיר
האבען אפגעסטאפט דעם שאפ און די
פירמע האט נעבעך געמוזט בעצאהלען
75.27 דאלאר בעק פיי פאר די יום
טובים און רייזען אלע אפרייטארס פון
3 ביז 5 דאלאר א וואך און די פיני־
שערינס 3 דאלאר א וואך און געבען 300
דאלאר סעקיוריטי אז די יוניאן קאנדי־
שאנס וועלען פינקטליך אפגעהיט ווע־
רען.

אין דעם דיסטריקט זיינען דא אויך
דרעס שעפער און זיי זיינען אלע
קלערט אין סטרייק. מיר ווילען ל
וויסען אז אונזער דיסטריקט האט גע
זיין פליכט. אלע דרעס שעפער זי
געסטאפט געווארען אום איינצופיהרע
44 שטונדיגע ארבייטס וואך. די פ
גענגע שעפער האבען געסעטעלט
געגעבען סעקיוריטיס וועלכע דערגרי
די סומע פון 1,550 דאלאר:

הוידער און וואלף, 183 מיילאר
איי. דזשאזעפבערג, 110 מאנהא
עוו.
שולמאן, 100 מאנהעטען עוו.
די איידיעל דרעס קא., 869 בר
ווי.
סילווערמאן, 674 בראדוויי.
זאנאר און סאנדלער, 158 מאנ
טען עוו.
דאשעפסקי און פריצמאן, 131
סטרים.
סילווערסמיטה, 106 מאנהעטען

אין די אלע אויבענדערמאנטע
פער ארבייט מען יעצט 44 שטונדע
וואך, מיט א העכערונג פון 15 פראצ
אין ווידזשעס.

מיר זיינען אויך געווען זעהר ב
מיט׳ן סעטעלמענט פון פרייזען און
קען זאגען אז 90 פראצענט פון די
פער האבען שוין געסעטעלט פרייזען
דעם סיזאן. מיר קענען מיט זיכערה
זאגען, אז קיין שאפ סעטעלט ניט
פרייזען אהן דער צושטימונג פון אפ

פערשיעדענעס.

פלאראל קלאוק און סוט האוז.
דיזען אפ האבען אלע ארבייטער גע
ביים לעצטען סיזאן פון וואך. אויף
צייט אגרימענט. דיזען סיזאן האב
מיר ניט פארלאנגט קיין טיים אגרימ
נאר פאר דער צייט וואס מען וועט
ביימען מיט א רייז פון 10 דאלאר
וואך פאר יעדען אפרייטאר און 5 דאל
פאר יעדער פינישער און מיר האבען
געקראגען. די פרייזען פאר די אפר
טארס זיינען פון 45 ביז 55 דאלאר
וואך און די פינישערס פון 22 ביז
דאלאר א וואך.

דאשעפסקי און פרידמאן. ביי
איז ארויף א נייער פרעסער און אזוי
זיי האבען געוואלט ער זאל ארבייטען
שטיק און ער האט זיך ענטזאגט, הא
זיי שוין בעסער געוואלט דעם אל
פרעסער, וועלכער האט אודאי געארב
פון שטיק. מיר האבען דעם פרעסער
אינסטייטעט און געקראגען פאר אי
דעם סקייל.

טריכטער און מילער. קאלעקט
פאר אן אפרייטאר 2.85 דאל. בעק פ
צוזאמען האבען מיר קאלעקטעט בעק פ
סילווערבערג 75.27; טריכטער און
לער 2.85; ס״ה 78.12 דאלאר.

דאניאל ניסנעוויץ,
מענעדזשער ברוקלין אפ

אין אונזער עדיוקיישאנאל דעפארטמענט

עס וועט זיכער אינטערעסירען אונ־
זערע מעמבערס צו וויסען, דאס מיר ווע־
לען זיך ניט אבשטעלען מיט דער אר־
בייט פון יוניטי סענטערס און אנדערע
רעגעלע קורסען אין די פארשידענע
פלעצער פון שטאדט. ניין, עס איז דא
נאך זעהר פיעלעס אויפצוטאן פאר אונזער
אינטערנעשאנאל אין באצוג צו דער
עדיוקיישאנאל פראגע צו גונסטען אלע
מעמבערס פון דיזער ארגאניזאציאן. דער
עקסטענשאן סורוויס וועלכער פאר־
זארגט מיט לעקטשורס אונזערע לאקאלס
ביי זייערע מיטינגען איז איינע פון די
אבטיילונגען וועלכער וועט ווי אם שנעל־
סטען געבען יעדען איינציגען לאקאל,
מעג ער זיין אין ניו יארק אדער אין אנ־
דערע שטעדט, א מיטעל צו פארשטאר־
קערען און פארבעסערען די לאקאלס. טא־
קע פיעלע לאקאלס האבען זיך אבגערוד־
פען און באנוצען זיך מיט דיזער געלע־
גענהייט אבער דאס איז ניט גענוג. און
דאן געהט עס צו לאנגזאם. פיליכט האט
דער יעצטיגער סטרייק אין אונזערע
טריידס אביסעל צו טאן דערמיט, עס איז
נויטיג אז די אקטיווע מעמבערס פון אונ־
זערע יוניאנס זאלען לעגען מעהר געוויכט
אויף דיזער ארבייט און זי באנוצען 100
פראצענט. די אויפקלערונגס ארבייט
איז די איינציגע וועלכע וועט זיי העל־
פען ארגאניזירען זייערע טריידס אם בעס־
טען און אויף א פעסטען באדען. מיר
זיינען גרייט זיי צו העלפען מיט אלעם
מעגליכעם.

זאלען די לאקאלס זיך ניט פוילען און
זיך מיט אונז דורכשרייבען און זאלען
אויך די מעמבערס דאס פארלאנגען פון
זייערע לאקאלס. זאל יעדער לאק
אויסערוועהלען א ספעציעלע עדיוקיי
נאל קאמיטע וועלכע זאל זיך זאמ
שטעלען אין פארבינדונג מיט אונ
דעפארטמענט און אנפאנגען עפעס
טאן. מיר זיינען נייגעריג צו הערען
אלע אונזערע לאקאלס וואס זיי טוען
באצוג צו דער פראגע. מיר פארבערייט
יעצט א ספעציעלען רעפארט איבער
אויפקלערונגס ארבייט אין אונזער
נאניזאציאן, און עס איז נויטיג, אז
זאלען האבען אלע מעגליכע אויסקי
טע, וויפיעל לעקטשורס איהר האט
איז עס אראנזשירט אין אייער לאקאל,
אזוי זיי זיינען געווען באזוכט, זיי
עפעקט, די נעמען פון די לעקטשורער
קאנצערטען מיט אדמישאן אדער פ
און נאך אנדערע אזעלכע אינפארמ
שאן.

ווייסען די לאקאלס, אז עס איז מ
ליך אין זעהר פיעלע שטעדט צו קרי
די שטאדטישע לייברעריס פאר אזעל
אונטערנעהמונגען און עס זאל קיין ס
ניט קאסטען? מיר קענען זיי העלפ
אין דיזער הינזיכט. מיר ארבייטען א
פלענער, ווי אזוי צו עטאבלירען קלי
לייברעריס און לעזע צימער אין די
ניאן אפיסעס. צוויי לאקאלס האבען ש
אריינגעגעבען זייער פארלאנג און ד
וועט באלד געשאפען ווערען. און ד
וויכטיגע ארבייט וועט זיין לייכטער א
צופיהרען ווען דער פארלאנג וועט
גרעסער און פון מעהרערע פלעצער. א
כע לייברעריס וועלען באשטעהן פון
געוויסע צאהל טעגליכע צייטונגען,

(שלוס אויף זייט 19)

עדיוקיישאנעל דעפארטמענט

(שלוס פון זייט 16)

וויסע אויסגעקליבענע זשורנאלען און בי־
כער וועלכע וועלען געגעבען ווערען פאר
א געוויסע צייט צום לעזען. א ספעציע־
לע קאמיטע וועלכע וועט זיין צוזאמענ־
געשטעלט פון לייטע וואס זיינען גוט בא־
קאנט אין דיזער פראגע וועט אויסאר־
בייטען די ליסטע פון די ביכער וועלכע
זאלען זיין אין די ליבערעריס.

א זעהר אינטערעסאנטע נייעס קען איך
שוין יעצט מיטטיילען אונזערע ניו יאר־
קער מעמבערס, און דאס איז אז ווי אם
שנעלסטען וועלען מיר אויפמאכען 4
שווים-קלאסען מיט גוטע טיטשערס און
אין גוט אויסגעקליבענע שווימפלעצער.
די שווימקלאסען וועלען זיין באזונדער
פאר מענער און באזונדער פאר פרויען.
מיר האבען אלעס ארראנזשירט פאר די
עפענונג אבער מיר מוזען האבען א גע־
וויסע צאהל נעמען אום מיר זאלען קא־
נען די קלאסען ריכטיג אויפמאכען. אלזא
פארלירט קיין צייט און שיקט אריין אייער
נאמען, אדרעס און נומער פון לאקאל
אזוי גיך ווי מעגליך צו אונזער אפיס
אדער שרייבט אייך איין דורך אייער סעק־
רעטער פון דעם לאקאל אדער דורך אייער
סענטער. טוט עס באלד.

ס. ליבערטי.

20

יאהר טרינקט שוין די
וועלט קאלאמביא טהעע,
און דערווייל האט מען
נאך ביז יעצט קיין בע־
סערע טהעע ניט אויס־
געפונען — בלויז איין
סארט טהעע איז דא וואס
שמעקט עטוואס רייכער,
און דאס איז —

צוויעטאטשני טשאי

די בעסטע און געזונדסטע
טהעע פיר'ן מאגען.

צוויעטאטשני טשאי קומט אין נומער
240, נומער 300 און נומער 500.
הויפט ווערהויז פון קאלאמביא טהע,

צוויעטאטשני טשאי, ווהייט לילי טהע,
קאלאמביא קאפע און ווהייט לילי קאקא

185 דיוויזשאן סטריט

טעל. ארטשארד 2186
שיטצען האלל
12 סט. מארקס פליים
זעהר שעהנע און בעקוועהמע מיטינג רומס.
א סטריקטלי יוניאן הויז.
טווירטעלטויב & שייפער, מענ.

אידאן פריפערעטארי סקוהל
187 איסט בראדוויי
דזשיי. ע. אידאן, פרינציפאל.
טאג און אבענד קלאסען.
פערפערטינט פאר אלע רידזשענטס
עקזאמינייששאנס, פאר קאללעדזש
און קאמוירשעל סאבדזשעקטס
לערענט זיך עפעס אויס, אויב
איהר ווילט זיין ערפאלג־
רייך אין לעבען.

טעלעפאן גרעמערסי 2441
די לענארד פרעס
42 איסט 23טע סטריט, נ. י.

סטראטמאר פרעס
אפ-טו-דייט פרינטינג
447 פוידל סטריט,
ניו יארק.

י. קראוז
בערזשעס און בענערס
פאר יוניאנס, סאסייעטיס און ס. פ. ב.
סטריקטלי יוניאן ארבייט.
134 קלינטאן סטריט. ניו יארק

צעהנטער — יערליכער
באלל פון לאקאל 10
אינט. לײדיס גארמ. וו. י.
שבת אבענד, מארטש 8טען, 1919
אין פאלם גארדען,
58טע סטריט, צווישען לעקסינגטאן און 3טע עוועניוס.
מיוזיק ביי פראפ. שילער'ס דזשאס-בענד.
טיקעטס 50 סענט.

זעקסטער — יערליכער
רעספשאן און באלל
פאראנשטאלטעט פון דער
באטענהאל מייקערס און באטען אנגעהערס יוניאן
לאקאל 58, אינט. ל. ג. וו. יוניאן.
אין טאמאני האלל,
145 איסט 14טע סטריט, צווישען 3טע עוו. און אירווינג פליים.
שבת אבענד, דעם 15טען מארטש, 1919
מוזיק ביי פראפעסאר שילער'ס יוניאן דאבעל ברעז בענד.
טיקעט, מיט העט טשעק, 35 סענט.

בראנקס! בראנקס!
דער ערשטער און גרעסטער
קאנצערט און באלל
וועט געגעבען ווערען
שבת אווענד, דעם 8טען מארטש, אום 8 אוהר
אין מעקינלי סקווער קאסינא 169טע סט. און באסטאן ראוד.
וואו עס וועלען מיטווירקען:
פאול פארבער — באריטאן, וועט זינגען
מאקס ראזן — דער באוואוסטער וויאליניסט
אויך די קינדער פון דער פערער סקול וועלען טאנצען קלא־סישע טענץ.
ארראנזשירט פון דער
פערער גרופע און די בראנקס
פאר דעם בענעפיט פון דער „פערער מאדערן סקול" אין סטעלטאן, נ. דזש.
טיקעטס 25 סענט. העט טשעק 25 סענט

צו אלע קלאוק, סקוירט, ריפער און דרעסמייקער פון דער קלאוק אינדוסטרי פון גרייטער נויארק

שבת וועט שוין דער דזשוינט באארד ארויסגעבען באטאנס צו די יעניגע וואס האבען שוין איינגעצאהלט, און די וואס וועלען איינצאהלען דעם טעקס פאר'ן סטרייק פאנד.

יעדער קלאוק מאכער מוז טראגען אזא באטאן!

מיט דעם באטאן וועט איהר ווייזען ווי אזוי איהר זיים פינאנציעל פארבערייטעט פאר אייערע פאדערונגען, וועלכע דאס לעבען האט ארויסגערופען.

דער דזשוינט באארד פארפערטיגט שוין א ליסט מיט א רייהע שעפער וואס האבען שוין איינגעצאהלט דעם טעקס און די שעפער וועלען באלד פארעפענטליכט ווערען אין אונזער פרעסע. וועלכע שעפער זיינען נעקסט?

שוועסטער און ברידער, קומט אין אפיס און קריגט דעם באטאן, און טראגט איהם אזוי, אז יעדער איינער אין אונזער קרייז זאל איהם באמערקען.

דזשוינט באארד קלאוק מאכער יוניאן.

ריפער
מאכער
ווערט ניט געכאַפּט
שלאָפענדיג!

יעדער ריפער מאכער ווייס וואס עס געהט יעצט פא

אין דער אלגעמיינער יוניאן. די וואס ווייסען נאָך ניט פ

דעם וועלען מיר זיי יעצט זאגען.

אלע פארבערייטונגען ווערען געמאכט פאר א גרויסע

דזשענעראל
סטרייק

וועלען זיך די ריפער מאכער ערלויבען נע
כאַפּט צו ווערען שלאָפענדיג?

עס מאכט ניט אוים וואס אייער מיינונג איז. צי איהר זייט פא

וואך-ארבייטע אדער געגען וואך-ארבייט. וועגען דעם וועלען מיר

שוין דורכריידען ביי די מיטינגען. איין זאך אבער וואס איהר מוז

געדיינקען:

מיר זיינען אלע פון איין משפחה — ארבייטער

אונזער איינציגער שונא איז דער אויסערליכער שונא, —

די וואס שטערען אונזער פרייהייט, אונזער גליק און ערלוי

בען ניט קיין שטראהל ליכט פאר אונזערע היימען.

בעצאָהלט אייערע דיוס
בעצאָהלט אלע אלטע אססעססמענטס
בעצאָהלט דעם נייעם 5־דאָלאַרדיגען טעקס

די יוניאן קלאַפּט טרעוואָגע — זייט גרייט!

ריפער מאכער יוניאן לאָקאל 17

קלאוקפינישערס לאָק. 9
רעגולאר סעקשאָן מיטינגען

דאון טאון: מיטוואָך אבענד, דעם 5טען מארטש:
אין פלאַרענס בילדינג, סעקאָנד עווע., קאָר. 1טע סטריט.

הארלעם: מיטוואָך אבענד, דעם 5טען מארטש:
אין ארבייטער רינג בילדינג, 143 איסט 103טע סטריט.

בראָנקס: מיטוואָך אבענד, דעם 5טען מארטש:
אין לאָנדאָן קאסינאָ, 3875 3טע עוועניו.

ליידיס ברענטש: דאָנערשטאג אבענד, דעם 6טען מארטש:
אין 228 סעקאָנד עוועניו.

בראָנזוויל: שבת אבענד, דעם 8טען מאַרטש:
אין בראנזוויל לייבאָר לייסעאום, 229 סעקמאַן סטריט.

עקזעקוטיוו באָארד לאָקאל 9
דזש. האלפערן, מענעדזשער.

קלאוק פינישערס
פון גרייטער ניו יאָרק
אויפמערקזאם!

די עקזעקוטיוו באָארד פון לאָקאל 9 פאָדערט אייך אויף צו זיין גרייט פאר שבת נאָכמיטאג, דעם 8טען מארטש, ווען איין אויסערגעוועהנליך וויכטיגער מאס־מיטינג פון פינישערס און פאָרשטעהער פון אלע שע־פער פון גרייטער ניו יאָרק, וועט אָפּגעהאַלטען ווערען

אין וועבסטער האָלל, 11טע סטריט
בעטווין 3טע און 4טע עוועניו.

דער צוועק איז צו באשטימען אונזערע פארלאנגען צום נעקסטען אגרימענט מיט אונזערע מאנופעקטשורערס.

וואטשט אונזערע ווייטערע אנאָנסמענטס!

עקזעקוטיוו באָארד, לאָקאל 9
דזש. האלפערן, מענעדזשער.

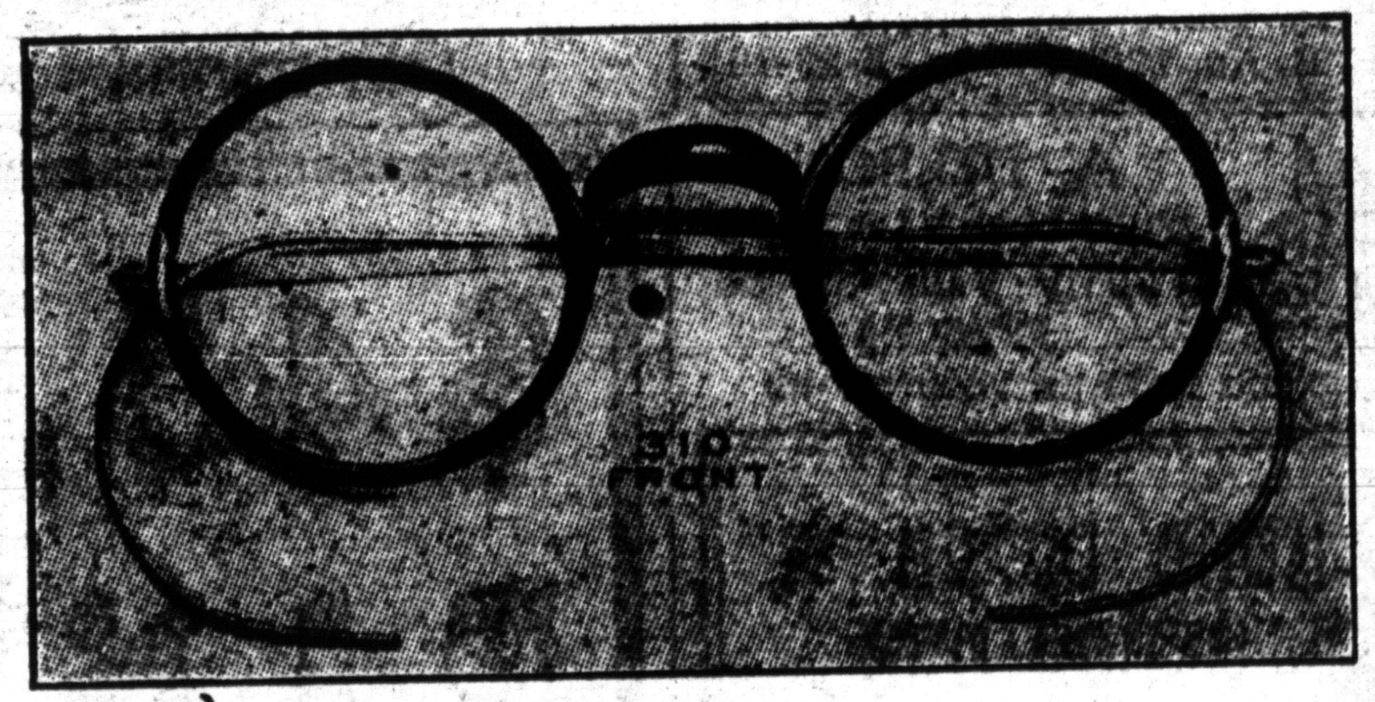

"Naselrest"

ווען איהר טראָגט אויגען גלעזער, זאָלט איהר זעהן וואס פאר א פריים איהר קויפט. ווען די פריים ליגט ניט גוט אויף אייער נאָז, מאכט עס אייך וואונדען און איהר ווערט פון דעם נערוועז. איהר ווייסט דארום ניט צי די גלעזער זיינען גוט. דארום האָט דר. בארנעט ל. בעקער אויסגעפונען א פריים וואס איהר וועט ניט פיהלען דאָס איהר טראָגט אוי־גען גלעזער.

„נאָזעלרעסט" מיינט „בעקוועמליכקייט". עס קאָסט ניט פיעל.

אויגען עקזאמינירט ביי די בעסטע אויגען ספעציאליסטען און פראָפעסאָרען.

DR. BARNET L. BECKER
Optometrist and Optician
215 E. Broadway 100 Lenox Ave. 895 Prospect Ave., Bx.
1709 Pitkin Ave., Brooklyn.

אלע סטאָרס, אויסער אין בראָנקס, אָפען זונטאג ביז 6 אוהר.

GERECHTIGKEIT

גערעכטיגקייט

בצדקתי החזקתי ולא ארפה (איוב, כ"ז, 6).
אן מיין גערעכטיגקייט האלט איך זיך שטארק, און וועל איהר נים אפ־לאזען.

„מיר ווילען, מיר מוזען זיין גערעכט אפילו צו די, צו וועמען עס גלוסט זיך אונז צו זיין אונגערעכט".
וואודראו ווילסאן.

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל לידיעס גארמענט װארקערס יוניאן

Vol. I. No. 8 Price 3 cents. Friday, March 7. פרייטאג, 7טען מארטש, 1919.

ווידער אמאל: פאר וואס דער קאמף?

אין דער לעצטער וואך זיינען די באסעס ווידער אמאל ארויסגעקומען מיט דער אלטער טענה, אז זיי קענען בשום אופן נים נאכגעבען אזא משונה'דיגע פאדערונג פון די ארבייטער, ווי צו האבען זייערע דזשאבס פאר'ן גאנצען לעבען.

פאלש און נאריש איז די טענה פון די באסעס. מיר האבען איהר שוין ווידערהאלט צוגלידערט, אזוי, אז קיין גאנצער ביינדעל איז אין איהר נים געבליבען, אבער די באסעס גראבען אלע מאל אוים דעם פגר צוריק פון קבר, און שרעקען דער מים דעם עולם.

א גרינדליכען ענטפער אויף דעם דאזיגען בלאף האט געגעבען דורך דער פרעסע ב. שלעזינגער, פרעזידענט פון דער אינטערנעישאנאל. אט איז זיין ענטפער:

„די דרעס און ווייסט־מאנופעקטשורערס אסס'ן האלט אין איין דרעהען א מוח וועגען א לעבענס־חזקה אויף דעם דזשאב, אלס איינע פון די פאדערונגען פון דער יוניאן. מיר האבען ביי פארשיעדענע פריהערדיגע געלעגענהייטען באוויזען די פאלשקייט און די גרונדלאזיגקייט פון דעם דאזיגען בלבול. עס וועט אבער נים זיין איבעריג איינמאל פאר אלעמאל צו ברייגנען דעם מת צו זיין קבורה, און זאלען די, וועלכע זיינען פאראינטערעסירט אין אונזער קאמף, וויסען אונזער ווירקליכע שטעלונג צו דער פראגע פון „דיסטשארדזש."

„מיר פארלאנגען נים קיין באשטימטען טערמין פאר א דזשאב. מיר באשטרייטען נים דאס רעכט פון דעם ארבייטס־געבער צו סעקען ארבייטער. מיר שטעהען אבער פאר דאס רעכט פון „רעוויו אוו דיסטשארדזשעס", אום נים צו דערלאזען צו א הפקר'דיגען, אונגערעכטען אפזאגען ארבייטער פון דער ארבייט, וואס קען זיין פון א דיסקרימינירענדען כאראקטער. אונזער שטעלונג אין דער פראגע האט זיך נים געביטען זייט די אנגענומענע פרינציפען אונטער דעם פראטאקאל־אגרימענט, וועלכער האט עקזיסטירט אין דער דרעס און ווייסט־אינדוסטריע פאר פיעלע יאהרען.

„אום צו מאכען אט די „רעוויוס" עהרליך און אונפארטייאיש פאר ביידע צדדים, שלאגען מיר פאר, אז זיי זאלען אויסגעפיהרט ווערען פון א „באארד אוו רעוויו", וואס זאל באשטעהן פון איין יוניאן־מיטגליעד, פון איין אסאסיאיישאן־מיטגליעד און א דריטער, אן אמפייר. אום נים צו דערלאזען צו קיין פארציהונג און אום צו פארזיכערען די צוריקברייגנגונג פון א גיכען פריעדען אין שאפ, וועלכער ווערט אימער צושטערט, ווען דאס רעכט פון סעקען ווערט מיסברויכט, שלאגען מיר פאר, אז אט די „רעוויוס" זאלען פארקומען אין דעם לויף פון 24 שטונדען נאכדעם, ווי די קלאגע איז ארייגעבראכט געווארען.

„מיר באהויפטען, אז עס איז די ערשטע פליכט פון אן ארבייטער־ארגאניזאציע צו געבען איהרע מיטגליעדער א געוויסען גראד פון באשיצונג געגען די הפקרות פון באס. דאס איז, וואס מיר האבען געשטרעבט צו טאן אין דער פארגאנגענהייט, און דאס איז פאר וואס מיר קעמפען איצט פאר די 35 טויזענד פרויען, וועלכע זיינען באשעפטיגט אין דער דרעס און ווייסט אינדוסטריע אין ניו יארק. ווי ווייט דער צוועק אונזערער איז פון דער טשוטשעלא פון „א לעבענס־דזשאב", וועלכען די באסעס אסס'ן האלט אין איין אויפשטעלען און אין איין צוקלאפען פאר איהר אייגענעם פארגעניגען, דאס וועט יעדער עהרליך־דענקענדער מענש קענען גאנץ לייכט איינזעהן."

דאס איז די ערקלערונג. קען זיין עטוואס קלערער? איז עס נים קלאר, אז קיינער וויל נים קיין דזשאב פאר'ן גאנצען לעבען? אז די יוניאן גיט צו, אז דער באס האט א רעכט צו סעקען זיינע ארבייטער, נור, אז טאמיר סעקט ער זיי פאר דעם, וואס זיי זיינען יוניאן לייט אדער פאר אירגענד אנאנדער אונגערעכטער אורזאכע, מוזען די געסעקטע ארבייטער צוריק אנגעשטעלט ווערען, ווען דאס איז דער באשלוס פון אן אונפארטייאישער קאמיטע? קען עס זיין קלערער? פון דעסטוועגען דארפט איהר נים זיין צו שטארק איבערראשט, אויב מארגען אדער איבערמארגען וועלען די באסעס ווידער אמאל ארויסקומען מים דעמזעלבען בלאף.

די לייכטזיניגע פרוי

די לייכטזיניגע פרוי! וועלכער געמיינער בלבול דאס איז, ווען מען באטראכט דעם בראווען, שטאנדהאפטיגען קאמפף פון די טויזענדע פרויען פאר א שעהנערען, מענשליכערען לעבען.

זיבען וואכען שוין ווי עס שטעהען אין קאמפף די טויזענדע ווייסט מייקערינס. פון קיינעם נים געקעכעלט, נים געשמייכעלט, און גאר אפט נאך געשלאגען פון די באסישע גענגסטערס, געשלעפט אין פריזאן פון געזעץ־היטענדען און באס־געטרייען פאליסמאן, שטעהען זיי אין קאמפף שוין זיבען לאנגע וואכען, און טראכטען גארנים פון קיין אנדער זאך, ווי נור אזוי לאנג צו קעמפפען, ביז זיי וועלען קענען זיך צוריקקעהרען אלס פאלשטענדיגע זיגערינס. און דאך רעדט די וועלט פון פרויען אלס לייכטזיניגע באשעפעניסע, אלס אזעלכע וואס האבען די פריווילעגיע צו ענדערען זייערע מיינונגען!

וואס פאר א נארישע פלאפלעריי דאס איז די וועלט!

און אט דאס איז אויך געווען איינע פון די סבות, וואס האבען פארפיהרט די באסעס צו זייער אומגליקליכען באשלוס ארויסצורופען אויף א דועל זייערע טויזענדע ארבייטס־פרויען.

די נארישע אומגליקליכע באסעס. זיי האבען געאורטיילט זייערע ארבייטס־פרויען, לויט די פרויען, וועמען, צו זייער אומגליק, זיי קענען אויסער זייערע שעפער; לויט די פרויען, וועלכע העלפען זיי פארשווענדען אויף אלערליי פוסטע זאכען, אויב נים אויף אלערליי אויסגעלאסענע הולטאיסטוועס, דאס געלד, וואס זיי פרעסען אוים פון זייערע ארבייטערינס; זיי האבע זיי פארגליכען מיט יענעם סארט פרוי, וועלכע איז צו איהר שאנדע און אומגליק מעהר זאך, ווי מענש, און דאס איז געווען זייער אומגליקליכסטער טעות!

זיי, די באסעס, האבען נים פארשטאנען, אז עס קען גאר קיין צוגלייך נים זיין צווישען דער אומגליקליכער, געזונקענער באשעפענים, וועלכע האט פארלארען יעדען סמן פון מענשענווירדע, און איז צופרידען מיט איהר אומגליקליכער עקזיסטענץ, אלס פאראזיט, און דער ארבייטס־פרוי, וועמעס כאראקטער איז הארט געווארען, ווי שטאל, אין דער שווערער ביטערער שולע פון לעבען; דער ארבייטס־פרוי, וועלכע קוקט נים מעהר אויף זיך, ווי אויף א שוואכעס הילפלאזעס וועזען, וואס קען זיך גארנים א קעהר טאן אהן די הילף פון דעם שטארקען מאנסביל; דער ארבייטס־פרוי, וועלכע פיהלט זיך שטארק גענוג צו קענען פיהרען און אויסקעמפפען איהרע אייגענע מלחמות!

געהט זעהט די פרויען אין זייערע היימען, ווי זיי לעבען אויף דאס סאמע ווענינגסטע, אבי נור צו באהאלטען זייער רעספעקט פאר זיך אלס מענשען, און זייער פולסטע אונאפהענגיגקייט! געהט זעהט זיי, ווי יעדע פרייע מינוט פון זייער ארבייט פארווענדען זיי אויף די ווייטערע אויסבילדונג פון זייער גייסט! געהט זעהט זיי אין זייער פיקעט־ליין, אין זייערע טרעגטשעס, זעהט זיי אין זייערע מיטינג לאקאלען, ווען זיי רייד[ע]ן, ווען זיי בעראטען זיך, און איהר וועט פארשטעהן וואס פאר א משוגעת עס איז געווען פון די באסעס זיך איינצורעדען, אז זיי וועלען דא האבען גאר א לייכטען קאמפף, וויל, „אומשטיינס געזאגט, די פרוי איז דאך אזא לייכטזיניגע באשעפענים, היינט פאלט איהר איין די משוגעת צו סטרייקען, סטרייקט זי; מארגען אבער וועט זי, ווי דער שטייגער איז, חרטה האבען, וועט זי זיך צוריק זעצען ארבייטען. וואס דען, דאס זיינען עפעס מענשען מים א געזעצטען פארשטאנד"?

אפשר נים אמת, באסעס, דאס איהר האט אזוי געטראכט און געפיהלט? אך, ווי איהר האט עס זיך אליין גענארט! איהר וועט לאנג געדענקען אט די לייכטזיניגע מיידלעך און פרויען.

אינהאלט־פארצייכניס

נומער 8 „גערעכטיגקייט"

זייט 1. ווידער אמאל: פאר וואס דער קאמפף? דער קאמפף פון די ווהייטגודס ווארקערס אין פולען גאנג. די לייכטזיניגע פרוי — רעדאקציע.
זייט 2. ביי אונז אין לאנד — הלל ראגאף.
זייט 3. אינטערנאציאנאלע ארבייטער וועלט — מ. קאלטשין.
זייט 4. הייראט און מוטערשאפט — דזשו־ליעט סטוארט פאינטץ. א סטרייק אין ניו בראנזוויק — פאניא מ. קאהן.
זייט 5. אינטערנעשאנעל קריעגס־דעפארטמענט — ל. פינקעלשטיין.
זייט 6. דער ווהייטגודס סטרייק — א סטעפ־רעפארטער. קלאוקמאכער עהרענליסט. אין לאקאל 17 — דזש. העללער.
זייט 7. די פרויען־וועלט — ראזע בעודיק. בילדער פון'ם ווייסטמאכער סטרייק — עליאס ליבערמאן.
זייט 8. אינגעבארג (ראמאן).
זייט 9. סטרייק־בעריכטען — לינע סימאן.
זייט 10. פון רעדאקטאר'ס נאטיץ־ביכעל.
זייט 11. די „דעקלערישאן אוו אינדעפענדענס" פון די ענגלישע ארבייטער. — א. זעלדין. די פרויען־ארבייט און פרויען־ווידזשעס אין דער נאהענטער צוקונפט — ליליפוט.
זייט 12. די פאעזיע פון איימי לאועל — א. גלאנץ. א חלום צורונען (פעליעטאן) א. וואהלינער.
זייט 13. קורצע שמועסען צווישען רעדאקטאר און לעזער.
זייט 14. זונטאג (ערצעהלונג) — אל. גוריה.
זייט 15. פון דער שיקאגאער קלאוקמאכער יוניאן — לואיס גאלד. א בריעף פון קליוולאנד — מ. פערעלשטיין.
זייט 16. דער גלענצענדער זיעג פון ל. 41.
זייטען 17, 18, 19. אדווערטיזמענטס.
זייט 20. אויף דער פיקעט־ליין — א סטעפ רעפארטער. קארטונס פון סטרייק — ס. ראסקין.

דער קאמפף פון די ווהייט־גודס וואירקערס אין פולען גאנג

פון אלע ערהאלטענע באריכטען וועגען דעם קאמפף פון די ווהייט־גודס וואירקערס שיינט עס ארוים קלאר, אז בעסער האט מען זיך גארנים געקענט ווינשען.

די סטרייק־כוואליע האט ארויסגערופען צום קאמפף אלע די וועלכע בילדען מיט זיך די שעהנע און שטארקע ווהייט־גודס וואירקערס יוניאן. דאס איז נאטירליך, דאס האט גאר אנדערש נים געקענט זיין. אבער אין איהר גרויסען אימפעט האט די סטרייק־כוואליע אויך ארויסגעהויבען פון זייערע שעפער גאר פיעלע, פיעלע, וועלכע האבען צו דער יוניאן פריהער נים געהערט, און מים זיי איז די ארמעע קעמפפער געווארען נאך שטארקער.

אין די עטליכע טעג, וואס דער ווהייט־גודס סטרייק געהט אן, האט זיך ווידערהאלט דאסזעלבע, וואס ביי די לידיעס ווייסט מאכער. פיעלע באסעס האבען באלד זיך געווענדעט צו דער יוניאן, אז זיי ווילען סעטלען.

די יוניאן אבער איז פארזיכטיג. סעטלען וויל זי, אבער ריכטיג סעטלען, און מים די ריכטיגע מענשען אויף די ריכטיגע באדינגונגען. דערפאר געהט צו דער פראצעס פון סעטלען עטוואס לאנגזאם. די יוניאן איז פריהער גוט חוקר ודורש דעם אפליקאנט, פארזיכערט זיך מים געוויסע גאראנטיעס, און דאן סעטלט זי. אזוי האט זי שוין געסעטעלט א היבש ביסעל שעפער. אבער נאך עטליכע מאל אזוי פיעל באסעס שטעהען אין ליין. דאס מאכט ברודער זאיאץ, וועלכער איז דער ממונה איבער די סעטעלמענט־ביזנעס, נים איבעריגס געפאלען ביי זיך.

פונקט אזוי ווענינ איז געפאלען ביי זיך ס. שאר, דער גלאוונא־קאמאנדיוושטשי פון דער ארמעע. זיין טאן איז פול מים זיכערקייט פון א זיעג. ער זעהט נים איין, ווי עס קען אנדערש זיין. אויך זעהט ער נים איין, ווי די באסעס קענען דענקען עפעס אויסצופיהרען דורך די פארציהונג פון קאמפף. די פאדערונגען פון דער יוניאן זיינען דאך אזוי קלאר, און עס קען פון זיי גארנים געמינדערט ווערען.

מיר זיינען גענייגט צו ערקלעהרען זיך מים איהם אין פולער איינפארשטענדניס. נאר דאס איז נים אזוי וויכטיג, ווי דאס, וואס די גאנצע יוניאן איז מים איהם פאלשטענדיג איינפארשטאנען, וואס דאס איז ווירקליך די בעסטע און זיכערסטע גאראנטיע פאר א באלדיגען און פאלשטענדיגען זיעג.

ווייסט־מאכער! נעקסטען מאנטאג 6:30 פריה אין וועבסטער האל צו דער פיקעט־דעמאנסטראציע!

לעצטע ענטשיידונג פון „באארד אוו רעפערים" אין דער קליוולאנד קלאוקמאכער סיטואציע

ווי באוואוסט, האט דער קלאוקמאכער סטרייק אין קליוולאנד לעצטען זומער זיך געענדיגט מיט דעם וואס ביידע צדדים האבען איבערגעגעבען זייערע סכסוכים צום באארד אף רעפערים, וועלכער איז דאן אפאינטעט געווארען צו סעטלען דעם סכסוך צווישען דער יוניאן און דער קליוולענדער קלאוק־מאנופעקטשורערס אסס'ן. מיט עטליכע וואכען צוריק האט שוין דער באארד ארויסגעגעבען אן ענטשיידונג. די פראגע אבער פון „בעק־פיי" איז נים איינגאנצען קלאר געווען און די יוניאן האט זיך געווענדעט צו דעם באארד אוו רעפערים נאך א מאל אויפצונעהמען די פראגע, און לעצטע וואך האט דער באארד צוגעשיקט צו פרעזידענט שלעזינגער די ענטשיידונג.

דיעזע ענטשיידונג איז געשריבען אין א טעכנישער שפראך, און מיר וועלען דא איבערגעבען דעם תמצית דערפון אין אונזער אייגענעם לשון. אין אונזער ענגלישער אויסגאבע ווערט עס געדרוקט ווארט אין ווארט.

לויט דער מיינונג פונ'ם באארד, זיינען אויפגעהויבען געווארען דריי פראגען.

ערשטענס, אויב די ארבייטער פון די קאנטראקטארס, וועלכע באקומען פון די קלאוק־הייזער געשניטענע ארבייט, זיינען בארעכטיגט צום זעלבען בענעפיט פון בעק פיי לויט דער ענטשיידונג פון דעם באארד.

צווייטענס, אויב צו די „בעק פיי" זיינען אויך בארעכטיגט די בעל מלאכות, וואס ארבייטען פאר די סאב־קאנטראקטארס אין די אינסייד שעפער.

דריטענס, ווער זיינען עס די הויפט־שניידער, „הער טיילארס", וועלכע ווערען דערמאנט אין דער פריהערדיגער ענטשיידונג?

אויף דעם ענטפערט די ענטשיידונג, דאס אזוי ווי דער באארד האט זיך אונטערנומען אויסצוגלייכען דעם סכסוך מיט דער צושטימונג פון פרעזידענט שלעזינגער און די ניין און דרייסיג מאנופעקטשורערס פון דער קליוולאנדער באסעס אסס'ן, באציהט זיך זייער ענטשיידונג בלויז אויף די ארבייטער וואס זיינען באשעפטיגט ביי יענע מאנופעקטשורערס דירעקט. און עס ווערט ווייטער געזאגט אין דער ערקלעהרונג פון די רעפערים, דאס ווען זיי האבען פארהאנדעלט די פראגע פון „בעק פיי" פאר די ארבייטער, זיינען זיי געווען אונטער'ן איינדרוק, דאס האבענדיג די צושטימונג בלויז פון די באסעס פון דער אסס'ן האבען זיי דעריבער בלויז געהאט דאס רעכט צו ענטשיידען פאר די ארבייטער, וואס זיינען באשעפטיגט דירעקט פאר דיעזע באסעס.

וועגען דעם איז דא כדאי צו באמערקען, דאס אזוי האנדלען, אייגענטליך, אלע ארביטריישאן באארדס. ווען אין דער ניו יארקער קלאוק־סיטואציע איז געווען א באארד אוו ארביטריישאן, פלעגט זיין פונקט דאס זעלבע: דער באארד פלעגט ארויסגעבען אן ענטשיידונג האבענדיג אין זינען די ארבייטער פון די שעפער וואס באלאנגען צו די בעלי בתים פון דער „פראטעקטיוו אסס'ן", וועלכע זיינען געקומען מיט דער יוניאן צו דעם ארביטריישאן באארד פארלעגען זייערע סכסוכים. די ענטשיידונג אבער פון דעם ארביטריישאן־באארד איז אימער געווען מ א ס ג ע ב ע נ ד פאר דער ג א נ צ ע ר קלאוק אינדוסטריע פון ניו יארק. די זעלביגע רולינג איז געווען גילטיג פאר אלע ארבייטער און אלע באסעס פון די קלאוק־שעפער. די יוניאן האט די זעלבע רולינג איינגעפיהרט אין די שעפער פון די אינדעפענדענט מאנופעקטשורערס אזוי גוט ווי ביי די מאנופעקטשורערס פון דער „פראטעקטיוו אסס'ן". און דאס זעלבע אויך אין די שעפער פון די קאנטראקטארס און סאב־מאנופעקטשורערס. עס איז שוין פון לאנג צוריק פארשטאנען געווארען, דאס יענע שעפער מוזען אימער נאכקומען די רולינגס וואס ווערען ארויסגעגעבען פאר די אסס'ן שעפער, די הויפט־שעפער אין דעם טרייד. און אין באצוג צו דעם דארף קליוולאנד זיך פיהרען ווי ניו יארק און אנדערע שטעדט פיהרען זיך אין דעם זעלבען פאל.

אין דער פראגע פון „וויידזש־סקייל", געהט דער באארד אוו רעפערים אין דער ענטשיידונג נאך ווייטער ווי עס איז געגאנגען דער ארביטריישאן־באארד אין ניו יארק. וועגען דעם זאגט דער באארד אויסדריקליך:

„נעהמענדיג אין אנבעטראכט, דאס די ארבייטער פון די אוטסייד שעפער זיינען בעאיינפלוסט געווארען פון באארד אוו רעפערים און האבען זיך צוריקגעקעהרט ארבייטען גלייך מיט די ארבייטער פון די אסס'ן שעפער), זיינען מיר פון דער מיינונג, דאס דיעזע ארבייטער זאלען באקומען די ז ע ל ב ע ש כ י ר ו ת וואס ווערט געצאהלט צו די וואס ארבייטען אין די א י נ ס י י ד ש ע פ ע ר און דאס לויט א ריכטיגער אויסטייטשונג פון אונזער באווילינגונג, ווערט פארלאנגט, דאס די (אינסייד) מאנופעקטשורער זאלען נים מאכען ק י י ן ק א נ ט ר א ק ט מ י ט א י ר ג ע נ ד ו ו ע ל כ ע ן א ו ט ס י י ד ש א פ, וואס צאהלט נים דעם וויידזש־סקייל וואס איז עטאבלירט געווארען פון די רעפערים אין זייער ענטשיידונג. דאס — זאגט די ענטשיידונג — איז אונזער אייגענע רולינג אין דער אנגעלעגענהייט".

דער פונקט איז גאנץ קלאר און נויטיגט זיך נים אין קיינע קאמענטארען.

וועגען דער פראגע פון די „הויפט־שניידער", אדער בעסער געזאגט, "די אינסייד סאב־מאנופעקטשורערס אין די קליוולאנדער קלאוק־שעפער, הערט געזאגט אונגעפעהר פאלגענדעס:

אין דער צייט ווען פאר דעם באארד איז אנגעגאנגען דער פארהער האט זיך ארויסגעוויזען, „דאס געוויסע הויפט־שניידער זיינען באשעפטיגט געווארען אונטער אזעלכע אראנזשמענטס, וואס איז זיי ערלויבט געווען צו האלטען אויסהעלפער. דאס אין דער גאנצער שטאדט קליוולאנד זיינען געווען בלויז ארום דריי און צוואנציג אזעלכע הויפט־שניידער, און דיעזע זיינען געווען ד י א י י נ צ י ג ע סאב־מאנופעקטשורערס אין די אינסייד־שעפער וואס די רעפערים האבען גענומען אין באטראכט".

לויט די באווייזע, וואס די מאנופעקטשורערס האבען צוגעשטעלט, — ווערט ווייטער געזאגט, — האבען דיעזע „הויפט שניידער" באקומען גוטע שכירות, צווישען 1.23 און 1.29 פער שטונדע, און זייער וויידזש־סקייל איז דעריבער נים געענדערט געווארען.

און צום שלוס פון דער איצטיגער ענטשיידונג ווערט נאך א מאל שטארק באטאנט וועגען דעם וויידזש־סקייל. עס ווערט געזאגט:

„די רעפערים האבען געוואלט פעסטשטעלען און האבען פעסטגעשטעלט דעם סקייל אוו וויידזשעס וואס זאל געצאהלט ווערען י ע ד ע ן ארבייטער, אויב ער איז באשעפטיגט פון דעם מאנופעקטשורער דירעקט, אדער ער ווערט באשעפטיגט פון אירגענד וועלכען סאב־קאנטראקטאר פון זיין שאפ, און עס איז די מיינונג פון די רעפערים, דאס אין אויספאלגען דעם באשלוס וועגען דעם אויסצאהלען די סומע פון בעק־פיי, זאל יעדער ארבייטער אזעלכער באהאנדעלט ווערען פונקט ווי ער וואלט געווען באשעפטיגט דירעקט פון דעם מאנופעקטשורער. די רעפערים זיינען אויך פון דער מיינונג, דאס דער סיסטעם פון סאב־מאנופעקטשורינג איז זעהר ש ל ע כ ט פ א ר ד ע ר א י נ ד ו ס ט ר י ע און זאל אומגעביטען ווערען אזוי גיך ווי מעגליך".

דער דאקומענט איז נע'חתמ'עט פון אלע דריי רעפערים אין דעם באארד, נעמליך:

ערנעסט מ. האפקינס,
סעמיועל דזשיי. ראזענסאן,
דזשאהן ר. מעקליין.

צו אלע קלאוקמאכער פון האַרלעם!

דער דזשאינט באארד אפיס פון דער קלאוקמאכער יוניאן, וואס געפינט זיך אין 1714 לעקסינגטאן עווענוי, קארנער 107טע סטריט, איז אפען יעדען טאג ביז 8 אוהר אווענד,) שבת ביז 3 נאכמיטאג און זונטאג ביז 2 אוהר נאכמיטאג. די מעמבערס זיינען געבעטען צו קומען אפצאהלען זייערע דיוס און אומבייטען די יוניאן־קארדס און אויך איינצאהלען דעם דזשענעראל טעקס פאר'ן סטרייק־פאנד.

י. רובינבוים.

דער סטרייק אין בילדער

עלי רייזבערג — א מענש, וואס האט גאר ווייניג חן ביי די באסעס. ער איז דער טשערמאן פון דער האל־קאמיטע, וועלכע מושטערט אוים די קעמפפער פאר די טרענטשעס.

אב. באראף, דזשענ. סעק.־טרעזש. פון דער אינטערנעשאנעל לידיס גארמענט וואירקערס יוניאן. 20 טויזענד סטרייקערס זיינען שוין מיט זיין הילף, אלס הויפט פון דער סעטלינג־קאמיטע, אין זייערע שעפער אויף זייערע אייגענע באדינגונגען.

ער איז גליקליך צו האבען געפונען זיינע אלטע קאסטימער.

מיס מעטעס: די באסעס ווילען אונטערקויפען די שאפ־טשערליידים, אבער זיי וועלען עס נים דערלעבען!

קענאן: סטרייקס ווערען געוואונען אויף דער פיקעטליין!